The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

44./272 n-rs. SESTDIEN, 1[illegible]4. G. 5. JŪNIJĀ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1" collas telpu 1 slejā

LSAK BĒRNU KARNEVĀLS TORONTO

Karnevālā godalgotās maskas. 1. r. no labās: Zvaigznīte — L. Levecka (1. godalga), 4. no labās Sārkangalvīte — R. Purva (2. god.) 3. r.: Maiznieks — Vasariņš, ar „amata" cepuri galvā (3. god.). Aizmugurē: R. Plūme, E. Kukaine, J. Tidemanis.
H. Kliģera foto.

INDOĶĪNA NEZINA, KO GRIB

Vietnamas galvaspilsētā Ženēvas konferences sarunas liekas ļoti tālas un nereālas. Saigonas politiķiem ir pašiem savas domas Indoķīnas jautājumā, un viņi ne vien saprot pamiera nepieciešamību, bet arī tic, ka tas tiks parakstits visdrīzākā laikā. Saigonas lielākie laikraksti jau tagad parego drīzu kara darbības pārtraukšanu, kam nekavējoties sekotu pamiera sarunas ar komūnistiem. Sav. Valstu iejaukšanās Indoķīnas karā nav vēlama. Bet tas vēl nav viss. Daži Saigonas laikraksti ieskata Sav. Valstis par kara kūdītājām, jo Dalless kādā runā esot deklarējis, ka amerikāņu karavīri uz Indoķīnas fronti netikšot sūtīti. Tas jau nu būtu pateikts pavisam skaidri, ja vien Saigonas prese nemēģinētu iztulkot Dallesa vārdus savā veidā, publicējot rakstus, kas Sav. Valstu ārlietu ministra sacīto parāda gluži pretējā gaismā, uzsverot, ka Sav. Valstis savu karaspēku uz Indoķīnu sūtīs un jau visai drīz. Dallesa teiktais esot vienkārši tukša izlikšanās, lai vietējās aprindās neradītu jau priekšlaicīgu neapmierinātību.

Neskaitāmas minoritāšu partijas Indoķīnā pašreizējo sajukumu lielajā politikā nespēj saprast un nevar izšķirties, kurā sētas pusē lai nostājas. Svārki gan tiek griezti uz iekšpusi gan uz ārpusi, jo katram taču gribētos noplūkt pa lapiņai no uzvarētāju lauriem, kamēr zaudētāju rūgtajā kausā dalīties negribas neviens. Tā sīkās Indoķīnas partijas, jo sevišķi Vietnamā, kādu dienu slavē komūnistu vadoņa Ho Či Mina nacionālismu, bet nākošajā atkal pilnām mutēm prasā Vietnamas valsts galvas Bao Dai atgriešanos no sarunām Eiropā, lai, tautas priekšgalā nostājoties, viņš sāktu revolūciju pret uzbrūkošajiem komūnistiem.

Nopietnāk domājošie Indoķīnas politiķi, kas apzinās stāvokļa nopietnību un pazīst komūnisma īsto seju, cenšas sīkās partijas apvienot viengabalainā vienībā pret uzbrucējiem. Indoķīna vēlas mieru un nevēlas kara turpināšanu Bet arī „mazie dzīvniecini" (komūnisti) Indoķīnas mājās nav gaidīti viesi, tādēļ palīdzība, lai no kurienes arī tā nāktu (kaut vai no Sav. Valstīm), tiktu saņemta atplestām rokām. Lai cik bezgala pretrunīgi tas viss arī izliktos, tāda šodien ir Indoķīna, kas grib un nezina, ko viņa grib, kas gaida un nezina, ko viņa gaida, kas cer uz pārmaiņām un tai pašā laikā nezina, uz kādām pārmaiņām cerēt. Varbūt, ka varētu teikt, ka Indoķīna labprāt saņemtu Sav. Valstu palīdzību, bet tikai tad, ja varētu iztikt bez kara paplašināšanas un turpināšanas.

Par komūnistu Ķīnas iejaukšanos Indoķīnas karā Saigonā nerunā. Nedz amerikāņu, nedz franču pretizlūkošanas aģentiem nav izdevies novērot ķīniešu armijas vai aviācijas kustību Indoķīnas robežas tuvumā, kā tas bija 1950. gadā, kad komūnisti jau priekšlaicīgi nodeva savus nākotnes nodomus Korejā.

Pēc Dien Bien Phu krišanas stāvoklis Indoķīnā daudzējādā ziņā ir mainījies. Tāpat ir mainījušies Indoķīnas franču uzskati par iespējamu amerikāņu palīdzību. Pirms Dien Bien Phu krišanas franči bija noteikti pret amerikāņu karavīru sūtīšanu uz Indoķīnas fronti. Pēc franču domām amerikāņu līdzdalība Indoķīnas karā būtu pietiekoš iemesls, lai komūnistu Ķīna steigtos talkā vietminiešu komūnistiem, tā radot jaunu Koreju. Bet tagad, pēc Dien Bien Phu kaujas zaudēšanas, franči vairs nav tik izvēlīgi. Bez tam arī cietokšņa aplenkšanas laikā komūnistu Ķīnas ieroči vietminiešu rokās bija par daudz sāpīgi jūtami, lai tos vienkārši ignorētu. Moderni 105 mm lielgabali, ar radaru apgādāta pretgaisa artilerija, kā arī rakešlielgabali lika frančiem noprast, ka komūnistu Ķīna īsteni bā jau ir iejaukusies.

Pārmaiņas notiek arī militārās stratēģijas laukā, jo franču virsnieki, no iepriekšējiem piedzīvojumiem mācīdamies sāk saprast, ka līdzšinējie „nekustīgās" aizsardzības paņēmieni, kādi tika lietoti Dien Bien Phu un vēl tagad tiek vietām lietoti Sarkanās upes grīvā, pret komūnistu smago artileriju ir bezspēcīgi un tādēļ nekavējoties atmetumi. Vienīgais efektīgais aizsardzības līdzeklis ir aviācija, veselas aviācijas masas. Frančiem tādu nav, bet... un te skati atkal vēršas uz Savienoto Valstu pusi. Gadījumā, ja amerikāņi domātu, ka vēl nav par vēlu un ir vērts mēģināt, arī franči būtu gatavi turēt līdz.

Atbrunošanās sarunas bez panākumiem

Otavā. — Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons parlamenta runā izteicās, ka slepenās atbrunošanās sarunas Londonā viņā neizraisot ne mazākās optimisma jūtas. Sarunas, pēc Pīrsona domām, pašreiz ir sasniegušas to fazi, kur skaidri izkristallizējušos var redzēt plaisu Rietumu un Austrumu starpā. Šo plaisu aizpildīt līdz šim vēl nav izdevies, jo vienošanās atomkontroles jautājumā liekas neiespējama.

Lietuviešu kristīgo demokratu jubileja

Lietuviešu kristīgo demokratu partija, atzīmējot savu 50 gadu pastāvēšanu, noturēja kongresu 30. maijā Ņujorkā. Kongresu atklājot, nolasīja pāvesta Pija XII apsveikuma telegrammu. Savu pārstāvi bija sūtījis kardināls Spellmans. Kongresu vadīja prof. K. Pakštas. Dedzīgu runu teica Lietuvas atbrīvošanas augstākās komitejas priekšsēdis mons. M. Krupavičus, kas ieradies no Vācijas. No latviešiem sveicienus nesa monsinjors E. Stukels.

TAIZEMES PRASĪBA AN

INDIJA UN PAD. SAVIENĪBA PRETOJAS AN DEBATĒM

Apv. Nācijas, Ņujorkā. — Taizemes prasība Apvienoto Nāciju Drošības padomei sūtīt novērotājus uz Āzijas dienvidaustrumiem, lai tie personiski pārliecinātos par turienes kritisko stāvokli, sastapa asu Indijas un Padomju Savienības pretestību; pēdējās pārstāvim nebija vajadzīgo Krem̦a instrukciju Taizemes prasības pārrunāšanai. Bez tam kā Indija, tā arī Padomju Savienība bija pārliecinātas, ka Apvienoto Nāciju novērotāju atrašanās Āzijā pašreizējos apstākļos varētu negātīvi ietekmēt Indoķīnas konferenci Ženēvā. Tā kā Indija Drošības padomē neietelp, tad par tās pretošanos neviens neko daudz neizteica. Padomju Savienības laika novilcināšanas mēģinājums tika anullēts ar balsu vairākumu, un Drošības padomes debates sākās paredzētā laikā.

PIRMS 10 GADIEM

1944. g. 6. jūnijā sākās angļu un amerikāņu invāzija Francijā. Plkst. 5 rītā (pēc Londonas laika) Normandijā nolaidās pirmie izplētņu lēcēji, bet plkst. 6.30 krastā izkāpa pirmās desanta vienības. Ar otrās frontes radīšanu rietumos ievadīja Hitlera sakaušanu. Kopš šīs dienas vācu armijas nepārtraukti atkāpās kā rietumos, tā austrumos. Latvijas iedzīvotāji bija satraukti, jo komūnistu rindas jau tuvojās Latvijas robežām.

Immigrācijas darbinieki izbrauc uz Eiropu

ASV immigrācijas un naturālizācijas dienests jau izsūtījis uz Eiropu 16 darbiniekus pārbaudīt iecelotājus, kuŗus paredzēts ielaist 1953. g. bēgļu palīdzības akta ietvaros. Šie darbinieki izvietoti amerikāņu konsulātos Frankfurtē, kā arī Italijā un Grieķijā. Pēc 1. jūlija atvērs vēl jaunus birojus Zalcburgā, Austrijā, Minchenē un Hamburgā. Darbinieku skaitu vēl palielinās šī gada beigās, kad iecelotāji sāks plūst uz Ameriku.

VAŠINGTONĀ SĀK RUNĀT PAR PREVENTĪVO KARU

APSPIESTO TAUTU SAUCIENS PĒC ATBRĪVOŠANAS IEGŪT JAUNU SPĒKU UN JAUNAS CERĪBAS

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Baltā Nama, Valsts departamenta, Pentagona un Centrālās izlūkošanas aģentūras augstas amatpersonas pagājušo nedēļu slepeni iepazīstināja Kongresa ievērojamākos locekļus ar Kremļa slepenu stratēģisku plānu par visas Āzijas, Ziemeļafrikas, Filipīnu, Formozas, Japānas, Indonēzijas, Hongkongas, Austrālijas un Jaunzēlandes iekarošanu, vēlākais līdz 1973. gadam. Šo komūnistu plānu, par kuŗa iegūšanu amerikāņu rokās neko neizpauž, izstrādājis Maotsetungs, un to sarkanās Ķīnas ārlietu ministrs Čuenlajs pagājušo gadu aizvedis uz Maskavu. Tagad šis plāns ir reģistrēts un lasāms ASV Kongresa rekordos — protokolos.

Vienā diennaktī šī slepenā informācija ASV Kongresā ir grozījusi senātoru un tautas vietnieku domāšanu par to, kas turpmāk darāms, lai stātos pretī komūnisma kolosam, kuŗa nāvīgā ēna jau rēgojas tik tuvu Amerikas dzīvības artēriju perimetram. Pēc komūnistu plāna jau šī gada agrā rudenī ASV ir jāatrodas jaunā karstajā karā Āzijā — Indoķīnā. Vai šis karš tad pārvērstos vispārējā pasaules karā, nav vēl tagad nevienam uzminams, bet tas būtu karš tādā vietā un laikā, ko būtu izvēlējies ienaidnieks, saskaņā ar viņa stratēģiju.

Tādēļ kāda ļoti iespaidīgu ģenerāļu un admirāļu grupa Pentagonā domā, ka raidot triecienu taisni ienaidnieka sirdī, kritīs viss pretinieka ķermenis, t. i. — ūdeņraža bumbas uz Maskavu, Staļingradu un padomju rūpniecības centriem paralizēs un iznīcinās sarkano mēri Austrum- un Viduseiropā.

Tas nozīmē, ka Vašingtonas militārās un politiskās aprindās tagad runā par preventīvo karu pret Padomju Savienību tieši, lai izvairītos no ilgiem un nokausētājiem kariem periferijā, kā tas bija Korejā un tagad draud Indoķīnā.

Tomēr vēl arvien preventīvo karu (uzbrukumu aizsardzības nolūkā) nolieds un nosoda ne tikai liberālā Eiropa, bet arī iespaidīgas Baltā Nama, Pentagona un Kongresa aprindas, nerunājot nemaz par amerikāņu sabiedriskās domas pretkaŗa noskaņojumu. Jo nelaimīgā kārtā, filozofisku, psiholoģisku, ekonomisku un politisku iemeslu dēļ Rietumu demokratijas kaŗo tikai tad, kad agresors pirmais atklāj uguni un nav vairs citas izejas. Tādēļ jau arī Rietumu demokratijas — apspiesto tautu lielākā cerība — līdz šim preventīvo karu oficiāli noraidīja, un apspiesto tautu izmisīgais SOS skanējis kā saucēja balss tuksnesī. Tādēļ, kaut arī tie paši ASV Kongresa līderi, kas priekš viena mēneša vēl strupi atbildēja, ka Eizenhaueru par prezidentu 1952. g. ievēlēja tādēļ, ka mātes un tēvi nevēlējās Korejas kaŗa turpināšanu un tādēļ par ASV iestāšanos karstā karā Āzijā nevar būt runa, šodien jau jautā, kā taustai labāk izskaidrot ASV paredzamo iestāšanos Āzijas karā, — tomēr vēl vajadzēs tūkstošiem argumentu un pierādījumu, lai uzskats par preventīvo karu gūtu virsroku. Šķiet, ka atrisinājums nāks lēni un pakāpeniski. Tomēr ne tikai minētais Kremļa Āzijas un Klusā okeana zemju ieņemšanas plāns, bet arī citas zīmes rāda, ka Rietumu lielvalstis strauji tuvojas kādam liktenīgam vēstures krustcelam, kur uz viena ceļa rādītāja būs arī uzraksts — karš ar Padomju Savienību. Kādas ir šīs zīmes?

Amerikāņu militārās un zinātņu autoritātes sacēlušas trauksmi Vašingtonā par Padomju Savienības pārsteidzošo progresu bruņošanās rūpniecībā un tehnikā vispār, kas tagad spējot sacensties ar amerikāņu un citu Rietumu valstu izgudrojumiem un izaicināt brīvo pasauli. Vašingtonā autoritātīvi darīts zināms, ka krievu zinātnieki uzbūvējuši amerikāņu vismodernāko bumbvežu prototipus, un baidās, ka komūnisti jau aizsteigušies priekšā atomraķešu ražošanā.

PADOMJU TECHNIKAS PANĀKUMI

Amerikāņu prese raksta, ka amerikāņi par agru smējušies par krievu zinātnieku lielīgajām ambicijām, ka krievi pirmiē visu izgudrojuši. Tagad atzīst, ka padomju technikas panākumi nav jāizskaidro tikai ar Rietumu izgudrojumu izspiegošanu, kā tas notika ar pirmās atombumbas plāniem, bet ar faktu, ka padomju vara izlasko vairāk dabas zinātnieku, inženieru un techniķu nekā ASV. Ap 1955. g. Padomju Savienības augstskolas izlaidīšot 50.000 inženieru gadā pret 17.000 inženieriem ASV. Amerikāņu ārpolitikas žurnāls Foreign Affairs aprīļa izdevumā prof. Dr. J. Turkēvičs, rakstot par šīm problēmām, konstatē svarīgu faktu, ka komūnisti tulko krievu valodā gandrīz visas svarīgākās zinātniskās grāmatas un plaši tās izplata un studē, kurpretī, starp amerikāņu zinātniekiem esot maz krievu valodas pratēju, kas spētu sekot krievu zinātniskām publikācijām.

ADMIRĀĻA KARNIJA BRĪDINĀJUMS

Preventīvā kaŗa zīmes saskatāmas ASV flotes ģenerālštāba pr-ka admirāļa R. Karnija 27. maija runā Ņujorkā; to vēl arvien, runājot The Christian Science Monitor Vašingtonas šefkorespondenta V. Strindžera vārdiem, „redaktori, ievadnieki un komentātori tur pacelt pie uguns, analizē un pēta, ko runa īsti nozīmē, ciktāl admirālis proponē iet un cik liels atbalsts viņam ir valdībā un Naiconālās drošības padomē, kas izlemj ASV stratēģiju?" Admirālis Karnijs, kas mēdz vienmēr skaidri runāt, šajā Ņujorkas runā prasīja izbeigt mazo kaŗu stratēģiju un izstrādāt tādu stratēģiju, kas spētu vērsties pret to varu, kas vada komūnisma agresiju. Karnijs brīdināja, ka uzbrukuma briesmas ASV tuvojas „daudz ātrāk, nekā tās apjauš, vai ātrāki, nekā mēs spējam tām pretoties." Tādēļ admirālis Indoķīnu pašu nosauc par to „krustceļu, kuŗam ASV ātri tuvojas", kad būs jāizšķiras, vai iet tālāk pa „vienas dienas sarunu" ceļu, kas ved uz postu, vai arī nogriezties pa ceļu", kas „sola mums labāku nākotni, ja vien mēs esam stipri". Šis otrs ceļš nozīmē — uzbrukt un iznīcināt pasaules komūnismu, kamēr tas vēl ir iznīcināms. Admirālis Karnijs ir atklāti parādījis, ka ir tikai divas alternātīvas — aukstā kaŗa stratēģija, kas ved pretī bojā ejai, un otrs — tiešs trieciens pret pašu jaunuma sakni. Trešā ceļa nav.

DIVI NAIDĪGĀS PASAULES VAIRS NEVAR SAMIERINĀT

Arī prezidents D. Eizenhauers savā runā 31. maijā Kolumbijas universitātē uzsvērti pateica, ka divas pretējas pasaules — komūnistiskā un brīvā pasaule garīgi atrodas viena no otras tālāk par zemes poliem. Tas nozīmē, ka šīs divi naidīgās pasaules vairs nevar samierināt, un pasaulē ātrāk nebūs kārtības, taisnības un miera, kamēr komūnistiskā pasaule nepazudīs dūmos un pelnos.

Valdemārs Lambergs

Kas pārraudzīs pamieru Indoķīnā?

Ženēvas politiskajā konferencē Sav. Valstis jau sāk runāt par Indoķīnas joslu apsardzību, salīdzinot pēdējo ar Korejas pamiera dienām.

Ženēvā. Sav. Valstis jau sāk runāt par militāro joslu pārraudzību pēc pamiera iestāšanās Indoķīnā, kaut arī pamiera sarunas nemaz negrib veikties. Pēc ASV pārstāvju domām Indoķīnas pamiera pārraudzīšana būtu atstājama pašu āziātu rokās. Tā kā ģeografiskie apstākļi Indoķīnā ir daudz nepateicīgāki, nekā tie bija Korejā, tad pēc amerikāņu aplēsumiem pamiera pārraudzīšanai būtu nepieciešams vismaz 15.000 karavīru. Korejā to pašu varēja izdarīt ar 5000 indiešu karavīriem, kas sakarā ar viņu komandiera politiku, palīdzēja saglabāt Korejas pamieru līdz pat gūstekņu atbrīvošanas dienai.

Militāristu rokās nodotā pamiera joslu izraudzīšana sāk lēnām pieņemt pārskatāmu formu, kamēr deviņu nāciju Indoķīnas konference veltīgi pūlas vienoties, kādām valstīm būtu uzticama pamiera pārraudzīšana Indoķīnā.

Sav. Valstis pastāv, ka komūnisti šādā pamiera pārraudzīšanas armijā nav pielaižami. Sav. Valstīm pašām sava priekšlikuma šai jautājumā vēl nav, bet vienu deviņu nāciju komisiju jau amerikāņi ir paspējuši noraidīt — Polijas un Čehoslovakijas dēļ, ko Sav. Valstis neatzīst par neitrāliem, jo „nevienu Padomju Savienības satelitvalsti nevar atzīt par neitrālu". Pārējās valstis, kas minētas pamiera komisijā, ir Indija, Pakistana, Ceilona, Indonēzija un Burma, un bez tam vēl Zviedrija un Šveice. Cik zināms, tad amerikāņi mēģinās sastādīt iespējamu pamiera komisiju no Āzijas valstīm vien, lai pēc tam to iesniegtu apstiprināšanai komūnistiem.

Komūnisti pieprasa līdzdalību pamiera pārraudzīšanā

Kaut gan Sav. Valstis tam pretojās, komūnistu Ķīna un Padomju Savienība uzsver, ka arī komūnistu nācijām ir jādod iespēja darboties līdz Indoķīnas pamiera pārraudzīšanā. Nespējot panākt vienošanos pārraudzības komisijas izraudzīšanā, Indoķīnas konference no jauna nonāca strupcelā. Ķīnas ministru prezidentaČu En Laja atbalstīts, Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs paziņoja, ka bez komūnistu nāciju līdzdalības pamiera komisiju būšot neiespējami izveidot, Un tādos jautājumos Molotovs parasti ir lielisks pareģis. Sav. Valstu protestiem piebiedrojās arī Anglija un Francija, cenšoties komūnistiem iestāstīt, ka šai gadījumā nevienu komūnistu valsti nevar uzskatīt par neitrālu. Bet to Ķīna un Padomju Savienība nemaz nemēģināja saprast. Četru stundu ilgā sēdē neko nepanāca. Sēdes laikā Francijas ārlietu ministrs Bido esot pieprasījis, lai pamiera pārraudzības komisija būtu starptautiska un patiesi neitrāla. Pamiera komisija, kuŗā ietilptu divas komūnistu un divas nekomūnistu valstis, nav pieņemama. Līdz ar to atkrīt Padomju Savienības priekšlikums, kuŗā pamiera pārraudzīšanu bija paredzēts uzticēt Indijai un Pakistanai, kā neitrālo valstu pārstāvēm, un Polijai un Čechoslovakijai — pārstāvot komūnistus. Kā redzams, tad neitrālitāte komūnistu acīs ir stiepjams jēdziens, jo Polija un Čechoslovakija var tikpat labi runāt neitrālo kā komūnistu vārd/

INDIJA SADARBOJAS AR ANGLIJU

Londonā. Anglijas ārlietu ministrija ziņo, ka, nostādamās sabiedroto pusē, Indija izteikusi brīdinājumu komūnistiem Ženēvas konferencē nepārsteigties ar Laosas un Kambodžas jautājumu iztiržāšanu kopā ar Vietnamu.

Pēc Indijas pārstāvju izteicieniem var spriest, ka, ja komūnisti nemīkstina savas prasības Kambodžā un Laosā, viņiem nāksies zaudēt Āzijas brīvo valstu draudzību. Indijas brīdinājums esot bijis par iemeslu Molotova pēkšņajam braucienam uz Maskavu pagājušās nedēļas nogalē un sēdei ar komūnistu Ķīnas ministru prezidentuČu En Laju atgriežoties Ženēvā.

Sakarā ar Molotova braucienu uz Maskavu labi informētas aprindas zina stāstīt, ka Padomju Savienība esot nolēmusi paklausīt Indijas brīdinājumam un patiesi savu nostāju Laosas un Kambodžas jautājumā mīkstināt. Tomēr pārāk strauja Padomju Savienības politikas svaidīšanās varētu sagādāt nesaskaņas ar komūnistu Ķīnu. To, protams, Maskava nevēlas, tādēļ, no Padomju Savienības atgriezies, Molotovs steigā uzsācis sarunas arČu En Laju.

Indijas nostāju ar prieku apsveic Anglijas ārlietu ministrs Īdens, kas arī cenšas komūnistiem iestāstīt, ka Kambodža un Laosa ir neitrālas valstis, kuŗās atrodas komūnistu kaŗaspēks. Šai gadījumā komūnisti uzskatāmi ne vien par agresoriem, bet viņu izvākšanās no minēto zemju territorijām būtu vēlama visdrīzākā laikā.

KARŠ INDOĶĪNĀ

LIELĀKAIS FRANČU GAISA UZBRUKUMS SARKANĀS UPES GRĪVĀ IZNĪCINA KOMŪNISTU SPĒKUS VIŅU IZEJAS POZICIJĀS

Hanojā. — Piecdesmit franču smagie bumbveži lielākā Sarkanās upes grīvas gaisa uzbrukumā pret komūnistiem iznīcināja kādu komūnistu apakšzemes bāzi tikai divpadsmit jūdžu vienvidaustrumos no Hanojas. Minētā baze, pēc franču armijas galvenās mītnes ziņojuma, esot bijusi galvenais komūnistu sākuma punkts uzbrukumiem Hanojai un operācijām Sarkanās upes apvidū.

Kaut gan Ženēvas konferencē norisinās sarunas, kuŗās Laosa tiek vispārīgi atzīta kā neitrāla valsts, kas atrodas komūnistu agresijā, komūnisti nekautrējas turpināt savus uzbrukumus, piespiežot franču spēkus izvākties no Donetakatas Mekongas upes krastā. Komūnistu uzbrukumi pret Donetakatu esot ilguši nepārtraukti divas nedēļas, līdz beidzot pārspēka priekšā franču vienībām nācies atiet.

Saigonā franči cieta netiešu sakāvi, kad gaisā uzlidoja viena no viņu lielākām municijas noliktavām, radot drausmīgu sprādzienu seriju, kas turpinājusies stundām ilgi. Ir skaidri zināms, ka tas nav komūnistu regulārās armijas nopelns, kamēr sabotāžu atzīst par iespējamu. Pēc pēdējām ziņām Saigonas municijas noliktavas katastrofa tomēr nav tik liela, kā to sākumā domāja. Eksplozijām beidzoties, noskaidrojies, ka bojā gājusi tikai apmēram viena desmitā daļa no Indoķīnas karā tik nepieciešamiem noliktavas krājumiem.

TITO ATĒNĀS

No Atēnām ziņo, ka Dienvidslavijas prezidents mārsals Tito ieradies Grieķijas galvaspilsētā, lai piecu dienā oficiālā vizītē palīdzētu nolīdzināt ceļu Balkānu militāras alianses noorganizēšanai.

Dienvidslavijas prezidentu sagaidīt bija ieradies Grieķijas karalis Paulis I, ielas bija skaļu apsveicēju pilnas, kamēr gaisā augstajam viesim par godu lidoja grieķu lidmašīnas.

Spriežot pēc iepriekšējām sarunām Balkānu valstu un Turcijas starpā, Tito apmeklējuma galvenais iemesls ir līdzšinējā Turcijas — Grieķijas — Dienvidslavijas draudzības līguma pārvēršana pilnīgā militārā aliansē. Pat iespējams, ka Dienvidslavijas prezidenta viesošanās Grieķijā ilgst, jo pirmdien, braucot cauri Atēnām, no Sav. Valstu apmeklējuma mājās atgriezās Turcijas ministru prezidents Admans Menderes, kuŗa klātienē nekavējoties varētu sākties sarunas Turcijas, Grieķijas un Dienvidslavijas starpā.

LANJĒLA VALDĪBAS PAMATI LĪGOJAS...

Parīzē. — Pārtraucot Indoķīnas debates Francijas parlamentā, lai komūnistu deputāti vārētu apmeklēt savu pirmo partijas kongresu pēdējo 4 gadu laikā, Lanjēla valdība paliek krājoties gaisā kā sašauts siets. Vēl nekad līdz šim Lanjēla politika nav atradusies spēcīgākās labā un kreisā spārna partiju krustugunīs kā tieši tagad, Indoķīnas debašu laikā. Taupīts netiek neviens, izskaitot amerikāņus.

Gandrīz gribētos sacīt, ka vislētāk tiek cauri vietminiešu komūnisti, kamēr pats Lanjēls, aizsardzības ministrs Plevēns un diplomātu diplomāts Bido saņem deputātu smagāko kritikas un neapmierinātības krusu. Var tikai minēt, cik ilgi Lanjēla valdība spēs pastāvēt šādā opozicijas vētrā. Francijas politiķi pielaiž varbūtību, ka pašreizējās valdības agonija var sākties jau nākošo otrdien, kad parlamentā atsāks komūnistu kongresa dēļ pārtrauktās Indoķīnas debates.

Francijas parlamenta locekļi visvairāk nobijušies no tā, ka Bido prasītā Sav. Valstu palīdzība Indoķīnā var beidzot tikt sniegta, kas savukārt nozīmētu riskēt ar kaŗa paplašināšanos. Kāds de Golla atbalstītājs apvainoja valdību Indoķīnai domāto amerikāņu dolaru izšķiešanā pašas Francijas lēšu sabalansēšanai. Parīzes prese, kas pagaidām vēl mēģina atturēties no pāragrām spekulācijām par valdības turpmāko likteni, puslīdz vienbalsīgi pareģo franču Indoķīnas armijas komandiera ģen. Navarra krišanu visdrīzākā laikā.

JAUNKANADIEŠU PALĪDZĪBAS ORGANIZĀCIJA

lūdz steidzīgi pieteikties asins devējus Emīlijai Robergai, kas pārcietusi smagas operācijas. Pieteikties Mount Sinai Hospital, 550 University Ave, no 10—16 un no 18.30—20.00, tel. EM 6-7361—305.

Visi slimnieces radi iespējamos asins kvantumus jau nodevuši, tādēļ lūdz sabiedrības atbalstu.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRINBERGS

SEKMĒSIM JAUNATNES PASĀKUMUS

Jaunatnes darba saskaņošanai pagājušā gada novembrī ASV latviešu jaunatnes centrālo organizāciju vadība sanāca pirmā konferencē, kurā piedalījās Amerikas Latviešu Jaunatnes Apvienības ASV latviešu gaidu, ASV latviešu skautu, Amerikas Latviešu Studentu Apvienības, ASV latviešu mazpulku un ASV latviešu sporta un fiziskās audzināšanas vadītāji.

Šo regulāro konferenču izveidošana ir iezīmējusi jaunu posmu ASV latviešu jaunatnes darbā un jau paši par sevi apliecinājusi jaunatnes organizāciju nopietno un lielo vēlēšanos darīt visu iespējamo jaunatnes piesaistīšanai un audzināšanai, kopējo problēmu veikšanai veidojot kopējas iespējas. Tika atzīts, ka pamatojoties uz darbības metožu lielo atšķirību, kā arī apstākli, ka latviešu jaunatnes lielākā daļa organizācijās vēl nesastāv, to starpā nav pamata kaut kādai „greizsirdībai." Tika atzīta nepieciešamība pēc turpmākā lielākā savstarpējā atbalsta, kam jāizpaužas ne tikai centrālā, bet jo vairāk sadarbībā uz vietām.

Tomēr jaunatne ir tikai trimdas saimes daļa, kuras augšanā un veidošanā līdzīga daļa rūpju piekrīt arī pārējiem latviešu sabiedriskiem veidojumiem. Jaunatnes darba tālākā augšana plašumā un dziļumā ir lielākā mērā atkarīga no latviešu sabiedrības aktīvitātes. Tādēļ tā arī sagaida turpmākam darbam pārējo organizāciju, draudžu un vispār latviešu sabiedrības lielāku morālu un praktisku atbalstu.

Viens no pirmās konferences atzinumiem bija — censties, lai ikviens latviešu jaunietis Amerikā būtu kādas jaunatnes organizācijas vai pulciņa dalībnieks. Šis lēmums radās, pamatojoties uz 2 atzinumiem:

1) Jaunatnes organizācijām ir nozīmīga vieta nacionāli-kultūrālā un sabiedriskā audzināšanā, kas turpmāk vēl vairāk pastiprināma;

2) trimdas saimes asimilācija ir jau sākusies un to pilnīgi novērst nav iespējams, kamdēļ lielākas rūpes pievēršamas tās aizkavēšanai.

Dabiski, ka jaunatnes piesaistīšana ir pirmām kārtām pašu jaunatnes organizāciju uzdevums, cenšoties savu darbu izveidot tā du, lai jaunieši paši izjustu vajadzību pēc tām. Tomēr pašplūsmei vien trimdas apstākļos paļauties nevar, kamdēļ jauniešu piesaistīšana aktivizējama mērķtiecīgi un neatlaidīgi.

Jaunatnes organizācijām kopējs un sāpīgi izjūtams ir darbinieku — vadītāju trūkums. To audzināšana ir viens no aktuālākiem uzdevumiem un arī Amerikas Latviešu Apvienība ir paredzējusi savu atbalstu vadītāju sagatavošanas kursu — organizēšanai. Tomēr veco labo audzināšanas tradiciju turpinājumam ir nepieciešama arī agrāko vadītāju lielāka līdzdalība, kamdēļ reizē ar jaunatnes plašāku piesaistīšanu tā ir attiecināma arī uz piedzīvojušiem, bet pašreiz neaktīviem audzinātājiem.

Ikviena jaunatnes organizācijas locekļa pienākums ir apzināt savus draugus un paziņas, kas tajās vēl nesastāv, un ziņot par viņiem savas organizācijas vietējai vadībai.

Vadības tālāks uzdevums ir, rūpēties par šo jauniešu piesaistīšanu: aicināt viesu vakaros, iesaistīt nodarbībās, radīt interesi tālākai līdzdalībai.

Atzīstot, ka latviešu pastāvēšanai citu tautu vidū izšķirēja nozīme ir kvalitātei, jaunatnes organizāciju vadība nolēma, ka, blakus nacionālai audzināšanai, ir vienlīdz svarīgs kopējs uzdevums. Tas ietverams arī jaunatnes pulciņu, vienību un kopu nodarbībās, paredzams sarīkojumu pārrunām un diskusijām.

Šo centienu un jaunatnes organizāciju darba atbalstam, ASV latviešu organizācijas, draudzes un kopas ir aicinātas sazinā ar vietējām jaunatnes organizācijām un pulciņiem rīkot šiem mērķiem veltītus speciālus sarīkojumus un ietilpināt jaunatnes problēmas arī citos sarīkojumos.

Tomēr jaunatnes piesaistīšanas un audzināšanas jautājumi nav atstājami vienīgi šiem sarīkojumiem. Tie ir ierosināmi pārrunām un praktiskam atbalstam arī citu iespēju gadījumos, tie ir iznesami latviešu sabiedrības un ikviena latvieša pārdomām.

Šodienas jaunieši reiz būs visa latviešu kultūrālā un sabiedriskā darba darītāji. Rūpēsimies visi jau tagad, lai viņu būtu vairāk. Rūpēsimies pāri visam, lai jaunieši augtu un pastāvētu kā latvieši! —

Jānis Gaigulis,
ALAs Jaunatnes sekc. vad.

DARBS RIT TĀLĀK

DV KANADĀ GATAVOJAS TAUTAS SVĒTKIEM RUDENĪ

30. maijā DV namā Toronto notika DV Kanadas valdes sēde, veltīta galvenokārt pagājušā 12./13. dec. g. delegātu sapulces lēmumu īstenošanas apspriešanai un kārtējiem darba jautājumiem. Sēdē piedalījās valdes priekšsēdis P. Balodis, pr-ža v. A. Sprūdžs, valdes locekļi V. Mukts, E. Krūka, L. Līdums, A. Putniņš, A. Ancāns, P. Vasariņš. DV Toronto nodaļas pr-sēdis J. Fogelis un DV Toronto nod. rev. kom. pr-sēdis A. Civzelis.

Kā jau tas agrāk tika ziņots, 8. maija delegātu sapulcē no valdes izstājās līdzšinējais priekšsēža v. A. Ameriks un valdes loceklis O. Kļavenieks. Izstājušos vietā darbā stājušies pirmie kandidāti — pr-sēža vietnieks — A. Sprūdžs un valdes loceklis — P. Vasariņš. Jaunais valdes loceklis P. Vasariņš veiks biedrziņa pienākumus, ko līdz šim veica O. Kļavenieks.

Valde šajā sēdē galvenokārt nodarbojās ar to lēmumu iztirzāšanu, kādi pieņemti 12./13. dec. pag. g. delegātu pilnsapulcē. Kā jau ziņots, DV Kanadā delegātu sapulce noraidīja DV CV zemju delegātu pilnsapulcēm izlemšanai piesūtītos tā sauktos Apvienotos statūtus 19., 20. un 21. panta dēļ, jo tie galvenokārt dotu DV CV par daudz lielu varu — piem., izslēgt no DV organizācijas zemju valdes, nodaļas utt.

Šo pantu aizstāšanai DV KV izstrādās priekšlikumu, kuru nosūtīs DV CV. Valde lūdza A. Sprūdžu un L. Līdumu līdz nākošai valdes sēdei izstrādāt attiecīgu projektu.

Tālākā sēdes gaitā saim. daļas vad. V. Mukts ziņo par grāmatnīcu un iestāvējušos parādu saistību kārtošanu, kur valde paliek pie iepriekšējiem lēmumiem.

Apspriežot jautājumus, kuri attiecas uz aprūpes daļu, konstatē, ka pilnsapulces lēmumi tiek īstenoti, izņemot jautājumu par bēru fonda dibināšanu un aprūpes budžeta uzstādīšanu (pieņemti delegātu sap. vienbalsīgi), kurus lūdz kārtot V. Muktu, sazinā ar DV nodaļām.

Nolēma paziņot DV CV, ka no Kanadas nosūtītās aprūpes summas ir ņemami līdzekļi veļas mašīnas iegādei invalīdu namam Bērzainē. Tāpat lūdz sazināties ar Bērzaini par bibliotēkas papildināšanu.

Nolemj latviešu bērnu Sestdienas skolu beigušajiem piesūtīt laikrakstu Latvija Amerikā uz ilgāku periodu.

Kultūras daļas vad. E. Krūka ziņo par sagatavošanas darbiem DV dienām, kuras notiks 4., 5. un 6. septembrī Toronto. Šis sarīkojums solās būt lielākais šogad Ziemeļamerikā. Aktīvu atbalstu apsolījuši arī ASV Daugavas Vanagi, gan sūtot korus, gan ierodoties kā svētku viesi. Vīru koru koncerts notiks Meseja zālē, bet svētku balle Palace Pier, kur vietas 2000 apmeklētājiem.

Pārrunājot nodaļu iekšējās sadzīves jautājumus un biedru vakaru lielo nozīmi, valde aicina P. Vasariņu aktīvi piedalīties šī jautājuma kārtošanā, ko Vasariņš arī apsola. Tāpat visi valdes locekļi izsaka gatavību apmeklēt nodaļas un viņu biedru vakarus, ja nodaļas izsaka vēlēšanos, lai pārrunātu aktuālus jautājumus.

Informācijas daļai piešķir $50 informācijas darba sekmēšanai.

Paceļas arī jautājums par pieteikto DV Jauntoronto nodaļu, kuru delegātu sapulce neapstiprināja, bet ieteica šai nodaļai iekļauties DV Toronto nodaļā. Šo jautājumu valde uzdeva kārtot P. Balodim un A. Sprūdžam delegātu sapulces nospraustā garā.

Nolemj sakarā ar DV inkorporāciju Kanadā, izgatavot visām nodaļām jaunus zīmogus pēc vecā parauga, pievienojot angļu tekstu. Šo jautājumu izkārtos DV KV visām nodaļām.

Tālāk valde apstiprina starplaikā izdarītās izmaksas un norēķinus.

Par dāvāto viesmīlību DV prkam plkv. V. Janumam viesojoties Kanadā, DV KV izsaka DV Toronto nod. dāmu komitejas prcei M. Gruzītei sirsnīgu pateicību.

Sēde ilga 4 ar pus stundas, bija ļoti lietišķa un visos jautājumos panāca vienošanos. Nākošo valdes sēdi paredzēts noturēt St. Katarīnās 4. jūlijā.

PLKV. V. JANUMS ATGRIEZIES EIROPĀ

Pēc četru mēnešu uzturēšanās Amerikā, DV priekšnieks plkv. V. Janums 30. maijā izlidoja atpakaļ uz Eiropu. Aidlvailda lidostā pulkvedi izvadīt bija ieradušies DV zemes valdes pr-dis A. Pukīte, bij. zemes valdes pr-dis A. Lidacis, Ņujorkas apvienības pr-dis R. Turks, apvienības bij. priekšsēdis H. Bāgātais, valdes locekļi, Daugavas Vanagi un draugi, kopā ap 20 personu. Plkv. Janums bija aizkustināts par draudzīgo uzņemšanu Amerikā un sirsnīgo izvadīšanu.

Plkv. Janums izlidoja ar beļģu līnijas „Sabena" lidmašīnu uz Briseli, kur jāpārsēžas citā lidmašīnā, kas viņu aizvedīs uz Diseldorfu.

Latviešu centrālās padomes (Vācijā) loceklis H. Zāgars, kas ieradās Amerikā kopā ar plkv. Janumu, vēl paliek Ņujorkā līdz 18. septembrim, jo ātrāk nav iespējams dabūt vietu uz kuģa. Arī plkv. Janumam vietu lidmašīnā vajadzēja pieprasīt pirms mēneša. H. Zāgara ceļojumam ir tīri privāts raksturs.

DRAUDZĪBAS DIENAS NIAGĀRĀ

17. un 18. jūlijā Niagārā notiks Draudzības dienas. Paredzēts, ka šinīs dienās aktīvi piedalīsies Amerikas latviešu apvienības centrālā valde un Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valde.

Tautieši no Amerikas Savienotām Valstīm un Kanadas pulcēsies Niagārā 17. jūlijā priekšpusdienā. Plkst. 2 p. p. notiks plaša konference ar ALA's centrālās valdes priekšsēža un LNAK valdes priekšsēža vai viņu pārstāvju uzrunām. V. Upeslāča referātu par temu Mūsu ceļi svešumā, kā arī diskusijas par mūsu sabiedriskās dzīves jautājumiem. Šīs dienas sarīkojums noslēgsies ar kopīgām vakariņām, koncertu un balli.

Otrā dienā jau agrā rītā stundā paredzēta ALA's un LNAK valžu kopēja sēde, Ziemeļamerikas kultūras fonda pirmā sēde, skolotāju, agronomu un eventuāli inženieru konferences. Pēc tam paredzētas ekskursijas pa Niagaras skaistajām vietām un izbraukums zaļumos.

Iepriekšēja pieteikšanās Draudzības dienām paredzēta līdz 20. jūnijam pie J. Liģera, 2552 Ralph Ave., Niagara Falls, Ont.

Toronto un apkārtnē dzīvojošo tautiešu pieteikumus pieņem arī LNAK birojā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī pirmdienās, trešdienās un piektdienās no plkst. 7—9 vakarā. Adrese: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont., vai pa telefonu WA 4-1563.

Ja būs pietiekams dalībnieku skaits, iespējams, ka LNAK valde organizēs arī kopīgu braukšanu uz Niagaru privātos auto vai autobusos.

LNAK valde.

Politikāņi pret ALAs projektu

Zviedrijas latviešu nacionālās padomes prezidija sēdē, kurā piedalījās J. Andersons, J. Breikšs, J. Dervinieks, Br. Kalniņš un M. Salnā, tāpat arī padomes kopsapulcē pārrunāts latviešu globālās organizācijas projekts. Pieņemtajā rezolūcijā pilnsapulce atzīst ALA's izstrādāto projektu par „principiāli nepieņemamu un praktiski nerealizējamu". Atzīstot tomēr globālās sadarbības vajadzību ZLNP ieteic Latvijas atbrīvošanas komitejas Eiropas centram turpināt sarunas šinī lietā. Iebildumi, kādus ZLNP ceļ pret ALA's projektu, ir tie, ka latviešu vispasaules apvienība pēc šī projekta būšot „par maz politiska."

J. Breikšs ZLNP biļetenā „Mūsu domas", apskatot šo jautājumu, ir neapmierināts, jo ALA „politiskās cīņas" vietā paredzējusi vienīgi sekmēt latviešu tautas atbrīvošanu ... kā tas iespējams saskaņā ar attiecīgo valstu likumiem ... Ar to ir notikusi atsacīšanās no LAK EC cīņas galvenā uzdevuma — demokratiskās Latvijas atbrīvošanas un 1922. g. satversmes atzīšanas ... Apskatītie noteikumi rāda, ka šī organizācija nebūs politiskas cīņas spējīga," prāto J. Breikšs.

Jāpiezīmē, ka sevišķi no latviešiem Amerikā ir atskanējuši brīdinājumi — nepārvērst projektējamo latviešu vispasaules organizāciju par politisku organizāciju.

AICINĀJUMS

Visi trimdā esošie bij. Cēsu pulka skolnieku rotas brīvprātīgie karavīri, rotas virsnieki vai viņu ģimenes locekļi, apzināšanas nolūkā lūgti atsaukties un paziņot savas tagadējās dzīves vietas biedrības priekšniekam Aleksandram Liepiņam uz adresi: Mr. A. Liepiņš, 226 S. Webster Ave, Green Bay, Wisc., USA.

Nopirktais vagons jau atrodas Sidrabenē. Vienā galā būs virtuve, otrā noliktava. T. Kreija uzņ.

TORONTO LATVIEŠU JAUNATNES PULCIŅŠ

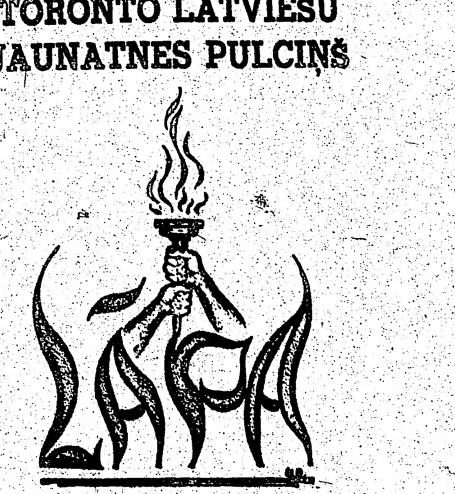

Nesen Toronto kaimiņu pilsētā Bramptonā nodibinājās jaunatnes pulciņš, kuram par valdes priekšsēdi ievēlēts J. Bricis, loc. A. Plūdums un I. Ezīte. Pulciņš izsacījis vēlēšanos pievienoties Toronto jaunatnes pulciņam „Lāpa" kā nodaļa ar zināmu pašnoteikšanos. Šo priekšlikumu Lāpas 30. maija pilnsapulcē pēc statūtu papildināšanas, aizklāti balsojot, vienbalsīgi pieņēma. Sakarā ar to Bramptonas jaunatnes pulciņa nosaukums tagad ir šāds: Bramptonas latviešu jaunatnes pulciņš „Liesma", „Lāpas" nodaļa. Ar „Liesmas" pievienošanos „Lāpai", pēdējās biedru skaits sniedzas pāri simtam.

Sakarā ar pēdējās pilnsapulces lēmumu mainīti arī statūti, kas stājās spēkā ar 1. jūniju.

*

Literārās kopas kārtējā sanāksme notiks svētdien, 6. jūnijā pl. 7.30 vakarā, 123 Huron ielā. Katrs šīs kopas dalībnieks, nākot uz šo sanāksmi, lūgts paņemt līdzi savu mīļāko dzejoli (no latviešu vai cittautu literatūras), kuru šinī sanāksmē nolasīs un pastāstīs, kāpēc tas viņam visvairāk patīk. Interesantas piedevas. Visi kopas biedri lūgti ierasties.

*

Pulciņa mākslas pudura sanāksme notiks sestdien, 5. jūnijā, pl. 7 vakarā, 106 Hamiltonas ielā.

Visi dalībnieki laipni lūgti ierasties, lai kopīgi pārrunātu vasaras sezonas darbību.

*

Deju pudura vadītājs Dainis Ikkars lūdz šī pudura dalībniekus paziņot, kuru darbdienu vakaros vēlams noturēt dejas stundas.

Tel. GL 1656, Toronto.

*

Jaunietes un jaunieši, kuriem interesētu vingrošanas nodarbības uzlabot stāju, gaitu, iegūt brīvas, kontrolētas ķermeņa kustības, var griezties pēc tuvākas informācijas pa tel. HA 1714.

PAZIŅOJUMS INŽENIERIEM UN TECHNIĶIEM

Saziņā ar LIAĀ pr-di prof. V. Burkēvicu, Niagāras pussalas inženieru kopa rīko ekskursiju Latviešu draudzības dienu laikā — 17. jūlijā no plkst. 12.00—17.00. Nolemts apskatīt pasaules lielākās spēkstacijas Sir Adam Beck būvi. Haidro vadība pašreiz ievēro lielu piesardzību, ielaižot ekskursantus spēkstacijā. Tāpēc visus latviešu inženierus un techniķus, kas vēlētos piedalīties minētajā ekskursijā, lūdz paziņot vārdu, uzvārdu, adresi, dzimšanas datus un darba vietas adresi J. Liģerim, 2552 Ralph Ave, Niagara Falls, Ont., ne vēlāk par 8. jūniju, jo saraksts jāiesniedz Haidro drošības pārvaldei vismaz 30 dienas iepriekš.

Sapulcēšanās ekskursijai paredzēta plkst. 11.30, St. Patrika zālē, 693 Victoria Str., Niagara Falls.

TORONTO MEDNIEKIEM UN MAKŠĶERNIEKIEM

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba makšķernieki izbrauks uz Rice ezeru svētdien, 13. jūnijā. Iepriekš jāpieteicas pie Klaviņa — tel.: KE 8609.

Māla baložu šaušanas treniņi notiks pagaidām F. Ruņģa farmā, pieteikšanās pie Smana, tel.: MU 3031.

KANADĀ

TORONTO

● Operešu un deju vakarā piektdien, 23. maijā, piedalījās Zenta Pukinska un vīru kvintets Jūra Dzeguzes vadībā, sniedzot dziesmas no operetēm. Pie klavierēm bija E. Freimane. Vakaru bija rīkojusi DV Dāmu komiteja. Sarīkojums deva ap 100 dolaru atlikuma.

● Sestdien, 29. maijā mācītājs A. Lūsis Sv. Jāņa baznīcā salaulāja Kārli Knēziņu ar Elzu Zeiboti, bet mācītājs A. Briedis kristīja Ritu, Melitu Stradzi, Oskara un Emīlijas meitiņu.

● Sestdien, 29. maijā mācītājs A. Čops Sv. Andreja baznīcā salaulāja Jēkabu Kņezu - Knezinski ar Vizmu Rūtiņu Viksi.

● LNAK Jaunatnes audzināšanas padome sestdien, 5. jūnijā, plkst. 7.00 vakarā sasauc sēdi, lai apspriestu Jaunatnes dienu sarīkošanas jautājumus un izraudzītu rīcības komiteju. Sanāksmē aicinātas visas latviešu jaunatnes organizācijas.

● Ceturtdien, 27. maijā Centrālā YMCA'ā notika Toronto latviešu studentu kopas sapulce. Tā kā lekciju laiks jau beidzies, tad daudzi studenti izbraukuši; ieradušās bija tikai 10 personas. Sanāksmi vadīja kopas priekšsēža biedrs A. Brikmanis. Kasieris E. Tannis sniedza pārskatu par Ziedu balli, kas devusi ap 250 dolaru atlikumu. Pieņēma statūtu grozījumus: turpmāk par biedriem varēs būt tikai tie studenti, kas būs samaksājuši par iepriekšējo un tekošo gadu savas biedru maksas. Nolēma 12. jūnijā rīkot slēgtu kopas vakaru. Iepazīstoties ar LNAK rakstu, kurā LNAK paziņo, ka latviešu studenti par biedriem LNAK skaitās arī nemaksājot biedru naudas, nolēma aicināt studentus pieteikties un uzdot nepieciešamos datus, lai tos ieskaitītu LNAK. Nolēma ziedot grāmatas latviešu skolas apsolventu apdāvināšanai izlaiduma aktā.

● Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē rosīgi rit dažādi darbi. Pagājušā nedēļā turp nogādāts viens no nopirktajiem tramvaja vagoniem. Tos pārbūvējot, būs laimīgi atrisināts saimniecības ēku jautājums.

● Pagājušā nedēļā Sidrabenē ieradās planieris lai nolīdzinātu laukumu, kur ierīkot vietu futbolam, basketbolam un volejbolam. Arī svētdien Sidrabenē bija liela rosība, varēja saskaitīt ap 50 viesu mašīnu.

● Sestdien, 29. maijā notika Saulaines dejas grīdas atklāšana ar Asaku balli. Bija ieradušies ap 200 personu, kas jaukajā dabas stūrītī pavadīja patīkamu vakaru. Makšķernieki vilka bagātus lomus.

● Kā Sidrabenē, tā arī Saulainē paredzēti draudžu rīkoti Jāņu vakari ar līgošanu un Jāņu ugunīm. Abas vietas cer visdrīzākā laikā pieslēgt Hydro elektrības tīklam.

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nodaļas Drāmatiskā ansambļa sezonas noslēgumā notika pirmizrāda 30. jūnijā, 213 James Str. N. Uzveda Lidijas Auzānes - Vītoliņas 3 cēlienu komēdiju „Gleznotājs Otiņš".

Par spīti jaukajam vasaras laikam, skatītāju skaits sasniedza turpat 150.

Skatītāji izrādei sekoja ar lielu uzmanību un neskopojās aplausiem. Izrādei jaunas dekorācijas bija zīmējusi Astrīde Robežgruntniece, režiju vadīja Lidija Lapsa, apgaismotājs Gunārs Sīlis, suflēze Marta Garbēne, administrātors nenogurstošais Eriks Mauriņš. Atzīmējams, ka mūsu vidū ir daudz teātra entuziastu, piem., šai izrādē darbojās trīs personas no vienas ģimenes: Alma, Jānis un Gustavs Vilki. Lai Dievs dod, ka mums būtu daudz tādu teātra darbinieku.

Izrādes beigās DV Hamiltonas nodaļas priekšnieks P. Immurs pateicās Drāmatiskajam ansamblim par viņu pūlēm, novēlot tikpat ražeņu nākamās sezonas darba posmu. J. G.

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu ev. - lut. draudze vietējās Trīsvienības telpās 29. maijā rīkoja koncertu, kurā piedalījās viesi no Toronto — vīru dubultkvartets Kalvis, J. Dzeguzes vadībā. Koncerta moto — „Kaļu rotas līgavai, mīļai skaistai Latvijai". Kalvja priekšnesumi attaisnojās, ko apliecināja klausītāju aplausi un vēlēšanās otrreiz dzirdēt vairākas dziesmas. To dubultkvartets arī ievēroja, atkārtodams J. Vītola Mežezers, J. Norvīļa Vasara un citas dziesmas, kā arī dodams vairākas piedevas un noslēgdams tās ar „Pie tēvu zemes turies klāt"!

Koncerta pirmajā daļā dubultkvartets dziedāja galvenokārt jauniestudētās dziesmas, no kurām dažas diezgan grūtas un dziedātājiem ne visai pateicīgas, īpaši V. Lindes Ardievas, J. Vītola Uguns milna un A. Kalniņa Bikeris mironu salā. Otrās daļas dziesmas bija vieglākas un pa lielākai daļai Kalvja koncertos jau dzirdētas. Koncerts bija labi apmeklēts. Ps.

ST. KATARĪNES, ONT.

● 6. jūnijā, plkst. 4 p.p. Niagāras ielā 148, Poļu b-bas telpās Latviešu sestdienas skola sarīko skolas gada nobeiguma un pirmā izlaiduma aktu. Pēc akta paredzēti priekšnesumi un rotaļas. Skolas vadība cer uz kuplu vietējās latviešu saimes atsaucību.

● Šogad Latvijas mocekļu dienas, 14. jūnija atceri rīkos visas trīs baltiešu tautības kopīgi. 29. maijā apspriedē, kurā piedalījās vietējās Igauņu komitejas pr-dis Dr. V. Tammagi, Lietuviešu komitejas pr-dis K. Skributenas un latviešu organizāciju pārstāvis L. Līdums, nolēma, ka svinības ievadīs 13. jūnija rītā ar vainaga nolikšanu pie Nezināmā kareivja kapa. Vietējā laikrakstā ievietos garāku raktsu par šīs dienas nozīmi baltiešiem, apgaismojot šīs drūmās nakts notikumus Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Ar atsevišķu rakstu lūgs vietējās baznīcas vadību aizlūgt par aizvestiem baltiešiem dievkalpojumos. Vakarā pilsētas parkā, kur iekārtota speciāla estrāde priekšnesumiem, paredzēta Kanadas parlamenta deputāta Mr. Cavera runa par 14. jūniju un visu tautību priekšnesumi. Precīzākas ziņas sekos nākošos laikrakstu numuros par svinību norisi. L. L.

EDMONTONA, ALTA

● Māc. E. Caune nokristījis Margitu Klaudiju Jānu Jēkabsonu, Ingeborgas un Jāņa meitu.

Salaulāti Imants Ozols un Valentīna Runkovska.

VANKUVERĀ

● 16. maijā Vankuveras latvieši piedalījās Kanadas un ASV draudzības svētkos, kopā ar pārējām tautībām un organizācijām piedaloties gājienā. Pēc tam katra grupa deva savus priekšnesumus. Vankuveras latviešu koris Arvīda Granta vadībā nodziedāja Pūt vējiņi un Gaismas pils. Bija ieradušies arī tautieši no Vašingtonas valsts, un uz robežas, satikās kā sen neredzējušies paziņas. Pēc vietējo laikrakstu ziņām svinībās piedalījušies ap 12.000 kanadiešu un amerikāņu.

● Vankuveras latviešu koņa koncerts diriģenta A. Granta vadībā iepriecināja ar gaumīgi izvēlēto programmu. Ilgi aplausi un ziedi diriģentam liecināja par apmeklētāju atsaucību.

Koncertam sekoja deja, un koņa dalībnieki bija gādājuši arī par bagātīgu klātu kafijas galdu.

DAUGAVAS VANAGI

PARMAIŅAS DV NODAĻĀS

1) DV Sadbērijas nod. valdes sekretārs V. Buņķis atlūdzies un viņa vietā nāk V. Roms, līdzšinējais pr-ka palīgs.

Pr-ka pal. amata izpildīšana nodota 1. kandidātam J. Kalvānam. Nod. adrese: V. Roms 329 Montague Ave, Sudbury, Ont.

2) DV Kičeņeras nod. pr-ka pal. R. Alksnis atlūdzies un viņa vietā nāk 1. kandidāts Fricis Vīnakmens.

DV NODAĻU KANADĀ ADRESES

Lai darītu tautiešiem zināmas DV nodaļu adreses, kur var izdarīt ziedojumu iemaksas (atbrīvotas no ienākuma nodokļa — Income Tax), izsludinām šo adresu sarakstu.

Toronto nodaļa. R. Grava, 52 Gifford St., Toronto 2, Ont.; valdes pr-dis Jānis Fogelis.

Hamiltonas nodaļa. P. Immurs, 175 Wentworth St., So., Hamilton, Ont.; valdes pr-dis Pēteris Immurs.

Montreālas nodaļa. Mrs. V. Dzirne, 5707 Cote des Neiges Rd. Apt. 1. Montreal, Que.; valdes pr-dis Jānis Ļavs.

Londonas nodaļa, A. Liepiņš, 18 Rogers Ave, London, Ont.; valdes pr-dis A. Liepiņš.

Britu Kolumbijas nodaļa. E. Vērsāns, 1944 Adanac St., Vancouver 6. B.C.; valdes pr-dis E. Vērsāns.

St. Catharines nodaļa. P. Vītols, 5 Woodelm Dr. Gen. Delivery, St. Catharines, Ont.; valdes pr-dis P. Vītols.

Sudbury nodaļa. V. Roms, 329 Montague Ave, Sudbury, Ont.; valdes pr-dis V. Kics.

Manitobas nodaļa. T. Minkēvics, 137 River Ave, Winnipeg Man.; valdes pr-dis T. Minkevics.

Niagara Falls nodaļa. K. Sisenis, 2058 Dunn St., Niagara Falls, Ont.; valdes pr-dis K. Sisenis.

Kičeņeras nodaļa. A. Taube, 6 Henry St., Kitchener, Ont.; valdes pr-dis A. Taube.

Albertas nodaļa. B. Bergs, P. T.S. Red Deer, Alta; valdes pr-dis B. Bergs.

Norandas nodaļa. R. Grāvītis, 55 — 14th St., Noranda, Que.; valdes pr-dis A. Šņore.

Edmontonas nodaļa. Ž. Čaks 9643 — 106A Ave, Edmonton, Alta; valdes pr-dis Ž. Čaks.

DV KANADAS VALDES LOCEKĻU ADRESES:

Valdes priekšsēdis — P. Balodis, 676 Euclid Ave, Toronto, Ont. tel. OL 6444.

Vicepriekšsēdis — A. Sprūdžs, 237 York St., St. Catharines, Ont. tel. MU 2-7681.

Sekretārs — A. Ancāns, 460 Ossington Ave, Toronto, Ont., tel. LL 6068.

Kasieris A. Putniņš, 280 Wright Ave, Toronto, Ont., tel. KE 4037.

Aprūpes daļas vadītājs — V Mukts, 66 Cowan Ave, Toronto Ont., tel. LL 7606.

Kult. daļas vadītājs — E. Krūka, 173 Seaton St., Toronto, Ont., tel. WA 1-0090.

Inform. daļas vad. — L. Līdums, 27 Wiley St., St. Cathari nes, Ont., tel. MU 4-2253.

Jaunatnes un sporta — P. Immurs, 175 Wentworth St. So. Hamilton, Ont., tel. 8-3137.

Biedrzinis — P. Vasariņš, 457 Nelson St., London, Ont., tel. — 3-8402-S.

Rev. kom. priekšsēdis — I. Jankovskis, 1544 King St., W., tel. ME 5193.

DV CV loceklis — K. Purmalis, RR 1. Proton, Ont.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

NO ZOBENA SAULE LĒCA

Cēsu kauju un Cēsu pulka skolnieku rotas 35. gadu atcerei

(1919 — 1954)

Ja metam skatu atpakaļ uz mūsu valsts tapšanas laikiem, tad nepārprotami nozīmīgākais posms bija mūsu zemes atbrīvošana no ienaidniekiem. Ja strēlnieki bija pirmie brīvības karoga un zobena cēlēji, tad tiem sekoja Kalpaka bataljona karaviri, Ziemeļlatvijas brigāde un Bermonta kauju laikā — apvienotā Latvijas armijas.Šis bija varonības un sajūsmas laikmets, kas visus aizrāva, un ikviens latvietis toreiz apzinājās savu aicinājumu un vietu. Visā tautā valdīja vēl neredzēts ciņas spars, vienības sajūtai un ziedošanās griba.

Mums bija jācīnās ne vien pret komūnistu varu, bet tanī pašā laikā arī pret melno bruņinieku, jo abi gribēja uzkundzēties mūsu dzimtenei. Taču brīvības alkas un ticība atraisīja tautas spēkus, un pateicoties daudziem izšķirīgiem apstākļiem, kā mūsu dēlu varonībai un viņu nestiem upuriem, visas tautas līdzdalībai, sabiedroto tiešai palīdzībai un abu lielvalstu pagurumam pēc Pirmā pasaules kara — mēs uzvarējām.

Šī raksta virsraksts „No zobena saule lēca" ņemts no Cēsīs celtā Uzvaras pieminekļa un iezīmē ne vien Ziemeļlatvijas atbrīvošanas ciņas, bet visvairāk atgādina slavenās Cēsu kaujas, kuru nozīme bija tik izšķirīga Latvijas nākotnei. Šo kauju piemiņai visā Latvijā mēs svinējām arī Varoņu dienu — 22. jūnijā. Sīksto un izturīgo igauņu atbalstītas, mūsu jaunās karaspēka vienības, kas bija vāji apbruņotas un apgādātas, tomēr stājās pretim ienaidniekam.

Cēsu kauju priekšvakarā noorganizējās arī īpaša kaujas vienība — Cēsu pulka skolnieku rota, kas 6. jūnijā atskatās uz 35 gadu atceri. Toreiz karā gāja ikviens, un neviens nebija par vecu vai jaunu, lai nestu ieročus. Tāpēc kaut īsumā šeit atzīmētā Cēsu pulka skolnieku rotas izcelšanās un nozīme mums tagad, un sevišķi jaunatnei, var noderēt par labu varoņgara paraugu.

Rotas sākums meklējams 1919. g. 26. maijā Valmierā, kad vietējo skolu audzēkņi uz savu ierosmi palīdzēja latviešu un igauņu cīnītājiem atbrīvot Pārgauju, piedaloties ugunsgrēka dzēšanā un iedzīvotāju mantas glābšanā. Ievērojot toreizējo nopietno politisko un stratēģisko stāvokli, kad komūnistu karaspēks vēl nebija no Vidzemes izdzīts, un no dienvidiem tuvojās Landesvērs, uz vietējā vingrošanās skolotāja Alfreda Lukstiņa ierosmi un ar reālskolas direktora L. Adamoviča un pilsētas komendanta kapt. K. Bankina piekrišanu un atbalstu, brīvprātīgi pieteicās pirmie Valmieras puikas, skaitā 80, vairums no vietējām skolām, 14—20 gadu vecumā. Šo ziņu telefoniski paziņoja arī Cēsīm, kur reālskolas direktora L. Ausēja pamudināti pieteicās vēl 38 skolnieki. Abu grupu apvienošanās notika Cēsīs 5. jūnijā proģimnazijas telpās, kad valmieriešī ar skolotāju darinātu un dāvinātu nacionālo karogu kājām ieradās Cēsīs. Jaunformēto vienību — 118 skolnieku sastāvā ieskaitīja kā 8. brīvprātīgo skolnieku rotu 2. Cēsu kājnieku pulkā, kas pats bija formēšanās stāvoklī. Skolniekus, kas bija ģērbti skolnieku tērpos, uz ātru roku apbruņoja.

PIRMĀ SADURSME

Pirmo sadursmi uz Amatas tilta rotas izlūki 5. jūnijā izcīnīja uz igauņu bruņotā vilciena Kalev, kuram skolnieki bija piekomandēti kā labi apvidus pazinēji, bet ugunskristības rota saņēma 6. jūnija agrā rītā dienvidos no Cēsīm, starp Līvu pīgasta namu un mācītāju muižu, tādējādi ievadot Cēsu kauju sākumu. Divpadsmit stundu latkā vāji apbruņotie, neapmācītie un neapgādātie skolnieki izturēja stipru kauju ar smagi bruņoto Landesvēru, zaudējot pirmo varoņa nāvē krītušo Edgaru Krieviņu (vēlāk apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni) un vairākus ievainotos. Vēlāk, Cēsu kaujas laikā, rota cīnījās pie Lodes stacijas, Liepas, Jaunraunas Gruzdu mājām un Baižkalna. Pēc Cēsu kaujām rota Ziemellatvijas armijas sastāvā vajāja bēgošo ienaidnieku līdz Strazdumuižai. Pirms Bermonta cīņām, apm. 10 proc. no vecākiem rotas karavīriem iestājās Kara skolā. Bermontu kauju laikā rota piedalījās cīņās pie Baložu stacijas. Jumpravmuižas, Švarcmuižas, Ķekavas un Kapārmāra. 1920. gadā rotu pārsvieda uz Latgali, kur piedalījās Latgales atbrīvošanas kaujās. Pēc miera līguma parakstīšanas ar Krieviju, rotas jaunākos karavīrus demobilizēja pārtrauktās izglītības turpināšanai. Rotas nosaukums palika arī vēlāk 5. Cēsu kājnieku pulkā.

Pavisam rota atbrīvošanas karā zaudējusi 8 kritušus un 20 ievainotus. Jaunākais kritušais bija Skrastiņš — 14 gadus vecs. Pirmais rotas komandieris bija vltn. O. Grīns, vēlākie — vltn. J. Cīrulis, kapt. E. Ramats - Lejgalietis. Par nopelniem Latvijas atbrīvošanā, 1929. g. visus rotas karavīrus apbalvoja ar Triju zvaigžņu ordeni (Lāčplēša kara ordeņa piešķiršanai izbeidzoties).

Jaunatnes varoņgara stiprināšanai un tradiciju uzturēšanai, 1928.

(Nobeigums 6. lpp.)

TRIMDAS

SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

NEATZĪTIE GUDRĪBAS PODI

Sakāmvārdu, ka neviens pravietis savā dzimtenē netiek cienīts, pilnam varam attiecināt arī uz saviem praviešiem bēgļu gaitās, kuriem trimdā pagalam neveicas. Lai arī cik fiksām idejām viņi būtu, pie to īstenošanas netiek un netiek.

Ņemsim kaut to pašu Zemnieku savienības pārrunu vakaru Londonā. Tur augstos toņos debatēts par Latvijas valsts satversmes grozījumiem (trimdā esot jāizstrādā satversmes projekts) un partiju skaita samazināšanu. Tika uzsvērts,, ka, ja Latviju pēdējos 6 gados vadījuši „zemnieku vīri", tas tomēr nenozīmējot, ka Zemnieku savienība esot pret parlamentu. Zemnieku savienībai pakļūstot par latviešu pilsonības vairākuma partiju, deklarējis agr. Zelmenis, bet vairāki citi runātāji ierosinājuši grozīt partijas nosaukumu, kas raksturotu visu pilsonību. Prieditis nēmies pierādīt, ka Zemnieku savienība nebijusi labā spārna partija, bet gan „progresīva pilsoniska partija". Mākonstūmējus drusku atvēsinājuši E. Kalniņš ar red. J. Andrupu, kuri nedomājuši, ka Zemnieku savienībai Latvijā pēc tās atbrīvošanas vienai piederētu politiskas monopoltiesības. Sūtnis K. Zariņš, kurš arī bijis ielūgts šajā sanāksmē, klausījies un cieties, tad beidzot ņēmis vārdu un visus gudrības podus sasitis lauskās: Par Latvijas nākotni, norādījis sūtnis, jau neinteresējoties trimdinieki vien, to taču darot arī latvieši dzimtenē. Nekāda steigšanās ar atbrīvotās Latvijas satversmes izstrādāšanu nav vajadzīga. Vismaz trimdā mūsu valsts satversme nav izstrādājama, uzsēris sūtnis. Dzimtene gaidot mūsu rīcību, bet „mēs jau nesam vienīgie gudrie". Kād. pag. gada septembrī sūtnis iedrošinājās jautāt, ko īsti politiskās partijas trimdā varot valdīt, Kanadas Latvijas demokratisko partiju birojs atklāti „saskrējās" ar sūtni par šādu netaktību izpelnoties partijas līderu bārienu un deklarāciju, ka tie nesolidarizējas ar savu biroja izlēcienu. Nu atkal „vienīgie gudrie" Londonā aiz muguras zibeņo un rūc vret sirmo sūtni, kurš stāv modrs par Latvijas valsts interesēm, ne baznīcorņa politiku.

Prof. Dr. H. Budulis savā grāmatā „Cilvēks dzīves spogulī" saka „Viss ir pārejošs un relatīvs. Pastāvīga ir vienīgi lietu un parādību nepārtrauktā maiņa. Pastāvīga ir arī cilvēku meklēšana pēc kaut kā jauna."

Vai tad nu partiju gudrību podi nesameklēs atkal kaut ko jaunu, vismaz, lai praktizētos politiskā dailrunībā un uzspodrinātu apsūbējušās vizītkartes. Trimdas bajāru dižākā sūtība — sagatavot vadītājus un valdītājus dzimtenē palikušajiem mazajiem brāļiem!

GLOBĀLĀS ORGANIZĀCIJAS JAUTĀJUMĀ VAIRS „NEĀZĒJAS"

Pulkveža Januma ciemošanās Amerikas kontinentā iezīmē ne vien sadarbīgu darba cēlienu Daugavas Vanagu organizācijā, bet arī pozitīvu izkārtojumu latviešu trimdinieku globālās organizācijas veidošanas jautājumā (Globālām balamutēm par ziņu, plkv. Januma tālais ceļš pāri lielajam dīķim ar visiem braucieniem šķērsām pa ASV, izmaksās tikai 800 dol., ko segs no personiskiem līdzekļiem tie DV, kuru apvienības pulkvedis apciemojis, ne centa šim apmeklējumam neizdodot no DV aprūpes līdzekļiem; līdzīgi tiek segts J. apciemojums pie Kanadas DV). Pat trimdas prese, kuru pēdējā ALA's kongresā delegāti novērtēja kā visai ķecerīgu lielām idejām, globālās organizācijas jautājumu vairs „neāzē", kas ir laba zīme, ka drīz sekos „septītās lielvalsts" — preses aktīvs atbalsts.

Vienīgais, kas joprojām neredz nekādu nepieciešamību šādam globālam iestādījumam, ir pazīstamais tautsaimniecības profesors A. Aizsilnieks (Zviedrijā). Kādu savu polemiku viņš nobeidz šādiem vārdiem: „Pasaulē nebūt nedominē tādi efekti, kā dzīvības apdraudējums Alfredam Bērziņam un viņa 6 slepenpolicistiem. Ja tādi fakti atgadās, tad — pavairojiet viņa slepenpolicistu skaitu, ja sešu vēl par maz, bet tādēļ taču nav vajadzīga latviešu globālā organizācija!"

Kursīķis.

VECUMDIENU NODROŠINĀŠANA ASV

ALA's Kultūras biroja zinātniskās sekcijas referātu cikla noslēgumā 30. maijā Betlemes baznīcas telpās, Bruklīnā runāja mag. iur. Sofija Bērziņa par vecumdienu nodrošināšanu.

Katrs apzinīgs cilvēks ASV jau laikus izplāno, kā nodrošināties pret nejaušībām un trūkumu vecumdienās. Vienkāršākais ceļš te ir uzkrāt naudu bankā. Bet ir arī citi nodrošināšanas veidi — apdrošināšanas biedrībām ir visdažādākie vecuma nodrošināšanas plāni. Daudzās darba vietās uz kollektīva līguma pamata darbinieki, kas sasnieguši noteiktu vecumu, var aiziet atpūtā, saņemot „izdienas pensiju". Nav jāaizmirst arī mūsu pašu nodibinātie pasākumi. Tā ar Daugavas Vanagu palīdzību nodibinājās savstarpējā palīdzības biedrība, kuras bēru fondā iestājušies vairāk kā 150 biedru. Filadelfijā nodibinājusies cita pašpalīdzības biedrība, kur biedru skaits jau sasniedzis 800. Ir radusies doma par abu šo organizāciju apvienošanu. Tad mums būtu jau spēcīga organizācija, kas saviem biedriem varētu sniegt jūtamu atbalstu.

Tomēr galvenais atbalsts, uz ko cer lielākā daļa mūsu vecākās paaudzes tautiešu, ir tā sauc. sociālās nodrošināšanas sistēma (Social security). ASV sociālā likumdošana ir jauna. Attiecīgais likums pieņemts 1935. g., pēc kam vairākkārt papildināts. Pēc šī likuma katrs strādājošais, sasniedzot 65 gadu vecumu, var saņemt regulāru mēneša pabalstu, kas gan nav liels. Pabalsta lielumu aprēķina pēc vidējās izpeļņas. Pabalsta saņemšana atkarīga no sekojošiem priekšnoteikumiem: 1) personai jābūt ne jaunākai par 65 gadiem; 2) jau strādāšanas laikā jāiemaksā „Social security" kartīte; 3) no „Social security" kartītes izņemšanas laikā līdz 65 gadu sasniegšanai jānostrādā vismaz 18 mēneši; 4) jābūt strādātājam tādā darbā, kas pakļauts sociālās apdrošināšanas sistēmai (nav pakļauti lauksaimnieki, ārsti, advokāti, inženieri, mācītāji u. t. t.); 5) sociālās apdrošināšanas iemaksai jābūt regulāri iesūtītai vietējā nodokļu pārvaldē (darba devējs maksā 2 proc. un darba ņēmējs 2 proc. no izpeļņas); 6) izpeļņai jābūt ne mazākai par 200 dol. gadā (ja atalgojumā ieskaitīts dzīvoklis, ēdiens vai citas naturālijas, tās jāpārrēķina naudā un jāuzrāda).

PABALSTA PIEPRASĪŠANA

Patstāvīgie uzņēmumi ir pakļauti sociālai apdrošināšanai, ja viņu tīrais ienākums ir vismaz 400 dol. gadā. Ja izpeļņa strādātājam pārsniedz 3.600 dol. gadā, tad vecuma pensiju aprēķina tikai no 3.600 dol. Sociālo apdrošināšanu neskaita, ja kāds strādā pie savas ģimenes locekļa. Tā par apdrošinātu neskaitās māte, kas strādā pie savas precētās meitas, bet likumā nav norādījumu, ja sievas māte strādā pie sava znota.

„Social security" pabalstu saņem ne tikai strādājošais, bet arī viņa ģimenes locekļi sekojošos gadījumos: 1) ja sieva ir sasniegusi 65 gadu vecumu, tā saņem pabalstu 50 proc. apmērā no vīra pabalsta lieluma; 2) tādu pašu pabalstu sieva saņem, ja viņa nav sasniegusi 65 gadus, bet aprūpē bērnus, jaunākus par 18 gadiem; 3) arī bērni līdz 18 gadiem saņem pabalstu 50 proc. apmērā no tēva pabalsta.

Sociālās apdrošināšanas noteikumi ir diezgan sarežģīti un bieži gadās, ka niecīgas kļūdas dēļ jācieš pensijas saņēmējam. Tāpēc ieteicams pārbaudīt sava konta stāvokli vai nu vietējā vai centrālā Sociālās apdrošināšanas pārvaldē vismaz reizi pa 3 gadiem, kas izdarāms ar vienkāršu pieprasījuma formulāru.

Ņemot vērā, ka sociālā nodrošinājuma pabalsts jāpieprasa 6 mēnešu laikā pēc 65 gadu sasniegšanas, pretējā gadījumā tas noilgst. Tomēr, ja 65 gadu vecumu sasniedzot strādājošais vēl turpina strādāt, tad jāgriežas pēc sociālās nodrošināšanas pabalsta 6 mēnešu laikā pēc darba izbeigšanas.

Ja kāds saņem sociālās apdrošināšanas pabalstu un ir vecumā starp 65 un 75 gadiem, tam atļauts strādāt arī algotu darbu, ja izpeļņa nepārsniedz 75 dol. mēnesī. Ja sasniegts 75 gadu vecums, nedrīkst strādāt katru darbu, nezaudējot tiesību saņemt sociālā nodrošinājuma pabalstu.

Mūs sevišķi var interesēt vēl tas, ka sociālā nodrošinājuma pabalstu saņem kā ASV pilsoņi, tā ārzemnieki arī tad, ja viņi aizbraukuši no ASV un dzīvo citā zemē. Tas nozīmē, ka mūsu vecie cilvēki, kas izkalpojuši pabalstu ASV, varēs to saņemt arī atgriezušies Latvijā.

SKOLOTĀJU UN SKOLU DARBINIEKU IEVĒRĪBAI

ALA's Kultūras birojs, LNAK Skolu daļas (Kanadā), LAA Kultūras Fonda (Austrālijā), LCK Izglītības nozares (Vācijā), Jelgavas skolot. institūta absolventu centra (ASV) un LJKS (Zviedrijā) izdevumā iznācis skolotāju un vecāku žurnāls „Trimdas Skola" Nr. 1. 1954. g. 48 lpp. Redaktori prof. Ed. Petersons un Ansis Kurmis. Cena ar piesūtīšanu 85 c. Žurnāla otrs numurs iznāks š. g. septembrī. Žurnālu var pieprasīt un samaksu iesūtīt: American Latvian Association, Inc., 3220 17th Street, N. W., Washington 10, D. C. Samaksu var iesūtīt jau par abiem numuriem.

Krājumā ir Latviešu skolu programmas ASV, grāmatas Jaunatnes Pūrs 1. un 11. daļas.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI (MICH.)

Aizvesto piemiņas dienu Grand Rapidos atzīmēs 12. jūnijā Latviešu biedrības namā. Referēs prof. Ābers no Ņujorkas un tālāko programmas daļu kuplinās dziedoņi Kupčs un Tolka no Čikāgas. 13. jūnijā visās latviešu draudzēs notiks Aizvesto piemiņai veltīti dievkalpojumi.

Elzas Paegles baletstudijas audzēkņu vakars notika 30. maijā, Latviešu biedrības namā, kur bija pilna zāle atsaucīgu skatītāju. Piedalījās audzēknes dažādās gatavības pakāpēs, pie kam ar prieku varēja vērot, ka neatlaidīgā darbā dažu gadu laikā panākts tiešam daudz. Priekšnesumus ievadīja Ārija Grante ar Pirmajiem soļiem un tālāk grupa meiteņu jo izteiksmīgi nodejoja Vīnes valsi. Pavisam labu sniegumu jau rādīja Benita Čunčiņa ar Lietus līst un Inese Paegle Pārdomās, apliecinot jau spējas mīmikā un kustībās. Visām dalībniecēm bija krāšņi un skatām tīkami kostīmi. Studijas vadītāja un dalībnieces saņēma daudz ziedu. Pie klavierēm bija Eriks Rikāns. Priekšnesumos piedalījās arī divas amerikāņu meitenes, kas mācās E. Paegles baleta studijā.

Grand Rapidu latviešu biedrībā rīkos Jāņu līgošanu 26. jūnijā agr. Pogas saimniecībā. Būs aplīgošanās, dejas un mūzika. Šinī pašā vietā svētkus atzīmēja arī pagājušā gadā.

BOSTONAS CHRONIKA

Amerikas Latviešu Tautiskās Savienības Bostonā biedru pilnsapulcē 28. maijā Latviešu namā piedalījās 54 biedri, un to vadīja savienības priekšnieks Dr. A. Grīnups, kas paziņoja, ka pēc 4 gadu savienības vadības viņš tagad nodomājis vairs nekandidēt, arī vairāki valdes locekļi tāpat aiziešot no valdes. Dr. A. Grīnups raksturojot ALTS darbību, atzīmēja, ka savienība tagad pārorganizēta par Bostonas konservatīvo latviešu centru. No agrākiem 370 biedriem tagad palikuši 146 biedri, kas ir aktīvi un kārto biedru naudu. Pirms divi gadiem pirkts nams tagad iekārtots un kļuvis par Bostonas nacionālo latviešu kultūras un sabiedriskās dzīves centru. Namā mīt vēl 10 citas organizācijas. Tur noturēta arī pirmā latviešu skolotāju konference ASV. Pie ALTS darbojas latviešu skola ar 95 skolēniem J. Austruma vadībā, bibliotēka ar 300 grāmatām veclatvieša R. Cera vadībā, grāmatu galds, akadēmiskā kopa prof. E. Laimiņa vadībā, dāmu komiteja V. Krūzas vadībā un citas nozares, kas visas čaklī strādājušas.

Amerikas latviešu tēvs konsuls J. Zībergs, kas ar saviem 92 gadiem vēl ir žirgts un piedalās visās sanāksmēs, pateicās Dr. A. Grīnupam par darbu tautiskā druvā. Pēdējos 4 gados savienības darbs esot gājis vairāk uz priekšu nekā agrākos 31 gados. Sapulce izteica Dr. A. Grīnupam atzinību.

Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Druva, norādot, ka pēdējā gadā savienībā nav iestājies neviens jauns biedrs, ieteica jaunai valdei piešķirt uzmanību jaunatnes piesaistīšanai, labākai sadarbībai ar DV apvienību un kopā ar citām Bostonas organizācijām rūpēties, lai Amerikas latviešu apvienībā iestātos daudz vairāk latviešu. Tas ir kauns Bostonai, ja bostonieši ALAi devuši tikai 182 dolārus.

Par savienības jauno priekšnieku vienprātīgi ievēlēja līdzšinējo vicepriekšsēdi S. Cīruli, bet par valdes locekļiem A. Gailīti, Jāni Galiņu, N. Rozenbergu, A. Pinkuli, R. Gostu, pulkv. E. Kreišmani, J. Betchneru un Vl. Eglīti. Revīzijas komisijā ievēlēja Art. Druvu, Ed. Sauli un Edg. Brenci.

V. L.

— Patīkami iepazīties, jaunais cilvēk, tātad jūs esat manas meitas bojfrends, kurš tik ievērojami samazinājis pēdējā laikā mūsu elektrības rēķinus.

JAUNĀS AKADĒMISKI IZGLĪTOTĀS LATVIEŠU SIEVIETES KANADĀ

Inese Ziedipa beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti.

Nina Viducis - Černavska beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti.

Anna Ābola beigusi McGill universitāti Monreālā, fizikālās un nodarbību terapijas skolu.

Egīna Tauriņa beigusi McGill universitāti Monreālā ar B. Sc. (Honours in Biochemisty) grādu.

Astride Apine beigusi McGill universitāti Monreālā ar B. Sc. in Physical Education grādu.

Abi J. Kreiļa uzņ.

Prof. Pēteris Kiķauka.

APSPIESTĀS TAUTAS

Uzraksts, kuru Dante ir licis virs elles vārtiem: „Nav cerību vairs tiem, kas šeitan ienāk", attiecināms arī uz tautām, kas nokļuvušas aiz dzelzs priekškara. Šīm tautām pašreiz nav izredžu atbrīvoties pašu spēkiem. Tās gaida palīdzību no ārienes. Bet tā nenāk.

Šķiet, ka taisnība bijusi Dr. Benešam, kas pēc Čechoslovakijas sadales teica, ka pēc kara (viņš domāja Otro pasaules karu) noteikšana pasaules politikā būšot tikai lielvalstīm. Tagad tas īstenojas. Lai gan par pasaules forumu uzskata Apvienotās Nācijas, faktiski tomēr svarīgākās politiskās problēmas mēģina izlemt tiešās sarunās lielvalstis vienas pašas.

Mazu apmierinājumu un gandarījumu mazajām tautām deva ASV ārlietu ministrs Fosters Dalless pirms četru „lielo" ārlietu ministru konferences Berlīnē, deklarēdams, ka lielvalstīm neesot tiesību viņām pašām pārvaldīt pasauli, par ko iestājās Molotovs, kas starptautiskā saspīlējuma izbeigšanai prasīja piecu lielvalstu konferenci. Pasaules pārvaldīšanas tiesības lielvalstīm neparedz ne Apvienoto Nāciju charta, ne arī tas saskan ar starptautisko tiesību izpratni.

Lai mazās un vidēja lieluma tautas, kas zaudējušas savu neatkarību, bet cīnās par tās atgūšanu, nebūtu lielvalstu acīs „quantitē negligeable" (vērā nenemams daudzums), tām nepieciešami apvienoties.

Šīm tautām jāapvienojas divējādi: 1) katrai iekšēji, lai tā būtu vienota un stipra cīņā par savu brīvību; 2) savstarpēji, lai mazās tautas, apvienotas, kļūtu par politisku faktoru, ar ko būtu jārēķinās arī pasaules lielajiem.

Kā tad nu mums ir, vispirms, ar apvienošanos pašu mājās? Mums ir prāvs skaits organizāciju ar dažādiem mērķiem, bet gandrīz visām pirmajā vietā stāv cīņa par Latvijas atbrīvošanu. Alfrēds Bērziņš gan domā, ka trimdas organizāciju galvenais uzdevums būtu bēgļu saimnieciskā un kultūrālā pašpalīdzība, turpretī nebūtu vēlams, ka tās sprauž arī politiskus mērķus. Tas pienākoties politisko partiju darbiniekiem, kuriem aiz muguras pieredze un sakari.

Nav noliedzams, ka agrākie politiskie darbinieki var arī tagad izdarīt vērtīgus pakalpojumus Latvijas lietai, kam vislabākais pierādījums ir pats A. Bērziņš, kura graujoša liecība Kerstena komitejas sēdē par Padomju Savienības varas darbiem Latvijā un viņa smagā apsūdzība pret „lielāko, līdz šim vēl nesodīto noziedznieku" Andreju Višinski atbalsojās pasaules dienas presē un ko ar gandarījumu uzņēma ikviens latviešu klausītājs vai lasītājs.

VAJADZĪGA KOPĪGA PĀRSTĀVĪBA

Bet nevaram tomēr pievienoties ieskatam, ka mūsu trimdas organizācijām jābūt apolitiskām. Mēs neesam emigranti parastā nozīmē, bet politiski bēgļi, kas, glābdamies no terrora un nāves briesmām, esam ieradušies šeit, lai meklētu patvērumu un taisnību. Būtu nepareizi, ja mēs klusētu, jo tas varētu radīt maldīgu ieskatu, ka esam mierā ar savu stāvokli un mūsu lieta ir nokārtota. Mēs visi esam dzīvi liecinieki un jūtām morālu pienākumu visiem mūsu rīcībā esošiem līdzekļiem cīnīties par savas zemes un valsts atgūšanu.

Mūsu trimdas organizāciju skaits aug. Bet vai proporcionāli tam nedilst mūsu vienprātība? Mēs esot lieli individuālisti. Tāpēc jau arī tās daudzās organizācijas un dažādie novirzieni. Pats par sevi tas nebūtu nekas ļauns. Bet nav labi, ja organizācijas, kurām gandrīz vieni un tie paši mērķi, sāk kildoties. „Kas pacels karogu?" jautāja kādā rakstā Ingrida Vīksna. Bet mums var gadīties, ka divas vai vairākas organizācijas reizē pacel Latvijas karogu, lai sāktu savstarpēju apkarošanos. Senie romieši teica: „duobus litigantibus tertius gaudet," t. i. diviem kildojoties, trešais priecājas. Un šo trešo mēs labi pazīstam.

Tieši tas apstāklis, ka mums ir prāvs skaits organizāciju, liek mums sajust vajadzību pēc kādas visiem trimdas latviešiem kopējas organizācijas.

Daži tautieši globālu apvienību uzskata par nevajadzīgu vai neīstenojamu. Šī laikraksta slejās Kursīķis jau tās ierosināšanu vien ir nosaucis par dīdīšanos. Un Knuts Lesiņš to dēvē par globālu mānu Ir arī daži fakti, kas savu vienaldzību pret globālu apvienību motivē ar to, ka organizācija, pie kuras viņi pieder, jau esot globāla.

Ir labi, ja kāda organizācija ir globāla. Bet ar to vēl nav viss pateikts. Var rasties vēl kāda otra un trešā globālā organizācija, bet ja visas tās, Dievs nedod, sāks savā starpā cerēties, vai tad globālās apvienības vietā nebūs radusies globālā šķelšanās? Mums vajadzīga apvienība, kas vieno, ne šķel. Vajadzīga visu trimdas latviešu kopēja pārstāvība, kādas mums šobrīd vēl nav.

Ja nāktu kādi notikumi, kur arī trimdas latviešiem būtu savs vārds sakāms vai atbilde dodama, pie kā tad attiecīgās noteicējas varas lai griežtos? Kura no pašreizējām organizācijām vai apvienībām būtu pilnvarota runāt visu trimdas latviešu vārdā?

Bet, ja „notikumi" tik drīz nenāk un cīņa par Latvijas atbrīvošanu ieilgst, arī tad latviešu pasaules apvienība ir vajadzīga, ja tikai, lai saskaņotu nacionālās kultūras darbu, bet arī tādēļ, lai trimdas latvieši, pārstāvēti uz ārieni kā etniska - politiska vienība, varētu sadarboties ar citu trimdas tautu līdzīgām organizācijām.

Ar to esam nonākuši pie jautājuma par apspiesto tautu apvienību.

Šādas apvienības nolūks būtu apvienībā ietilpstošo tautu atbrīvošana. Ir skaidrs, ka atbrīvojamas ir visas verdzinātās tautas pasaulē. Taisnība nevar būt dalāma. Nedrīkst būt tā, ka dažas tautas būtu tiesīgas kļūt brīvas, bet citām šī tiesība tiktu liegta. Bet tādā gadījumā, liktos, visām apspiestajām tautām vajadzētu apvienoties, lai „viribus unitis" (vienotiem spēkiem) panāktu savu atbrīvošanu.

KURAS IR APSPIESTĀS TAUTAS?

Tomēr, ja arī šāda pieeja problēmai būtu teorētiski pareiza, ir iemesls šaubīties, vai tik plaša apspiesto tautu apvienība būtu lietderīga.

Ikvienas apvienības pamatā ir vienādu mērķu un līdzīgu apstākļu kopība. Bet to nevarētu teikt par apvienību, kur būtu pārstāvētas tautas ar dažādu kultūras līmeni un dažāda veida atkarību no iekarotāja. Kas kopējs, piemēram varētu būt latviešu tautai ar kādu klejojošu beduīnu cilti Āfrikas vidienē, kura nomināli atkarīga no Francijas, bet faktiski šo atkarību gandrīz nemana? Un vai būtu lietderīgi pie viena aspriežu galda ar baltiešiem, poliem, čehiem un citiem Eiropas tautu delagātiem nosēdināt arī terroristiskās Mau - mau organizācijas pārstāvjus? Tik raiba apvienība drīzāk kavētu nekā sekmētu kopējo lietu.

Ir pasaulē tikai viena tautu grupa, kas vārda patiesā nozīmē saucama par apspiestām tautām, — tās ir tautas, kas atrodas aiz dzelzs priekškara. Kuras ir šīs tautas?

Uz dienvidiem no Somu jūras līča ir Igaunija, Latvija un Lietuva, kas ar varu un viltu iekļautas Padomju Savienībā.

Tālāk uz dienvidiem ir „satellitu" zemes: četrreiz dalītā, uz rietumiem „pabīdītā" un ar varu boļševizētā Polija, pušu šķeltā Vācijas austrumu daļa, Čechoslovakija, Austrija, Ungārija, Rumānija, Bulgārija. Pie boļševisma upuriem pieskaitāma arī Jugoslavija, kuru sākumā okupēja Hitlers, bet vēlāk savā noteikšanā pārņēma Staļins. Ka pēc tam Tito atkrita no Maskavas, tas lietu negroza, jo Tito ir Maskavā izskolots komūnists un šo režīmu arī tagad turpina savā zemē. Tāpat agresijas upuri ir Albānija un Gruzija.

No Austrumeiropas tautām nav vēl minētas divas: baltrutēņi un ukraiņi, kuŗus krievi sauc par baltkrieviem un mazkrieviem. Abas tās pelna mūsu sevišķu ievērību.

Turpinājumā — Baltrutēņi un ukraiņi.

VĒRTĪGAS GRĀMATAS

E. LINKLETERS
ŽUĀNS AMERIKĀ
Cena $3.40

Ģen. ANDERSS
ARMIJA TRIMDĀ
Ies. $2.80

J. STRAUBERGS
RĪGAS VĒSTURE
Ies. $6.00

Z. MAURIŅA
DZĪVES VILCIENĀ
Brošēts $3.40

J. JANŠEVSKIS
DZIMTENE
$5.60

A. DIMĀ
TRĪS MUSKETIERI
$5.60

K. HAMSUNS
AUGUSTS
PASAULES APBRAUCĒJS
$3.00

Z. Mauriņa — PILSĒTAS UN CILVĒKI
Ies. $3.45

H. Martinsons — CEĻŠ UZ ZVANU DRAUDZI
Ies. $3.20

G. Salnais — VĪRI
$2.60

J. Veselis — DIENAS KRUSTS
$2.20

K. Zariņš — DRĀMAS IKDIENĀ
$3.00

F. Moriaks — MĪLESTĪBAS TUKSNESIS
$2.60

A. Žids — SIEVU SKOLA
$2.60

G. Flobērs — BOVĀRĪ KUNDZE
Ies. $3.20

P. Lagerkvists — BARABA
$2.40

A. Johansons — DŪMAINIE SPIDEKĻI
$2.20

J. Klīdzējs — VIŅAS UN VIŅI
$3.35

Ingr. Vīksna — DĀVANA
$2.80

J. Veselis — VIESTURS VARAPOGA
$2.50

A. Dziļums — VAKARS UZ EZERA
$2.50

A. Eglītis — NESAULE, dzejoļi
$3.60

K. Raudive — DIEVA ZĪMOGS
$4.00

V. Toma — SĒĻUZEMES SESTDIENA, dzejoļi
$3.60

Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ
$2.30

Dž. Svifts — GULIVERA CEĻOJUMS
$3.00

E. Adamsons — SAPŅU PĪPE, dzejoļi
$2.50

J. Akuraters — PĒTERIS DANGA
$2.90

Mariss Vētra — MANS BALTAIS NAMS
$3.40

Kā arī ļoti daudz citu agrāko izdevumu grāmatu.
Nāciet un pārliecinieties
Grāmatas izsūtām arī uz rakstveida pieprasījumu

Atvērta no 9—19, sestdienās no 9—17

MARIAN BEAUTY SALON
555 Bloor St. W. (pie Bathurst) Toronto. KE 9219
Aukstie ilgviļņi, matu un uzaču krāsošana. 18 g. prakse.
Atvērts ik dienas no pl. 9—9 vak., sestdienās no pl. 8—6 vak.

EAST — WEST TULKOŠANAS BIROJS
L. Urbat kundze, diplomēta tulkotāja
Visu dokumentu tulkojumi notāra apstiprināti. Korespondence ar iestādēm. Izkārtoju iebraukšanu un izbraukšanu, kā arī pavalstniecības dokumentus. Ātrs darbs un zemas cenas. Birojs 1663 Bloor St. W. Toronto. Tel. OL 4251 vai BE 1-4872

Ja vēlaties sevi apdrošināt
ALLIED INSURANCE SERVICES
648A YONGE ST., TORONTO
Piedāvā jums auto, uguns un dzīvības apdrošināšanu, kā arī dažādas cita veida drošības jums un jūsu īpašumam.
Mūsu speciālitāte — laba apkalpošana
Tuvākai informācijai zvaniet WA 2-9291, Toronto
Mēs runājam latviski

Leģionāri Indoķinā alkst atriebības

Franču ārzemnieku leģiona 2. izplētņu lēcēju bataljona seržants Antons Albrechts, pēc tautības vācietis, ir viens no tiem nedaudzajiem Dien Bien Phu aizstāvjiem, kas paspējis pavēstīt brīvajai pasaulei par asiņainām cīņām, kas saistīja pasaules apbrīnu.

Vācietis nolaidies cīņu vietā ar izpletni 9. aprīlī un piedalījies visos masu slaktiņos. Vietmanieši parasti uzbrukuši trijos viļņos: pirmajā nākuši gados jaunākie triecienvieki, no ierakumiem metot bumbas plastika apvalkos, tad nākuši rokas granātu metēji, brunojušies gariem nažiem, un pēdīgi karavīri ar mašīnpistolēm. Līķu kaudzes augušas neticamā veidā, bet uzbrucēju masa neapsīkusi.

„Piektajā dienā pirms cietokšņa krišanas," stāsta cīņu dalībnieks, „mūsu abu izplētņu lēcēju bataljonos vairs bija tikai 250 vīru, kuŗus apvienoja vienā kaujas vienībā. 4. maijā sākās monsūna lietus, kas pielēja visus ierakumus un aizsegrāvjus, tā kā mīcījāmies pa dubļiem. Pēdējās divi dienās mūs apbēra artilerijas šāviņiem. — 5. maijā, pl. 5., sāka strādāt vietmiešu 105. un 75. mm lielgabali un Staļina ērģeles. Pl. 8 ienaidnieks savilka spēkus triecienam, kas sākās tumsā, pl. 10. Mēs cīnījāmies bez pārtraukuma visu nakti, kad ienaidnieks bija ielauzies mūsu dubļainos ierakumos, mēs to nolikvidējām šaušanu laidnēm, nažiem un kailām rokām. Es nebiju ēdis 20 stundu, jutos slābans, bet cīņā uzvarēju. Pl 7 rītā ienaidnieks atvilkās. Virs galvām mums riņķoja lidmašīnas, es cerēju, ka ieradušies papildinājumi, bet tādu nebija. Solītās divīzijas mūsu glābšanai neieradās. Pl. 10 krita Elainas forts. Vietmanieši ar 3 pulkiem ielenca mūsējo. Plkst. 3 ielencēju loks bija noslēdzies, un pār mums nolija pirmais ložu lietus. Vietmanieši gaidīja tumsu. To pašu darījām arī mēs, cerot pārraut ielenkumu un izkļūt no slazdiem. Plkst. 5 adjutants paziņoja, ka visi forti, viens pēc otra jau padevušies, un ka arī mūsējais pl. 5.30 noliks ieročus. Daži vīri raudāja. Man bija tikai viena vēlēšanās — izlauzties un nokļūt Hanojā. Plkst. 5:30 mēs padevāmies. Mūs tūlīt sarindoja gūstekņu karavānai, kas devās ziemeļu virzienā. Generālis de Kastrī bija ar mums, tas brauca Džipā. 8. maijā, pl. 1 rītā mums atļāva atpūsties, kad atradāmies jau 20 jūdžu no cīņu vietas. Šajā naktī es ar kādu kaprāli „piesitām pēdu" un devāmies rietumu virzienā, cerībā sasniegt Laosas zemi. Biezokņi bija tik cieši, ka pēc divi stundām nolēmām nogaidīt rītausmu. Turpinot bēgšanu, pl. 5 rītā mēs ar kaprāli šķīrāmies, lai laimi izkļūt brīvībā meklētu katrs uz savu roku. Neilgi vēlāk, rāpjoties pāri kādam kalnam, pēkšņi atrados aci pret aci ar kādu vietmiešu karavīru, kuŗš medīja bēgļus. Es nekad neaizmirsīšu viņa skatā nežēlīgo slepkavības alku, kad viņš, redzēdams mani neapbruņotu, lēni pacēla savu ieroci, un iepumpēja manī ložu virkni, kas man sašķaidīja celi un sašāva roku. Kad biju nokritis, viņš pacēla ieroci, lai mani aizsūtītu pie sencīem, bet tad franču valodā man ciniski paziņoja, ka atstāšot mani te gulot. Ja es vispār palikšot dzīvs, tad pēc trim dienām mani pievākšot kūlīji. Trīs dienas es murgoju un kaucu sāpēs, bet tad, patiešām, mani pievāca 6 kuliji ar bambuka nestuvēm, kas 13 stundu ilgā pārgājienā mani nogādāja atpakaļ uz Dien Bien Phu. Mani noguldīja izplētņu teltī un deva rīsus, bet pār ārstu nerūpējās, kaut gan kliedzu pēc tā. Es skaidri varēju redzēt, kā tārpi ložņā pa manām vātīm. Kad kāja un roka jau kļuva melnas, mani operēja. Uzturs kļuva lādzīgāks, un vietmanieši pēkšņi vispār kļuva draudzīgi pret mani: deva man lasīt vācu komūnistu propagandas literatūru un baroja ar franču lidmašīnu nomestām pārtikas devām. Pēdīgi mani evakuēja uz Hanoju."

„Es vēlos palikt Indoķīnā," uzsver brašais vācu tautības seržants, „jo man te jānokārto kāds parāds tam vīram ar nežēlīgo skatu, kuŗš tikko mani nenoslepkavoja."

kk.

J. J. ELLIS
Mūsu firma ar saviem pieciem birojiem un vairāk kā 100 aģentiem piedāvā visplašāko māju izvēli Toronto

Bloor — High Park
$5.000 prasīta iemaksa atsevišķai 7 istabu dubultķieģeļu mājai, divos stāvos ar skaistu dārzu, eļļas apkure. Garāžas iespējas. Pilna cena $16.800
Zvaniet E. HENIŠAM — ME 2471 darbā, JU 1046 mājās
Birojs — 1072 Bloor St. W.

Māja ar apbūves gabalu
$3.500 iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai divos stāvos Bloor—Indian Rd. tuvumā. Silta ūdens-eļļas apkure, privātais iebraucamais ceļš. Blakus mājai 75 pēdas (ielas fronte) garš apbūves gabals. Pilna cena $15.900
Zvanīt E. ŠTEINHARDAM — OL 6321 darbā, LA 4028 mājās
Birojs — 383 Roncesvalles Ave.

Bloor — Jane
$4.500 iemaksa atsevišķai greznai dubultķieģeļu mājai. 7 lielas istabas ar saules telpu, 2 modernas virtuves, cietkoka grīdas, eļļas apkure, garāža.
Zvanīt L. GARKLĀVAM — OL 6321 darbā, KE 3875 mājās
Birojs — 383 Roncesvalles Ave

High Park
$3.500 iemaksa 7 istabu dubultķieģeļu mājai. Moderna virtuve, eļļas apkure. 4 istabas izīrētas par $30.00 nedēļā.
Zvanīt E. ŠTEINHARDAM — OL 6321 darbā, LA 4028 mājās.
Birojs — 383 Roncesvalles Ave

Bloor — Bathurst
$4.000 iemaksa 8 istabu dubultķieģeļu mājai, divas virtuves (1 ļoti moderna) eļļas apkure. Garāža. Ļoti labi celta māja, apmēram 27 gadi veca.
Zvanīt E. HENIŠAM — ME 2471 darbā, JU 1046 mājās
Birojs — 1072 Bloor St. W.

Bloor — Runnymede Rd.
7 istabu atsevišķa ķieģeļu māja izbūvēta saules istaba, divas modernas virtuves un vannas istabas. Silta ūdens-eļļas apkure. Garāža. Māja ļoti labā stāvoklī
Zvanīt V. LIEPIŅAM OL 6321 darbā, LL 6170 mājās.
Birojs — 383 Roncesvalles Ave

AIZDEVUMU SAGĀDE

MĀJAS PĒRKOT
pārbaudiet
B. Puriņa Real Estate
sarakstu
GREENWOOD — GERRARD
$3.000 iemaksa, atsevišķa ķieģeļu māja, 7 istabas, eļļas apkure, liels pagrabs, dubulta garāža liels parks tieši mājas aizmugurē Ideāla māja ģimenei ar bērniem Cena $14.000.

JONES — HUNTER
$3.000 iemaksa, eļļas apkure, ļoti labs pagrabs, garāža, 7 istabas labi uzturētas telpas. Cena 12.50(

BLOOR — RUSSET
$4.000 iemaksa, 7 istabas divos stāvos, moderna apkure, dubulta garāža, divas virtuves. Klusā ielā atsevišķi stāvoša māja. Cena — $15.000.

DANFORTH — BROADVIEW
$2.500 iemaksa, 5 istabas + 2 saules telpas, tīra māja, labā rajonā, tuvu satiksmei. Cena — $12.000.

LOGAN — GERRARD
Iemaksa $2.500 ķieģeļu pusmāja veikalu ielā, 7 istabas. Labs telpu iedalījums, pilns un sauss pagrabs. Cena $12.500.

BLOOR — ROSE
$1.000 iemaksa, 5 istabu atsev. māja, stucco, cena tikai $9.000 Māja labā kārtībā, tuvu satiksmei. Zvaniet nekavējoties.

GREENWOOD — GERRARD
Duplekss, 7 istabas, 2 vannas istabas un 2 virtuves, jauna garāža. Iem. $5.000. Cena tikai — $12.500. Izdevīgs pirkums divām ģimenēm.

Tuvākus paskaidrojumus par augšējiem īpašumiem jums sniegs
PUĶĪTIS vai AVOTIŅŠ
OL 7561
1318 Bloor St. W. Toronto

FRANK VASS, B.A.
ADVOKATS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — WA 2-4989
Dzīvoklī — WA 3-9352

PAIRUSĪ BRITU-AMERIKĀŅU DRAUDZĪBA

Pazīstamais 2. pasaules kara korespondents Vaitheds, kas divreiz godalgots ar Pulicera prēmiju pēc 10 gadiem atkal apmeklējis Angliju, kuŗa viņu pārsteigusi, cik ļoti šajā laikā mainījusies caurmēra brita nostāja iepretim jeņķiem. „2. pasaules kaŗā slēgtā draudzība patlaban sasniegusi trauksmaini zemu bēguma stāvokli. Oficiālie draudzības apliecinājumi, ar ko apmainās Vašingtona un Londona, nespējot tomēr apslēpt šādus faktus: briti neuzticas ASV vadonībai politikā, briti baidās, ka ASV, nevis Krievija ievilks viņus jaunā pasaules kaŗā, briti nevēlas sekot ASV ieteiktai stingrai politikai iepretim komūnistiem, jo baidās atklāta konflikta ar Kremli, un vispār britu vidū valda antiamerikānisks noskaņojums. Aprunājoties ar mazo cilvēku uz ielas, avīžu vīriem, frizieŗiem, taksi šoferiem, apkalpotājām ēdnīcās, RAF lidotājiem — neviens neslēpj antagonismu iepretī ASV. Oficiāli gan abām valstīm vieni un tie paši mērķi: apturēt komūnisma izplatīšanos un stiprināt brīvo pasaules drošību, taču britu vēlētājiem ir savi iebildumi par kopā iešanu ar ASV.

Britu veikalnieks norādījis: „Jūs strīdaties ar Krieviju, bet gribat padarīt Angliju par tramplīnu atomuzbrukumam." Šoferis, bij. tirdzniecības kuģu matrozis neslēpis savus ieskatus: „Jūs vēlaties Krieviju iedzīt strupceļā, jūs pat neatļaujat ar to tirgoties. Nav iespējams sadzīvot ar pusi pasaules, netirgojoties ar otru pusi. Mēs, briti, neticam, ka Krievija pasāks karu, tā nekad nav uzvarējusi pašas sāktos karos. Ja krievi un ķīnieši vēlas komūnismu, lai tad viņiem tas arī tiek, kas mums gar tiem." Bij. RAF lidonis: „Mūsu bažas, ka jūs stūrējat uz kaŗa pusi, bet mēs nevaram izturēt vairs otru karu. Es pēdējā kaŗā izniekoju 5 savas dzīves gadus, man pietiek kaŗot." Restorāna īpašnieks: „Man jāatzīstas, ka britiem ir iegansti pret ASV. Mēs visi neuzticamies, ko jūs esat pasākuši, un neatzīstam jūsu Kongresa darbības veidu. Frizieris: „Mēs esam nobažījušies par to, ko jūs darāt. Mūsu ieskats, ka vajadzētu atrast izkārtojumu ar Krieviju bez kaŗa." Avīžnieks: „Ģeografija rada starpību ir politikā, ir cilvēku ieskatos. Mūsējie saka, ka amerikāņiem jau viegli runāt: sadosim komūnistiem, sūtīsim savus vīrus uz Indoķīnu. Bet amerikāņu mājas vēl nekad nav nobumbotas kā mūsējās. Mēs esam pagājušās cīņās noguruši, mēs nogurstam šajos strīdos, un viss, ko mēs vēlamies, ir dzīvot mierā." Britu pamamāte: „Mēs savos uzskatos nebūt neesam antiamerikāņi, mēs vienīgi esam satraukti, ka jūs vēlaties kaut ko pasākt, kas izraisīs jaunu pasaules kaŗu. Bet jauns pasaules kaŗš mūs nobeigs..."

Ir tiesa, ka britus pret ASV kūda sociālistu kreisais spārns, ka britiem derdzas, ka viņi arvienu vairāk zaudē pirmo vijoli pasaules politikā, bet dziļākais pamats atrodas britu tautas negribā sākt jaunu kaŗu. Arī tas ir saprotami — naci uzlidojumi un lidbumbas pāri kanālim britus saļauza gandrīz fiziski un garīgi. Tad nāca uzvara Eiropā, bet vai tā bija britu uzvara? Britu tautai vēl gadiem ilgi bija jādzīvo ar kartīšu devām, kamēr sakautais vācietis samērā drīz dzīvoja labāk par britu, bet ASV traucas pretim labklājības augstumiem. Tikai kopš pēdējiem divi gadiem briti atkal dzīvo normālu dzīvi, un viņi to vēlas piepaturēt par katru cenu.

Kk.

MARSS
PIETUVINĀSIES ZEMEI

Šī gada 2. jūlijā Marss būs tuvāki zemei, nekā jebkad bijis pēdējo 15 gadu laikā, 40 milj. jūdžu. ASV vadošo observatoriju un universitāšu zvaigžņu pētnieki jau nodibinājuši īpašu „Marsa komiteju". Marss ir vienīgais ķermenis debesu telpā, kuŗa virsmu var pētīt, jo Merkurijs ir par tuvu saulei. Pluto atrodas pārāk tālu, bet pārējās planētas ietin mākoņu blāķi. Iespējams, ka uz tām notiek brīnumainas lietas, piemēram, uz Veneras, bet astronomi atmetuši cerības, ka mākoņu sega kādreiz pavērsies. Marss virmo puskails, ietinies savā plānajā zilajā atmosfairā, kā caurspīdīgā šķidrautā. Baltās polārās ledus galotnes aug un dilst, atkarā no marsiešu gada laika, un Marsa virsma maina krāsu, domājams sezonas veģetācijas ietekmē. Zemes atmosfairas kustības planēta tā vizuļo, ka Marsa virsmu nav izdevies skaidri nofotografēt, pārāk ilgā apgaismes ilguma dēļ. Bet zvaigžņu pētnieki, ar savām acīm, kas ir „ātrākas" par fotografisko emulsiju, ar teleskopu skatot, uztver planētas kustības, un šajos īsajos brīžos Marss atgādina lielu karti. Daudzi astronomi pārliecināti, ka viņi saskatījuši kanāļu sistēmu. Visi viņi atzīst, ka uz Marsa ir kaut kas neparasts, ko vērts izpētīt. Kopš 1939. g., kad Marss bija tuvāk zemei, uzlabojušies teleskopi, fotografija saīsinājusi apgaismes laika ilgumu, 2. jūlijā pirmoreiz varēs Marsu uzņemt arī filmā. Optimisti cer, ka šovasar, varbūt, izdosies atrisināt lielo mistēriju, vai Marss apdzīvots, vai ne. Pēc divi gadiem, 1956. g., Marss būs vēl tuvāk zemei, nekā šogad — tikai 35 milj. jūdžu

Cilvēki, kas tic māņiem, prāto, ka Marss ir kaŗa dieva planēta, tās tuvināšanās nozīmē draudus pasaulei. Pierādījums: 1939. g., kad Marss pēdējoreiz bija pietuvojies zemei, iezīmēja 2.pasaules kaŗa sākumu. Ko nesīs mums tagad jūlijs un tuvais 1956. gads, kad Marss būs pavisam „tuvu"?

LATVIJAS
PASTMARKU ALBUMS
beidzot iznācis!
Vietas 524 Latvijas valsts, okupācijas varu un Cēsu apriņķa izdotām markām. Uz 37 liela formāta krīta papīra lapām, 95 nobildējumiem. Glīti brošēts, ar piesūtīšanu $4.00. Dabūjams tikai pie
F. ĶEZBERA
2637 W. Potomac Ave.
Chicago 22, Ill. U.S.A.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem
TORONTO, 90 LONDON ST.
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

Latvijas amatmeistara
J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieŗu filmas attīsta un kopē
Uzņēmumus lūdzu iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

KAS NOTIEK KANADĀ?

Abi Kanadas lielie dzelzceļi — Canadian National un Canadian Pacific — pakāpeniski aizstāj savas tvaika lokomotīves ar dizeļmotora lokomotīvēm. Dizeļlokomotīves izrādījušās visai piemērotas vilcienu vilkšanai kalnainos apgabalos.

Sākarā ar to daži Canadian Pacific vilcieni Klinšu kalnos Superiora ezera rajonā apgādāti ar jauna veida lokomotīvēm. Dizeļlokomotīves neattīsta kaut cik ievērojami lielāku ātrumu par tvaika lokomotīvēm, bet to apkalpošana ir vienkāršāka, ar to novēršot vilcienu kavēšanos. Bez tam tās izlīdzina vilciena gaitu.

CPR ir 365 dizeļlokomotīves un 1.594 tvaika lokomotīves; CNR ir 536 dizeļlokomotīves un 2.302 tvaika lokomotīves. Abi dzelzceļi cer saīsināt savu braucienu laiku no viena krasta līdz otram par 12 stundām, kad ievedīs dizeļlokomotīves transkanadas dzelzceļu satiksmes vilcienos. Pašlaik tuprestim CNR gandrīz visas savas smagākās dizeļlokomotīves lieto preču satiksmei. Abi dzelzceļi pašlaik nodarbojas ar savu pasažieŗu vagonu modernizēšanu un jaunu ērtību sagādāšanu pasažieŗiem.

*

Atļaujas lašu makšķerēšanai Jaunbrunsvikā izsniedz Fredriktonā Federālā zvejniecības departamenta rajona zivju aizsardzības ierēdnis, un sportistiem ieteicams to izņemt jau iepriekš, vai arī nekavējoties pēc savas ierašanās provincē. Makšķernieks drīkst izvilkt piecus lašus dienā, bet var paturēt tikai vienu. Makšķerēšanā pielieto mušiņu metodi, un tā turpinās no pālu laika līdz regulārās vasaras lašu zvejas sākumam. Zvejas vieta atrodas tikai kādas 30 līdz 60 jūdzes no Fredriktonas, kas ir provinces galvaspilsēta, un to ērti var sasniegt pa lielceļu.

*

Triju gadu laikā Kanadas pasta iestādes iekārtos elektronisku pasta šķirošanas ierīci, kas būs tāda vienīgā visā pasaulē, un pilnīgi revolūcionēs šo svarīgo pasta darbības posmu.

Mašīna varēs izšķirot 200.000 vēstules stundā, salīdzinot ar 1.500, ko tagad var izšķirot cilvēks. Sarežģītā iekārta, ko radījušas Kanadas pasta iestādes, sen jau pārsniegusi zīmējumu vai izmēģinājumu stadiju.

Kā galvenā pastmeistara palīgs konstatē, pielietojot elektroniskās šķirošanas smadzenes, ietaupījumi būs tik prāvi, ka pasta iestādes varēs mašīnās ieguldīt līdz 20 milj. dolaru un arī tad gūt vēl krietnu peļņu.

Pirmās klases pasta sūtījumu šķirošanas sistēmu mašīnas pilnīgi pārgrozīs visos pamatos. Piemēram, pasta sūtījumus, kas pienāks Toronto no Montreālas pa dzelzceļu vai ar lidmašīnām, varēs izšķirot 20 minūtēs, lai gan tagad šāds darbs prasa stundas.

Mašīnā, starp citu, iebūvēts pneumatisks ievirzītājs, elektriskā acs un mēchaniskā atmiņa, piešķirot pašai pasta šķirošanas ierīcei tikai sekundāro lomu.

Holandes pasta iestādēs jau ir kāda mēchaniska ierīce, kas palīdz pasta šķirotājam kāpināt viņa darba ražību, bet nekur, par cik tas būtu zināms, nav tādas mašīnas ar iebūvētu atmiņu, kāda būs Kanadā.

CS

Aiz DZELZS aizkara

BRĪVDIENĀ JĀDĒSTA KARTUPEĻI

Rīgas radiofonā ziņojumi.

18. maijā Cīņa ziņo: „Lai izmantotu savu brīvdienu, pāri par 1000 cilvēku no Rīgas Staļina rajona devās uz kolchoziem dēstīt kartupeļus."

— Ko dara kolchoznieki, ja pilsētas strādniekiem savā atpūtas dienā jāsvīst kartupeļu laukos?

SOC. SACENSĪBA RĪGĀ

„Rīgas elektrocentra cēlēji griezušies pie visiem Rīgas celtniekiem, aicinot tos organizēt soc. sacensību darba kvalitātes uzlabošanai. Partijas Rīgas komiteja pasākumu atbalstījusi un uzdevusi partijas organizācijām ierosinājumu apspriest un uzņemties konkrētas saistības: 1954. g. plāna pirmstermiņa izpildīšanu, ražības un darba kvalitātes celšanu."

— Pirms gada arī Austrumberlīnē kompartija pavēlēja strādniekiem fabrikās labprātīgi pieņemt lēmumus par darba ražības un kvalitātes celšanu. Bet vācieši atbildēja ar protesta demonstrācijām, kas izvērtās revolūcijā, ko 17. jūnijā apspieda ar Maļenkova atsūtīto tanku palīdzību. Šī strādniecības nepaklausība „strādnieku valdībai" no austrumvāciešiem prasīja smagus upurus: vairākus simtus nevainīgu strādnieku nošāva bez izmeklēšanas un tūkstošiem citu taisnības meklētāju ieslodzīja vergu darba nometnēs.

ARĪ DĒSTUS IZVED

„Cēsu dārzniecība apgādā dzelzceļa līnijas Igaunijā un Lietuvā: šogad nosūtīts 582.000 dēstu. Oktobra ceļa skaitīšanai šinī pavasarī nosūtītas 437 reizes. Uz Viļņu nosūtīti 3.000 jānogulāju un 200.000 zemeņu dēstu."

— Ko izved no Igaunijas un Lietuvas uz Latviju, — nav zināms.

ARCHAIOLOGI DARBĀ

„Centrālā mūzeja archaiologi šodien izbrauca uz Bigaunciemu, kur pētīs kāvu nometni, kas pastāvējusi pirms mūsu ēras. Jūnijā sāksies zinātniski rakšanas darbi kādā vietā netālu no Ogres, kur, domājams, 1206. g. Polockas knazs Vladimirs nolīdzis ieroču brālību ar lībiem, lai kopīgi pretotos vācu iekarotājiem. Pētniecības sezonu noslēgs ar PSRS un LPR archailogu kopīgu izbraukumu uz Zilupes baseinu, kur mēģinās izpētīt seno latviešu cilšu sakarus ar austrumu slaviem."

— Protams, archaiologi izrakumos atradīs tieši to, kas kompartijai vajadzīgs vēstures viltošanai.

ZINĀTNIEKI MIŅĀJAS UZ VIETAS

20. maijā ievadraksts Cīņā: „Zinātniekiem vajaga vairāk palīdzēt lauksaimniecībai. Pēdējos gados Padomju Latvijas zinātnieki atrisinājuši dažas svarīgas problēmas: atrasta jauna hidrolizes metode lopbarības, cukura un rauga iegūšanai no koka zāģu skaidām. Bet prakse gājusi ātrāk uz priekšu, zinātne miņājas uz vietas ap praktiski jau atrisinātām problēmām. Lielākais trūkums ir tas, ka aktuālu temu apstrādāšana iet uz priekšu ļoti lēni."

— Skaidrs, kompartijas pārmetumī zinātniekiem ir dibināti: sen jau bija laiks no zāģa skaidām iegūt arī miltus, sviestu un ievārījumu, jo rauga nu ir atliku likām, bet pie sviestā ceptām pankūkām ar ievārījumu laimīgās padomju tautas kā netiek, tā netiek!

KUR PALIEK LATVIEŠU ZVEJNIEKU LOMI?

„Vakar no Skultes (Vidzemes jūrmalā. Ref.) uz Maskavu nosūtīja 20 to saldētas zivis, bet uz Zaporožji renģes. 1 to kūpinātas renģes nosūtīja uz Maskavu.

— „Sociālistiskās sacensības" kārtībā, latviešu strādnieki no zivīm „atsakās labprātīgi", jo — sociālisma valsts vadoņiem Kremlī kaviārs apnicis.

SARKANIE SMIEKLI

NAIVS, BET BĪSTAMS JAUTĀJUMS

Kādā komūnistu sapulcē debašu laikā pēkšņi kāds biedrs pieceļas un uzrunā sapulces vadītāju:

„Biedri priekšsēdētāj, es gribētu zināt vienu lietu: kas notiktu ar manām bezdarba pabalsta nodrošinājuma iemaksām, ja mēs kādu dienu gāztu valdību?"

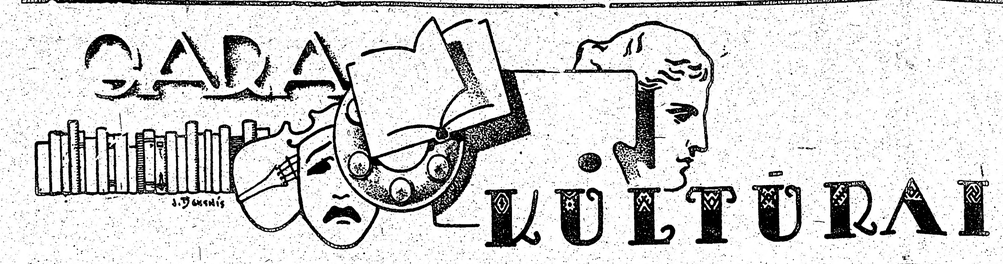

M. GEISTAUTA DARBU SKATĒ

Tēlnieka Miķeļa Geistauta gadskārtējā darbu izstāde no 14. — 16. maijam Mineapoles — St. Paulas latviešu draudzes namā, aptvēra 37 kokgriezumus, akmens, marmora un keramikas veidojumus, kā arī 7 eļļas gleznas.

Mākslinieks savos darbos ar lielu prasmi izmanto materiāla pirmdotības, kā piemēram Madonas tēlā, kur ik drēbju krokas kritumā, ik auguma īpatnībā ir izmantota koka šķiedras raksts. No otras puses mākslinieks ir apveltīts ar lielu drosmi un uzdrīkstēšanos, meklējot saviem tēliem atraisīšanos no vielas idejā, kas jo raksturīgi izteicās skopās formās veidotā darbā Daugavas Vanagi. Izstādei bija ap 350 apmeklētāju un pārdoti 3 darbi.

M. Geistauts Minesotā St. Paulas pilsētā dzīvo jau 5 gadus. Jau kopš pirmās dienas ASV viņš ir bijis rosmēs un uzņēmības pilns. Viņš ASV paguvis sarīkot 3 patstāvīgas darbu izstādes, kā arī piedalījies citās skatēs. Viņš ir

M. Geistauta Zilais lokatiņš.

veidojis metus un tēlus vairāku Minesotas baznīcu izveidojumiem. Tas viss nebūt nav viņu kavējis strādāt maizes darbu fabrikā, būt par tēlniecības un gleznieccības mācības spēku Mineapoles Augsburgas kolledžā, un rosīgi nodoties mākslas amatnieccībai, lai neatsacītos arī no sava nekustama īpašuma. Pašreiz Geistauts ir jaunu nodomu un spraiguma pilns. Tēlniecībā viņa nodomi nākotnē saistās it īpaši ap bronzas veidojumiem, kā paidagogs viņš cer tikt pie savas privātās mākslas studijas (tai jau pieteikušies 7 audzēkņi), kā mākslas amatnieks plāno atvērt mākslas veikalu, kur blakus saviem darbiem latviešu gleznotāji un daiļamatnieki varētu izstādīt un pārdot savus darbus.

A. K.

KONKRĒTA PASTAIGA ABSTRAKTĀ PASAULĒ

Interesanta jaunkandiešu mākslinieku izstāde

Toronto universitātes ēku un zālāju ielokā, blakus gotiskajam torņa pulkstenim, atrodas mākslas cienītājiem labi pazīstamā Hart House galerija, kur jau kopš vairākām nedēļām savu izstādi atklājusi mākslinieku biedrība — Krāsa un forma. Mums viņa īpaši var interesēt divu apstākļu dēļ: pirmkārt tās biedri ir jaunkanadieši, gandrīz visi eiropieši, īpaši ziemeļnieki — zviedri, somi un arī baltieši, otrkārt — izstādē reprezentējas arī divi latviešu mākslinieki — gleznotājs Arnolds Nulitis un tēlnieks Augusts Kopmanis, kam rīcības komiteja turklāt vēl piešķīrusi īsti dižciltīga sena romnieka vārdu, konsekventi visiem darbiem parakstīdama Augustus.

Ieejot tīkamajā izstādes telpā, skatītājam tūlīt kļūst skaidrs, ka viņš nokļuvis ne īstenības, bet vīziju pasaulē, jo Krāsas un formas biedri, kā liecina izstādītie darbi, ar nedaudziem izņēmumiem pieskaitāmi abstraktās mākslas atzinējiem un kopējiem, kuŗu starpā pāriš reālisti izliekas it kā apmaldījušies. No vienas puses šis jaukums lauž gan izstādes viengabalaino stilu un noskaņojumu, bet no otras puses — atstāj plašākas iespējas skatītāju dažādajām gaumēm un acu priekam.

Nepakavējoties tuvāk pie katra atsevišķa mākslinieka sniegumā, pieminēsim tikai mūsu pašu meistarus — A. Nulīti un A. Kopmani, kuŗu darbu klātiene — runājot bez komplimentiem — izstādes vērtību tīri kvalitātīvā ziņā jūtami ceļ. A. Nulītis izstādē parāda sevi kā noteiktu abstraktistu, kaut gan iepriekšējās skatēs Toronto viņš rādījis kādu cītu sava radītāja gara šķautni. Bet lai nu kā — pat visasākajam skeptiķim Nuliša interesantās krāsu un formu gammas vērojot tomēr jāapliecina, ka arī šāda veida glezniecība spēj radīt skatītājā piedzīvojumu, spēj izburt to uz brīdi no reālitātes. Un vai gan kāds cits vēl ir mākslas uzdevums? Ārkārtīgi vizuālie, formāli ekspresīvie un krāsās pārsteidzošie gleznojumi, kuŗu tematu izteic nevis saturs, bet ļauj izteloties vienīgi gleznu nosaukums, pārsteidz un apmulsina — tātad ir bijis vērts tos skatīties.

Augusts Kopmanis jau ir daudz tuvāks zemei, daudz vairāk mums saprotams savā **mākslā — viņa** koktēlnieka **„rokrakstā" jaužam** latvisku zemes spēku, drošu veidojumu. Kopmaņa figūras dažādajās faktūrās kļūst aizvien dzīvākas un ar katru izstādi viņš liek sevi vairāk ievērot, ilgāk apstāties pie saviem darbiem. Tā ir laba liecība un liek gaidīt nākošos sniegumus.

Izstāde būs atvērta līdz augusta mēnesim katru darba dienu no 12—10 vakarā, sestdienās un svētdienās no 14—17. un ieeja tanī brīva. Šo jauko pastaigu pa ziedošu koku bagāto universitātes kvartālu un interesanto pieredzi izstādē derētu izmantot katram torontietim.

I. V.

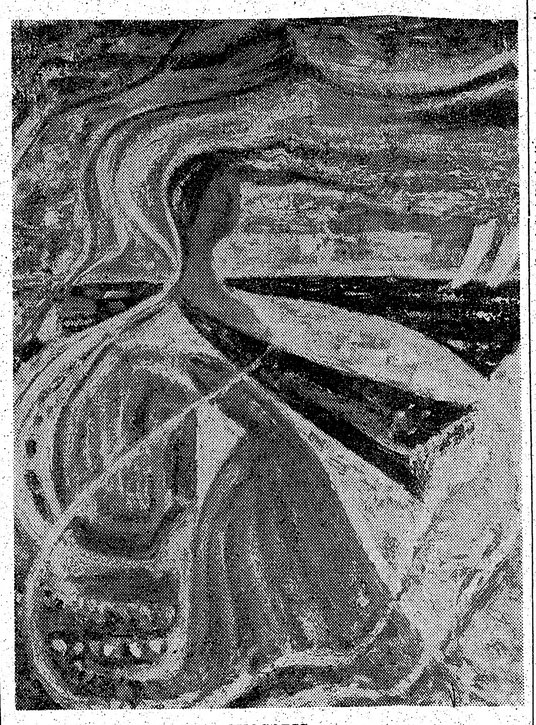

PAVASARIS
A. Nuliša glezna

SIRMA RAKSTNIECE AR VIENU GRĀMATU

Elga Kore

Vai vienīgi Pēteris Ērmanis uzdrošinājies pieminēt rakstos „jauno" autori Elgu Kori, bet „jaunā" autore gan vairs nav jauna, bet tais gados, kad sirmu matu vairāk par jaunības rotu, un šais gados varētu runāt par 40 gadiem literātūras laukā: pirmais darbs E. Korei iespiests Pirmā pasaules kara laikā. Pēterpilī kādā žurnālā ar pseudonimu Astra, bet šais 40 gados Elga Kore ar degsmi dzīvojusi vairāk skolai dzimtenē un trimdā nekā rakstniecībai, un, tāpat kā rakstnieks Jānis Sarma, „novakara blāzmā" iekvēlojusies likteņa nolikto sapņu piepildīšanai.

Elga Kore rakstnieces gaitas sākusi ar dzejoļiem, bet „novakara blāzmā" pievērsusies prozai un drāmai. Liktenīm labpaticies paspēlēties tā, ka no Elgas Kores 4 romāniem lasītāju rokās nodots tikai vieņš: Divi mūži (Zelta Ābeles izdev. 1942. vai 1943. gadā), kamēr pārējo 3 romānu likteņi ir Dieva ziņā. Tautas palīdzības godalgotais romāns Vainags (pēc autores domām viņas labākais darbs) liktenīgajās 1944. g. septembŗa pēdējās dienās palicis salikts apgāda Grāmatu Draugs spiestuvē, un ne autore, ne izdevējs nav paņēmuši līdz nevienu eksemplāru. Šais abos romānos skarta ārlaulības bērna problēma. Romāns Kalna skola, kuŗa notēlota Latvijas lauku pagastskola un dzīve ap to, jau pasen nodots apgādam Litera Vācijā, bet autorei vajadzētu ziedot 300 — 400 dolaru, ja gribētu redzēt romānu grāmatā, bet franču valodas skolotājas alga ir par niecīgu, lai no tās ko sakrātu grāmatas izdošanai.

Bez romāniem Elga Kore trimdas gados rakstījusi stāstus, lugas un ludziņas bērniem.

Lugu trūkums trimdas laikā Vācijā Elgai Korei licis izmēģināt roku drāmatiskajā žanrā. Šai laikā sarakstītās 3 lugas: Paleju laudis, Novēlošanās un Senas zintis, kas arī izrādītas Vācijā.

Ar Senām zintīm, kas tagadējā iestudējumā stipri pārveidotas, Denveras latviešu drāmatiskā kopa nesen viesojās Kolorādo Springā, kad pavasari ziedos bija pārsteidzis dziļš sniegs. Senas zintis nav liela stila drāmatisks darbs, bet, kā autore to vienkārši nosauc, 3 cēlienu luga, kuŗā komiskās situācijās un drāmatiskās ainās samērā zīmīgi parādās lauku ļaužu raksturi Latvijas valsts sākuma gados, kad laudis vairāk ticēja zintnieku senām zintīm nekā ārstu zālēm. Luga pateicīga mazāku „pagastu" drāmatisku kopu izrādēm mazā aktieŗu skaita (8) un vienas (istabas) dekorācijas dēļ. Veiksmīga roka bijusi rež. J. Krūmiņam tēlotāju izvēlē. Pati autore tēloja zintnieces lomu. Pēc izrādes ziedi autorei, režisoram un tēlotājiem un latviešu biedrības dāmu komitejas čaklo dāmu vakariņas.

E. Zirnītis

Marija Andžāne

STARP BIJIS UN BŪT

Viss kaut kā paliek starp vakar un rīt,
Starp ilgām un zaudētām sāpēm,
Vien gaisdamas mūžībā atbalsis krīt
Ap mani uz gruvušām kāpēm.

No atmiņas — vakar — uz cerību — rīt! —
Velk dvēsele vizošu staru,
Un žvaigzne tam pāri caur pusnakti krīt,
Vien acīm sekot šai varu...

Viss kaut kā paliek starp bijis un būt,
Starp zemēm, šautām un kariem,
Vien gribētos atpakaļ tēvzemē kļūt
Caur dzīves vai pēcnāves stariem.

HAMILTONAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS KOŖA JUBILEJĀ

Hamiltonas latviešu biedrības jauktais koris ir vecākais no pēckara gados Kanadā dibinātām latviešu dziedātāju vienībām. Pagājušo sestdien Hamiltonas konservātorijas zālē koŗa saime un Hamiltonas latviešu sabiedrība atzīmēja koŗa darbības pirmos piecus gadus. Jubilejas koncertam dedzīgā dziedātāju kopa, kas dzied diriģenta - komponista Jāņa Cīruļa vadībā, bija izvēlējusies 9 latviešu un 1 igauņu vokālus skaņdarbus, pārsvarā oriģināldziesmas. Izvēlēties dziesmas, kas pieder pie visgrūtākajām latviešu koŗa dziesmu literātūrā, nelielai dziedātāju vienībai (35 dziedātāji), bez izlasītām balsīm un ar ierobežotu mēģinājumu skaitu, ir liela drošsirdība. Varu teikt, ka ar tādām mūsu vokālās mūzikas pērlēm kā A. Kalniņa „Nakts dziesma" vai J. Vītola „Saule austrumos" un „Mēnestiņš meloja" ir grūti cīnījušies pat mūsu ievērojamākie koŗi Latvijas laikā. Tādēļ saprotamas,savā ziņā attaisnojamas zināmas imperfekcijas koŗa priekšnesumā: pa negludumam frazējumā, svārstībai intonācijā vai nedrošībai elpā. Tās tomēr neapēnoja skaisto koŗa dziedātājprieku, siltumu izpildījumā, kuŗā vislabāko iespaidu rādīja tīkamie soprāni un diskrētie tenori. Diriģenta Jāņa Cīruļa prasme un zināšanas vairs nav jāslavē Viņš koŗi vadīja mērķtiecīgi, viscauri izsekodams ar rūpi un smalkjūtību skaņražu nodomiem. Ļoti noskaņīgi atplauka senāk tik iecienītā, bet pēdējā laikā maz dzirdētā Kažocina liriski - romantiskā dziesma „Kā gulbji" un delikātais J. Cīruļa „Zelta sietiņš". Vairākas dziesmas nācās arī atkārtot, pie kam klausītāju atsaucība rādīja, ka HLB koŗa un tā diriģenta darbs tiek augstu vērtēts un pieder pie latvisko tradiciju sirsnīgākiem kopējiem trimdā. Taču atsaucība koŗa darbam būtu vēl reālāka, ja daļa, kaut daļiņa klausītāju nāktu kuplināt koŗa rindas: arī Hamiltonā vērojama tā pati nožēlojamā parādība, kā lielum lielā daļā trimdas koŗos — aizvien mazāk tanīs redz latviešu jaunās paaudzes. Cik ilgi gan latviešu dziesmā trimdā noturēsies uz vecākās dziedātāju paaudzes pleciem, ja savlaicīgi nenāks jaunā maiņa?

Koncertu ar dziesmām kuplināja brīvmāksliniece Elfrida Karlsone - Kukaine ar latviešu tautas un oriģināldziesmām. Man bijusi jau izdevība šī laikraksta slejās mākslinieci tencināt par viņas talantu un

Komp. J. Cīrulis (pa kreisi) sarunājas ar savu jaunāko kolēģu V. Lindi.

čaklumu. Šoreiz it īpaši vēlētos atzīmēt dzīvi interpretētās divas Jāņa Suchova dziesmas: „Mans brālītis" un „Indiāņu meitene dzied". Kāpēc programmās J. Zālīša „Teic, kā man tevi paījāt" piedēvēta A. Kalniņam? Ļoti piekļāvīgi un mūzikāli ierosinoši dziedoni pavadīja Imants Sakss. Klausītāji izprasījās arī vairākas piedevas. Bija arī mutvārdu un rakstveida apsveikumi un ziedu veltes no organizācijām, koŗiem un labvēļiem. Centīgajiem dziesmu draugiem un viņu vadītājam daudz skaistu sekmju latviešu dziesmu druvā arī nākotnē!

Tālivaldis Ķeniņš

LABOJUMS

LA 29. maija numurā T. Ķeniņa recenzijā par Baltiešu stīgu kvarteta koncertu 3. slejā pirmais teikums jālasa: „Koncerta noslēgumā bija Dvoržaka t. s. „amerikāņu" kvartets, kuŗā izlietota šī kontinenta tematika..."

TENKAS AP JŪDASU

SKATIENS FRANČU TEĀTRĪ

Parīzes teātŗa ļaužu aprindās dzird sūdzamies, ka pēdējā laikā arvien grūtāk nākas sastādīt tādu moderno repertuāru, kas būtu izrādāms ārzemēs. Ar klasiķiem var palepoties tikai laiku pa laikam, kā nule Maskavā Franču komēdijas teātris. Rietumu pusē cilvēks tā pārsātināts ar mākslu, ka katru jaunu dienu prasa jaunas akrobātijas, jaunu reģionu izgaismošanu, jaunu nostāju pret mūžīgajām cilvēka sirds problēmām.

Jo daudzi šīsdienas franču autori ir izšķērdīgi apveltīti ar franču nacionālās mentālitātes īpašībām: ar satīru, kritikas garu, izjokošanas tieksmi. Šo dabas doto dāvanu viņi tad nu tīri dzentlmeniskā kārtā vispirms vērš pret savu tautiešu tikumiem un iestādījumiem: viens likvidē Taisnību, otrs aprok Dievu vai Baznīcu, trešs disputē par abortu, homoseksuālitāti u. tml.

Šāda atklāta un bezbailīga problēmu uztvere runā par labu franču gara neatkarībai un lojālitātei. Tāpat — šai drosmīgajā teātŗa produkcijā ārpus sēnalām sastopams ne viens vien darbs ar paliekamu vērtību. Ja nu ārzemēs šādas markas sacerējumi tomēr negūst pelnītos panākumus, tad vaina meklējama citur. Proti, divos apstākļos: franču teātŗa skatītājs labprāt panes, pat bauda ļoti atklātu valodu par lietām, kas, protams, notiek ne tikai Parīzes dzīves aizkulisēs, bet visās galvaspilsētās; bet — citur šīs lietas nemēdz uzvest uz skatuves, par tām skaļi nerunā.

Otrs apstāklis laikam dziļākas dabas. Modernajam cilvēkam sāk apnikt šīs pasaules netīrumu un zemiskuma pastāvīgais izklāsts mākslas darbā. Tam pietiek ar vegetēšanu šī „karstā miera" laikmeta ačgārnībās, lai, sēdot teātrī, vēl gribētos skatīt sājas ikdienas esenciālizētus atveidus.

Mūsu laikmetā, kad Nīčšes nepadāvinātie skolnieki turpina vērtību vārvērtēšanu, par zīmīgu jāatzīst reliģisko jautājumu invāzija mākslas valstībā.

Starp citu: arī latviešu rakstnieki pēdējā laikā laiduši tautā vairākus romānus, kuŗu virsrakstā stāv Dieva vārds. No tā varētu secināt, ka mēs beidzot sākam pievērsties dziļumu uzurdīšanai. Diemžēl, izlasot šos darbus, izrādās, ka tikai plakāts bijis „dziļš". Latvietis nav metafizikis.

Neapšaubāmi oriģināla ir divu franču autoru, Kloda - Andrē Pīžē (Puget) un Pjēra Bosta (Bost) luga „Tā saucamais Jūdass" (Un nommé Judas), ko nesen uzveda Parīzē Komartēna komēdija. Lai spriežam pēc šīšeta.

Parasti Jūdasu ieskata par nodevēja tipu; viņš pārdevis savu kungu policijai par trīsdesmit dinarijiem, pēc tam pakāries, un viņa dvēsele cieš mokas ellē uz mūžīgiem laikiem. Tāds ir evaņģēlija stāsts. Taču jau visai agri radās rezonētāji, kas aizrādīja, ka Jūdasam piespriestais sods ir īstenībā netaisns. Lūk, kāpēc: Jūdasa rīcība, visās detaļās paredzēta Sv. Rakstos, tātad nav bijusi brīva. Bez tam, ja nebūtu bijis Jūdasa, nebūtu atpestīšanas. Lai Sv. Rakstu vārdi īstenotos, Jūdass bija tikpat nepieciešams, cik nepieciešams bija Mesija. — Šī domu gaita vēlāk inspirējusi labu daļu dramātiskās literātūras.

Minētie divi franču autori reizē Jūdasa procesu īpatnējākā veidā, proti, balstoties jaunā psiholoģiskā pieejā. Jūdass viņiem no sākta gala ir Kristus mācekļis, kas savam Meistaram tic ciešāk nekā pārējais vienpadsmits. Un tomēr viņš pārdod Kristu. Otrā cēlienā autori tad nu izskaidro, kāpēc šī Jūdasa „nodevība" ir cēlākais ticības akts, ko kāds var izrādīt. Darbība norisinās Pēdējo vakariņu zālē. Jēzus, pateicis drausmīgos vārdus — „Viens no jums mani nodos," — jau ir devies uz Olīvu kalnu kopā ar Pēteri, Jēkabu un Jāni. Palikušie dreb bailēs un tur aizdomās ctis citu. Jūdass ir vismierīgākais. Viņš zina, ka Kristus, būdams Dievs, atbrīvosies no saviem naidniekiem, kad vien gribēs. Taču drīz no Getzemanes pienāk skumjas vēstis. Izrādās, ka Kristus raud, sauc palīgā Tēvu. Jūdass tad nu nolemj rīkoties: Kristu vajag nostādīt tādā stāvoklī, ka Viņš būtu spiests parādīt visiem savu pārdabisko varu. Šai nolūkā viņš Viņu nodod policijai. Savā naīvajā dievības sajēgumā viņš domā, ka Kristus uzvara būs jo spīdošāka, jo tumšāks būs cietums, kurā Viņu ieslodzīs. Kas attiecas uz trīsdesmit dinarijiem, Jūdass tos ņemaz nejevēro.

Jūdass pakaras ne aiz sirdsapziņas pārmetumiem, bet tāpēc, ka zaudēja ticību (vai nav pārāk laikmetīgi uztverts? Šodien zaudē ticību gluži kā naudas makus...) Viņš noskatījās Kristus tlesāšanā, šaustīšanā, redzēja ērkšķu kroni. Līdz pēdējam brīdim viņš sagaidīja, ka Kristus parādīs savu varu. Kad beidzot pienāca ziņa, ka Kristus miris, Jūdass vairs nespēja ticēt; Kristus,tātad, nebija Dievs. Līdz ar to Jūdasa dzīvei zuda pēdējā jēga un tad jau labāk ir pakārties.

Pīžē un Bosta darbā, liekas, pirmoreiz šo reliģiski metafizisko notikumu mēģināts izskaidrot tīri psiholoģiski, citiem vārdiem, cilvēciski. Bet tāda jau ir mūsu laiku vispārējā tendence: dievišķo padarīt laicīgu, ignorēt visu, kas sniedzas pāri prāta žogam — noslēpumu izlikt uz ielas... **R. Mūks**

Romāns

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPĒŽIEM

Visas tiesības patur autore.

35. turpinājums

„Klausies, August," teica advokāts, ieliedams konjaku, „tautsaimnieks nepieminēja, vai arī aizmirsa pieminēt kādu lietu, kas skar arī tevi..." **un viņš turpināja, „proti, viņš,** man šodien pie pirmās sastapšanās stāstīja par Parīzes krodzinieka Ādama Prūša nodomiem...

Augusts Ceplis klausījās.

„Redzi," Emīls Gārsa stāstīja, „Adams Prūsis grib pirkt to namu Brīvības ielā, kur atrodas tavs birojs un grib ar savu kapitālu piedalīties kādā valsts uzņēmumā..."

„Hm...", ziņkārs murmināja Augusts Ceplis, „tie ir pavisam neaptverami nodomi."

„Jā," apstiprināja Emīls Gārsa „un tevi šis krodzinieks esot izredzējis par visu savu lietu kārtotāju. Tu labi nopelnīsi."

„Laimīgais, laimīgais," iesaucās arī skaistā kundze un, pasniegusi vīra draugam konjaku, vaicāja, „kamdēļ gan tieši jūs viņš ir izredzējis?"

„Es nezinu," smaidīja Augusts Ceplis, bet, pēkšņi kaut ko atcerējies, piebilda, „Ādamu Prūsi pazīst mana sieva Arne."

„Tā?" novilka advokāta sieva, „tātad Arnes kundze viņu pazīst..."

Pārdomādams un sevī pētīdams ienesīgo viesnīcnieka lietu, Emīls Gārsa pēc laba brīža svinīgi teica:

„Šis Ādams Prūsis ir zemnieku izcelsmes un, lūk, pēc gadu desmitiem atkal atgriežas savā pērklī atpakaļ, tamdēļ, August, būtu jāgādā, lai viņš neizdevīgi nepazaudētu savu mantu."

„Nu," Augusts Ceplis teica, „tu jau pazīsti manas domas par valsts uzņēmumiem un vari spriest, kādu padomu es došu, ja Ādams Prūsis ieradīsies pie manis."

„Nē, nē, August, pretodamies iesaucās draugs, „ir gudri savu māju uzcelt vienam pašam bez sabiedrotiem, jo tāda ilgāk pastāvēs un laika vētras skries pāri, bet dari, kā par labāku atzīsti, jo tu neesi pārgrozāms."

Un brītiņu klusējis viņš piebilda:

„Arī Andrups tevī ir novērojis pārmaiņu..."

„Mēs noapaļojamies, Emīl," atzina Augusts Ceplis „un tamdēļ ciešāk turamies pie saviem nodibinātiem uzskatiem. Tā ir pavisam vienkārša lieta, un gan ar laiku to sapratīs arī Alberts Andrups, jo viņš ir prātīgs cilvēks."

Ārā pilsētiņas tālē atskanēja nakts vilciena svilpes, un mājasmāte pieņēlusies teica:

„Tagad laiks iet pie miera, jo es dzirdu, ka jūs abi taisāties skaidrot savu pasaules uzskatu."

Pulkstenis rādīja otro stundu aiz pusnakts, un šī vēlā laika dēļ izbeidzās sarežģītā un diezgan griezīgā saruna. Nonācis ciemiņu telpā, Gārsu vasarnīcas augšstāvā, Augusts Ceplis ilgi nevarēja iemigt, un nepārmainīgajā nomodā viņam ienāca prātā prezidenta vārdi: Es esmu jūsu sargs, un jums jāatļauj man pašam izmeklēt savus ieročus...

„Tie ir lepni vārdi," advokāts sevī teica, „nē, es nekad tā nespētu uzsaukt!"

Un domās viņš atzina, ka arī Emīls Gārsa to neiedrošinātos aiz piesardzības, jo tikai retais spēja un gribēja svaru kausos mest visu un neatsacīties no upuriem par uzvaru un ieguvumu, kā tie vīri un tautas cilvēces vēsturē, kas pratuši paturēt ieguvumus uz ilgiem gadu desmitiem un pat uz simtiem un ar atmiņām un ierosmi uz visiem tautu mūžiem.

Raudzīdamies jaunā rīta brīnišķīgajā gaismā, Augusts Ceplis klusi pie sevis noteica:

„Patiesi, šis latvietis ziedojas par Latviju!"

DEVĪTĀ NODAĻA

Atpūtas dzīve visās Rīgas jūrmalās pilsētiņās bija sasniegusi savu augstāko pakāpi jūlija mēneša beigās. No rītiem piestātnes bija pilnas ar čalīgu un nevaļīgu braucēju drūzmu, kas steidzās un stūmās uz Rīgu, lai pievakarēs atgriežoties no jauna pārpludinātu ielas un liedagu ar skaļu jautrību. Kādā agrā rītā, kad kāpu priedes vēl vizēja iesārtenas un gaiss bija spirgts un pavēss kā sulīgs rudens ābols, pārpildītā Rīgas vilciena galotnes vagonā iespiedās Augusts Ceplis ar Emīlu Gārsu, un viņi pamanīja, ka, vilcienam sakustoties, aiz viņiem vagonā ielēca vēl divi un paskaļi sarunādamies apsēdās iepretim, jo galotnes vagons arvienu bija vistukšākais un ērtākais. Ienācēji tūliņ steidzīgi aizplētās ar piestātnes kioska nopirkto laikrakstu un brīdi to uzmanīgi pārskatīja, it kā meklēdami svarīgus un brīnumīgus notikumus. Pārskatījuši laikrakstu, viņi beidzot pameta acis apkārt un, ievērojuši abus advokātus, nosveicināja viņus pasvešniecīgi ar labrītu un atkal pievērsās savām paskaļajām sarunām. Otrā pusē pie loga uz dzelteņa sēdekļīša sēdēja kāds maza auguma švīts un vīpsnādams cilāja īsu ziloņkaula rundziņu un reizi pa reizei nievīgi pavērās uz abiem paskaļajiem. Šo mazā švīta darbošanos pamanīja arī Emīls Gārsa, un viņa seja it kā sasala, jo sīkais braucējs bija ļoti centīgais un čaklais Rīgas advokāts Leopolds Upatnieks, kuŗš nupat bija nopircis lielu Rīgas namu, atturējās no sabiedriskā darba, bet naudu prata ievākt savā rotaļīgā smalkumā vēl labāk, kā Emīls Gārsa ar savu alkatīgo un apsvērto nopietnību. Vagōna telpiņā skanēja un zuzēja vienīgi abu laikraksta lasītāju skaļās balsis, jo viņi ar advokātiem kopīgu sarunu neievadīja. Jaunākais no abiem bija pamazs un smagnējs ar sārtenu un apaļu vaigu un tumšiem cirtu matiem, un viņš līdzināījās labi paēdušam un pārtikušam, krājīgam pagasta rakstvedim, bet otrs bija liela un drukna auguma, īpatnējs un plats ar spožu zilām un lielām acīm, kas skatījās gan cilvēkos, bet viņus it kā neredzēja. Druknais bija tērpies brūnā uzvalkā ar izrakstītu krekla atloci un pie tās sasietu tautisku puški. Jaunākais laikrakstu vicinādams sauca:

„Labs laikraksts, šis Rīts, jaunlaicīgi un labi iekārtots! Tas ir panākums," un viņš vēl piebilda, „darba meklētājiem sludinājumi par brīvu."

„Jā, tas ir labi," apaļi apgrozīdams mutē savus vārdus atbildēja lielais, „bet darba jau tagad gan nevienam netrūkst, un maizes visiem ir diezgan, vajag tikai domu barības, latviskās apgaismības un mūsu latviskās dievziņas..."

„Nu, par to tu gādā," mundrs teica jaunais, „un mēs tevi, Krustiņ Urdze, šinī lietā sirdīgi pabalstām un pabalstīsim, jo ko gan palīdz latviešu valsts, ja tai trūkst pašu latviešu pirmticības, skaidrā un gaišā Dieva veidola? Klausīdamies šinī valodā Krustiņš Urdze it kā atspīdēja, un visa viņa platā seja atplauka. Un, piegriezies tuvāk savam biedram, viņš teica:

„Tu gan nāci lēnām, nevarēju ilgi tevi kustināt, bet kad vēlies, tad vēlies kā kalns, kā milzīgs, smags lācis un, ievēlies mūsu draudzē, paliki tur."

Jaunais smaidīja.

„Redzi," turpināja Krustiņš Urdze, un viņa dobjie un apaļie vārdi patiesi urdzēja kā strauts pār lieliem oļiem, „dievturu grāmatas tagad ieiet tautā, un arī lauku pagastos jau dibinās draudzes. Svētīsim, laulāsim un pavadīsim draudzes locekļus visās dzīves kārtās, gan no pirmās līdz pēdīgajai, un tam ir liela nozīme latviešu lietās!"

(Turpinājums sekos)

Latviešu jaunatne aug Latvijai

Montreālas latviešu skolas pirmais izlaidums

Latviešu skola Montreālā šopavasar atskatās uz pieciem darbības gadiem. Skolu nodibināja, un tā četri gadi darbojas pie Trīsvienības ev.-lut. draudzes, bet ar pag. gada rudeni kļuva patstāvīga, lai saistītu visus latviešu bērnus, neatkarīgi no vecāku ticības vai pārliecības. Skola saņem atbalstu no visām draudzēm un organizācijām, bet sāpīgs arvien vēl ir telpu jautājums. To izdotos atrisināt, ja Montreālas latvieši tuvākā nākotnē varētu īstenot jau vairākus gadus iecerēto latviešu nama iegādi.

Skolu vada Em. Mazutis, ticības mācību māca māc. A. Gaudiņš un māc. H. Kušils. Skolotāji: M. Skuja, L. Zoldnere, E. Rudzītis, Ž. Lucis un O. Krādziņš.

Skolas izlaiduma akts notika sestdien, 29. maijā, starptautiskās YMCAs telpās un sākās ar pateibas dievkalpojumu, ko vadīja Trīsvienības ev.-lut. draudzes mācītājs A. Gaudiņš. Skolas pārzinis E. Mazutis savā uzrunā norādīja uz grūtībām, ar kādām jāsastopas tiem nedaudziem cilvēkiem, kas uzņēmušies gādību par jaunatnes audzināšanu latviskā garā.

Audzēkņi saņēma liecības un balvas. Labākās skolnieces savā klasē ir: Irēne Kupce, Baiba Liepiņa, Māra Jansone, Māra Mazute, Vija Baltiņa un Dace Dzirne. Šogad trimdas latviešu tautskolas kursu beidza un saņēma beigšanas apliecības: Velta Treijere, Aina Kalniņa, Ilze Kraule, Vija Peiča, Laimonis Gailis un Juris Mazutis. Skolu beigušajiem E. Mazutis atgādināja, ka saņemtā apliecība nav tikai darba novērtējums vien, bet uzliek arī pienākumus gūtās zināšanas vēl pavairot un dot tās tālāk ārpusskolas nodarbību veidā. Reizē ar liecībām mazo audzēkņu rokas saņēma lielu grāmatu kaudzi, ko bija ziedojuši vecāki, draudzes, organizācijas, privātpersonas un Grebļa grāmatnīca.

Konsuls V. Tomsons savā uzrunā pateicās skolotājiem par svētīgo un pašaizliedzīgo darbu, un inž. N. Zoldners lūdza bērnu vecākus un pārējo latviešu sabiedrību aktīvāk piedalīties skolas darbā, kā arī atbalstīt vasaras nometni. Skolas vadībai un audzināt.āiem bērni pasniedza ziedus, un beigušo vārdā V. Treijere nolasīja solījumu augt uzticīgi Latvijai un turēt to svētu savās sirdīs. Sekoja audzēkņu priekšnesumi un vecāku sapulce, kurā pārrunāja bērnu vasaras nometnes jautājumus.

Jācer, ka rudenī bērni ar jauniem spēkiem vēl lielākā skaitā kā līdz šim pulcēsies latviešu skolā, lai turpinātu mācības par svētību sev, savai tautai un tēvzemei.

M. O.

BEIGUSI MĀSU SKOLU

Ilga Skulte
Vindzorā beigusi 3 gadīgo māsu skolu.

Uz vienprātības un saticības ceļa

Hamiltonas latviešu biedrības jaunā valde par vienu no saviem galveniem uzdevumiem spraudusi pretešķību izlīdzināšanu latviešu organizāciju starpā Hamiltonā. Šai sakarā HLB jaunā valde bija aicinājusi DV Hamiltonas nodaļas valdi uz pārrunām un darbības saskaņošanu, kas notika svētdien, 23. maijā, DV Hamiltonas nodaļas mītnē, 116 Hugson Str. S. No HLB piedalījās O. Zvirgzdugrauds, J. Stendzis, Elza Gulbe un V. Rudzītis. No DV Hamiltonas nodaļas piedalījās A. Kalupnieks, O. Gēbauers un V. Martinaitis.

Par sapulces vadītāju vienbalsīgi ievēlēja J. Stendzi un par sekretāru V. Martinaiti. O. Gēbauers nāk ar priekšlikumu visus jautājumus pārrunāt valsirdīgi un atklāti, nākot ar atklātām kārtīm un skaidri izdebatēt visus sasāpējušos jautājumus.

O. Zvirgzdugrauds nāca ar ierosinājumu izgatavot un ievietōt biedrību apkārtrakstos kopīgu uzsaukumu par HLB un DV Hamiltonas nod. sadarbību un aicināt visus Hamiltonas latviešus to atbalstīt.

A. Kalupnieks aizrādīja, ka HLB kora un Beverīnas kora savstarpējās domstarpības nedrīkst būt par šķērsli DV un HLB sadarbībai. Biedrības pārstāvji šim priekšlikumam piekrīt. Turpmākai darbībai būtu jāizpaužas savstarpējā atbalstā abu organizāciju starpā.

O. Gēbauers ieteica visus vienu koncertus rīkot kopīgi, dalot atlikumu un zaudējumus uz pusēm. Bez viesu koncertiem sanāksme vienojās vēl par sekošiem kopīgi rīkojamiem sarīkojumiem: Pulkv. O. Kalpaka dienu, 14. jūniju, Līgo svētkiem, 11. un 18. novembri.

O. Zvirgzdugrauds informē, ka šogad 14. jūniju atceri atzīmēs 13. jūnijā ar gājienu, svētbrīdi pie kritušo pieminekļa un aktu Royal Canought zālē. To rīko kopīgi Baltiešu federācija Hamiltonā.

Lai veicinātu abu organizāciju savstarpēju sadarbību, V. Rudzītis ierosina rīkot kopēju vasaras izbraukumu ar nodarbībām. Sanāksme vienojās V. Rudzīša ierosinājumu pēc iespējas tuvākā laikā reālizēt.

HLB nāk ar ierosinājumu HLNF lietā un lūdz, lai DV Hamiltonas nodaļa šo jautājumu vēlreiz apsprież pilnsapulcē.

Elza Gulbe ierosina saskaņot abu biedrību biļetēnu izsūtīšanas kārtību, proti, ka DV savu biļetēnu izsūta uz 15. mēneša dienu, bet biedrība uz 30. mēneša dienu. Tāpat, ja minētā laikā vienai no organizācijām būtu sniedzama kāda informācija, tā ievietojama vienas vai otras organizācijs apkārtrakstā vai biļetēnā, vai arī, ja paziņojums lielāks, tas izsūtāms kopā ar apkārtrakstu, tādējādi ietaupot pasta izdevumus.

Sēdes noslēgumā A. Kalupnieks pateicās par labo gribu sadarboties un lūdza, lai kopsēdes pieņemtie lēmumi nepaliktu uz papīra, bet tiktu arī reālizēti praktiskā dzīvē. No HLB O. Zvairgzdugrauds pateicās par atklāto domu izmaiņu un izteica cerību, ka abu organizāciju starpā domstarpību vairs nebūs un tās varēs iet cieši kopā saticības ceļu.

Sapulces vadītājs J. Stendzis, atzīmēdams sapulces lietiškos lēmumus un atzinumus, izteica cerību un ticību, ka iepriekšējās kļūdas uz priekšu vairs neatkārtosies. Sapulci slēdza plkst. 14.00 un tā bija ilgusi trīs un pus stundas. Šai laikā draudzīgā garā pārrunāti visi Hamiltonas sabiedrībā sasāpējušie jautājumi. Spriežot pēc šīs pirmās sanāksmes rezultātiem, var secināt, ja vien izteiktās domas tiks reālizētas, turpmāk nevarētu vairs būt nekādu šķēršļu kopīgai sadarbībai un saticībai.

J. G.

DAINAS STUDIJA TORONTO

Skaņu lentā uzņemti koŗu un mākslinieku sniegumi

Pirms pusotra gada, 1952. gada 28. decembrī Čikāgā sākās regulāri radio raidījumi latviešu valodā, reizi nedēļā pa pus stundai. Šie raidījumi, diemžēl, dzirdami tikai 100 jūdžu diametrā un izmaksā ap 50 dolaru katru reizi. Raidījumu programmas 1. daļā — koncerti, raidlugas, dzimtenes apskati u. t. t. Otrā daļā visjaunākās ziņas, bet trešā — reklāmas un viegla žanra mūzika. Šis darbs cieši saistīts ar Dainas studijas latviešu mūzikas uzņemšanu skaņu lentā. To vada inž. V. Rūvalds ar mūzikālās daļas vadītāju Ž. Dumpi un organizātoru R. Spuri. V. Rūvalds un R. Spuris svarīgo darbu veic ne tikai bez atlīdzības, bet upurē arī savus līdzekļus.

Abi tautieši sestdien, 29. maijā, ieradās Toronto, lai dziesmas un mūziku uzņemtu skaņu lentā. Iesāktais darbs strauji iet plašumā un jau tagad entuziastu rīcībā ir bagāti materiāli un vēl vairāk nodomu. Ieskaņošana notiek ar vismodernāko aparātu palīdzību. Jāatzīmē, ka inž. V. Rūvalds ir šīs nozares speciālists. Starp daudz ieskaņojumiem skaņu lentā uzņemts B. Piekalniša koncerts Ņujorkā, Baltiešu kvartets, Latvian trio, Indiānāpoles slavenā simfoniskā orķestra salona mūzika, K. Brantes, H. Lūses dziesmas u. c. Ieskaņojumi ir ļoti labi. Ieskaņojumus pret ļoti mērenu atlīdzību var saņemt ikviens interesents. Tādā veidā mazāki latviešu centri, kur attāluma dēļ nav iespējams aicināt latvju mākslinieku ciemā, var vērtīgus koncertus sarīkot ar šo materiālu palīdzību.

Lielas darba dienas abiem ciemiņiem bija svētdien un pirmdien, kad Dainas koris iedziedāja 9 dziesmas, dubultkvartets Kalvis 14 dziesmas, Ž. Pukinska 4 dziesmas un čellists I. Nāruns ieskaņoja Ķeniņa Āriju, lēno daļu no T. Ķeniņa Sonātes, Francoeur Sonāti mi mažorā un Freskobaldi Tokatu. Tika ieskaņotas arī Diždanča sieviešu vokālā ansambļa dziedātās dejas, kā Magais dancis, Ķekatnieki, Jautrais pāris u. c. Dainas koŗa iedziedāja J. Cīruļa dziesmu Maldi, J. Vītola Upe un cilvēka dzīve, J. Vītola Karaļmeita, V. Bērzkalna Tumsa,tumsa, kas par tumsu, E. Freimanes Pilna upe baltu ziedu, E. Freimanes Sijā auzas, Jēk. Graubiņa Aiz krūmiņa, aiz vējiņa, E. Melngaiļa Cīruli, cīruli. Koris bija ieradies pilnā sastāvā un, kā ciemiņi izsakās, bijuši pārsteigti par labo sniegumu, arī pati diriģente ir apmierināta un izsaka vēlējumu, lai koris ar tādu sajūsmu dziedātu arvien. Kalvis iedziedāja tādus „grāvējus" no sava repertuāra, kā A. Kalniņa Biķeris miroņu salā, E. Freimanes Vīna dziesmu, J. Norviļa Noriet saule vakarā u. c. Z. Pukinska iedziedāja 4 V. Dārziņa dziesmas. Ieskaņojumi izdevušies teicami.

Runājot par nākotnes nodomiem, Čikāgas raidītāja vadītāji izsakās, ka to ir daudz, un daudzi tiek jau reālizēti. Sagatavošanā ir R. Blaumaņa Zelta kupris, Dzeldes — K. Baltpurviņa režijā un labu aktieru izpildījumā. Tuvākā nākotnē paredzēts ieskaņot Zīverta Tvanu, piesaistot profesionālus aktierus. Skolu vajadzībām padomā sagatavot, piem., Ceļojumu pa Daugavu, kur stāstījums par dabas krāšņumiem un vēsturiskām vietām mītos ar dzejoļiem, dziesmām un mūziku.

Skaņu lenta pusstundas programmai izmaksā 5 līdz 8 dolari, kāpēc izdevumu ziņā tie pieejami ne tikai organizācijām, bet arī privātām personām. Atskaņošanas aparātus var dabūt par lētu naudu īrēt. Domāts arī par skaņu plašu izdošanu, bet to var uzsākt tikai ar lielākām naudas rezervēm. Tuvākā laikā tiks izdots katalogs, lai sabiedrību iepazīstinātu ar dabūjamiem materiāliem.

Atvadoties R. Spuris un V. Rūvalds izsaka savu gandarījumu, ka Kanadas latvieši viņus saņēmuši ar retu sirsnību un izrādījuši vislielāko pretimnākšanu.

PAVASARĪGĀ NOSKAŅĀ

DV dāmu komitejas operešu vakarā Toronto.
No kr.: E. Grotāns, A. Korsaks, E. Freimane, J. Dzeguze, Ž. Pukinska - Beķere, E. Kraujiņš un A. Bērziņš. H. Kliģera foto

TOPOŠIE PIANISTI PUBLIKAS PRIEKŠĀ

Labi apmeklēts M. Tūteres audzēkņu vakars

Brīvmākslinieces Martas Tūteres klavieru studijas atklātais audzēkņu vakars bija pulcinājis pilnu zāli apmeklētāju. Vakarā piedalījās 32 audzēkņi no visām gatavības pakāpēm. Pagājušā gadā paveikts ļoti daudz. Daudzi audzēkņi šai laikā paspējuši nobeigt vairākas gatavības pakāpes. Kaut gan studija pieturas pie Toronto konservātorijas mācības programmas un lieto tās obligāto mācības vielu, audzēkņu vakara programmai pa lielākai daļai bija izvēlēti gabali ārpus tās, kas padarīja programmu interesantāku. Vairāki audzēkņi veica savu uzdevumu ar atzīstamām sekmēm. Studiju raksturo nopietns darbs, audzēkņi spēlē tīri un mūzikāli un ar savai gatavības pakāpei atbilstošo technisko prasmi. Neiztika, protams, arī bez kļūmēm, kā ikvienā studijas koncertā. Tas liekams uz uztraukuma lēses un nemazina nopietnā darba rezultātus.

M. Laucis spēlēja Pundurīšu maršu (Gainora). Kaut gan gadījās dažas uztraukuma kļūmes, labu iespaidu atstāja K. Soste no 4. gatavības pakāpes. Arī D. Kārkliņa labi nospēlēja Bēthovena Menuetu sol mažorā un Dunhilla Sherzino. Lielu mūzikālitāti uzrādīja I. Bētiņa, 5. gatavības pakāpē. J. Zentiņš 5. gatavības pakāpē, spēlēja mūzikāli, ar labu ritma izjūtu, bet lēnāks temps techniski grūtajiem gabaliem (Bēthovena Bagatelle un Hendeļa Corrente) būtu bijis par labu.

Mūzikālā I. Briede, 6. gatavības pakāpē, ievadīja 2. daļu ar Mocarta Fantaziju Re-min. Labi dotumi I. Sproģei (Lemonta Allegro un Šopēna Etīde). Patika arī V. Timma, kuŗai, lai gan dažas nelielas kļūmes ritmā, ir laba mūzikālitāte un jauks tonis (J. Vītola Tautas dziesmas). Apdāvinātai Brigitai Dobelei uztraukums neatļāva sevi tā īsti parādīt, bet katrā ziņā padarīts ir daudz. Lielākos panākumus šinī audzēkņu vakarā guva māsas Merces, Daina ar jauki nospēlēto Šuberta Impromptu Lab-maž. un Brigita Merce ar diviem Grīga gabaliem. Abas māsas spēlēja techniski nevainojami ar lielu mūzikālitāti un guva klausītāju pelnītu atsaucību. Programmu noslēdza 3 astotās pakāpes audzēknes — I. Iknere, ar Paderevska Menuetu, I. Namiķe ar Sibeliusa Noveleti un Rachmaņinova Preludi un R. Buka ar Bēthovena Sonātu Mi-maž. Tiešī vecākās audzēknes visvairāk traucēja uztraukums, bet uztraukuma kļūmes nebūt nemazina sasniegtā vērtību.

Audzēkņi pēc koncerta, sumināt savu skolotāju, viņai pasniedza bagātīgas ziedu veltes. Vēl ilgi pēc koncerta audzēkņi un viesi pakavējās pie tējas un cepumiem, bet jaunā paaudze pavadīja laiku rotaļās.

Z.

ŠUVĒJA
diplomēta Parīzē
Pieņem no 5.00—8.30
209 JOHN St., tel. TR 1595
(Dundas tramv. Beverley piet. v.
Toronto
J. Blumbergs

NO ZOBENA SAULE LĒCA

(Pārnesums no 3 lpp.)

g. bij. rotas locekļi nodibināja Cēsu pulka bij. brīvprātīgo skolnieku rotas karavīru biedrību, kuŗas karogu, kā skolu jaunatnes varonības simbolu, sākot ar 1929. gadu glabāja pēc kārtas visās Ziemeļlatvijas ģimnazijās: Cēsīs, Valmierā, Limbažos, Mazsalacā, Rūjienā, Valkā, Gaujienā, Smiltenē, Alūksnē un Madonā. Šie karoga svētki notika arvien Debesbraukšanas dienā un izvērtās par plašiem patriotiskiem sarīkojumiem. Biedrības priekšnieks sākumā bija A. Lukstiņš, vēlāk V. Vīgants, J. Krieviņš, A. Mateass un tagad A. Liepiņš.

Rotas pieminaļi uzstādīti: 1929. g. piemineklis pie Līves, 1930. g. plāksne krītušiem Valmieras skolniekiem Valmieras reālskolā, 1938. g. piemineklis ar skolnieka tēlu Cēsu pilsētas valdes nama priekšā un 1939. g. plāksne rotas dibināšanas atcerei pie bij. reālskolas nama Valmierā.

Rotas devize ir „No zobena saule lēca" un tās goda šefs bija kara ministrs un armijas komandieris ģen. Kr. Berķis, bij. 2. Cēcu kājnieku pulka komandieris 1919. gadā.

Pirmā komunistu okupācijā 1940./41. g. daudzus rotas bij. karavīrus noslepkavoja un deportēja. Daļa atrodās emigrācijā un turpina uzturēt savstarpējus sakarus.

Šādi gadījumi, ka tik jauni cīnītāji, patriotisma un varonģara iedvesmoti, atstāj skolas solu un brīvprātīgi stājās aktīvo cīnītāju rindās, ir ļoti reti. Tāpēc ar savu priekšzīmi un uzupurēšanos Cēsu [illegible] skolnieku rota, kā leģendāra kaujas vienība, iegājusi mūsu Atbrīvošanas kara vēsturē.

Atceroties šogad visus cīnītājus un varoņus, kas ar sava šķēpa spožumu jāva atmirdzēt Latvijas saulei, paturēsim pīātā, ka tikai ar Dieva svētību, ticību, dzimtenes mīlestību un uzupurēšanos toreiz izkaŗojām Latvijas brīvību. Un Latvijas brīvības atgūšana tagad ir arī mūsu svētākais mērķis, ko panāksim vienīgi ar stipru ticību, kopā turēšanos, savstarpēju saprašanos, uzupurēšanos un dzimtenes mīlestību.

Kārlis Dzirkalis.

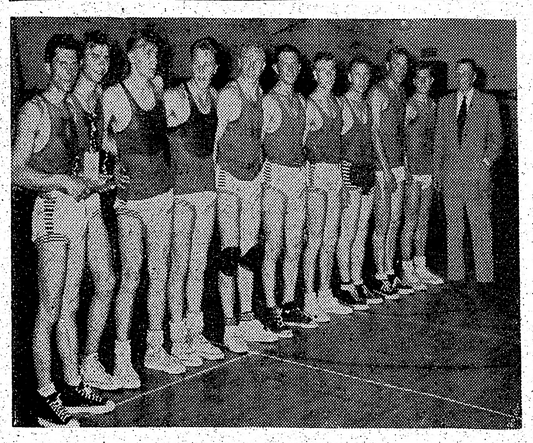

Baltiešu sporta svētkos uzvarējja latviešu basketbolisti.
No kr.: A. Miezītis, A. Richters, O. Zommers, A. Spricenieks, R. Bulte, L. Ploriņš, J. Richters, Simsons, A. Bergvalds, Zemnickis, E. Plūme. H. Kliģera foto

LSAK BĒRNU KARNEVĀLS TORONTO

Svētdien, 30. maijā, Sv. Andreja baznīcas zālē bija pārvērsta pasaku valstī, kur bērni, kas bija ieradušies ar vecākiem, pavadīja daudz jauku stundu. Bērnu karnevāls, ko pirmoreiz Toronto noorganizēja Latviešu YMCA un Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja, bet tagad turpina Latviešu sporta apvienība, ir sagādājis daudz prieka mūsu mazajiem. Būtu gan vēlams, lai Sporta apvienība nākošā gadā to rīkotu agrāk. Jaukais vasaras laiks bija daudzus izviļinājis ārpus pilsētas, un tā daudziem bērniem pagāja garām jaukais sarīkojums, kuŗā bija pielikts daudz pūļu. Karnevālā piedalījās arī Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studija ar divām dejām. T. Pitfielda Deju ar lentu izpildīja Māra Inūus un Valda Timma, bet E. Braungroska Idilli dejoja Vija Kačerovska, Austŗa Jānīte, Māra Avotiņa un Maiga Egle. Pie klavierēm bija E. Timmermane - Ozola. Par dekorācijām bija rūpējies D. Miezājs, A. Brūveris un R. Kaufmanis. Bija uzburta eža un zaķa skriešanās, Sarkangalvīte un vilks, lauku sēta un daudz citu pasaku tēlu. Daudz materiālu bija devusi arī Toronto latviešu studentu kopa. DV teātris bija ieradies ar pasaku Sarkangalvīte. Lielu prieku bērniem sagādāja vilks. Sākumā daudziem bija bailes, bet vēlāk laipnajam vilkam bija grūti tikt galā ar vismazākiem karnevāla apmeklētājiem, kas labprāt sēdās vilkam un lācim mugurā. Nacionālais teātris bija devis vairākas maskas, piem. velnu u. c. Lāci deva Kačerovska. Purva ģimene bija devusi Sarkangalvīti un mednieku, bet vilka ādā visu vakaru bija Zviedris, velnu ar ganuzēnu — Skujiņa ģimene, kas pārdeva vieģiem desiņas. Pa lauku sētu pastaigājās zirgs, gailis un aita, ko deva gaidu Gaujas vienība. Stendā Pazīsti pats sevi. Kaufmanis, tērpies arlekīna tērpā, zīmēja bērnu šaržus. Pateicoties lielajai atsaucībai, bija izdevies sarikot bagātīgu lotereju, kuŗai V. Ziedīņa apgādā, DV grāmatnīca, Avotiņa grāmatnīca, puķu veikali Iris un Lotus, Dr. Bārdiņš, B. Puriņš, K. Vītoliņš un d. c. bija ziedojuši skaistas mantas. E. Timermane - Ozola bija ziedojusi $5.00, bet apgāds Latvija Amerikā sarīkojumu reklamēja bez maksas. Par kafējnīcu gādību bija uzņēmusies gaidu vadītāja Silina. Kas vēlējās, varēja lauku sētā nogaršot arī „bērzu sulas".

Karnevālu atklāja pazīstamā latviešu sportiste, sporta skolotāja — brīvmāksliniece E. Karlsone - Kukaine ar karodziņu polonēzi, kas beidzās ar deju Tūdaliņ, tagadiņ. Tautas dejās un rotaļās E. Karlsonei asistēja latviešu ģimnazijas audzēkņi ar klases vecāko E. Kalniņu priekšgalā. Tērpu godalgošanas komisija — E. Kukaine, māksl. Tīdemanis un R. Plūme — piespriedza godalgas visiem, kas bija ieradušies kostīmos. Pirmo godalgu saņēma Zvaigznīte, otro Sarkangalvīte, bet trešo — Maiznieks.

Bērnu karnevāls, kaut nebija sevišķi apmeklēts, tomēr izdevās lieliski, par ko pateicība pienākas sarīkojuma vadītājam J. Pālēnam, V. Pālēnai un E. Skujiņu ģimenei.

Pavasarīgas pārdomas par dziedāšanu un teātŗa spēlēšanu

GANDRĪZ NOPIETNS FELETONS

1. PAR DZIEDĀŠANU.

Visiem skaidrs ir atzinums, ka mēs, latvieši, esam dziedātāju tauta. Jaunākos laikos šī atziņa jau kļuvusi tikpat kā par bausli un, lai Dievs tam grēciniekam žēlīgs, kas mēģinātu šo patiesību apšaubīt. Pārpratumu novēršanai gan jau pašā sākumā jāievēro, ka nevis tāpēc mēs esam dziedātāja tauta, ka mums ir apbrīnošanas vērti koŗi un slaveni solisti. (Tādi ir arī citām, nedziedātājām tautām, pie kam daudz gadījumos gandrīz tikpat labi kā mūsējie). Bet, raugi, pie dzīru galdiem, kad baudīts kāds stiprāks malks, tad mūsos atraisās, varētu sacīt — neapvaldāms dziesmu gars. Kur tauta, nevis kāda profesionāļu izlase, savus svētkus svin, tur trīc kalni un lejas tā, ka cilvēkam skaidrā prātā mati slienas stāvus, bet nelatviešiem rodas pamatotas bažas, ka nupat, laikam sākusies vispasaules revolūcija! Tas tāpēc, ka mums dīvainā kārtā bieži piemirstās, ka dziedāšanai ir kāds sakars ar mūziku. Bet, ja tas ir piemirsies, tad taču skaidrs, ka dziedāt var katrs, un ka šī ir viena no mākslām, kam nav vajadzīga ne iepriekšēja gatavošanās, ne zināšanas. Pietiek tikai vienam no bara iesaukties — uzdziedāsim kaut ko! Paliek nenoskaidrots jautājums, kāpēc nepastāv paraža kaut ko uzgleznot vai padejot baletu. Lielais vairums cilvēku atturas pat klavieres „uzspēlēt", kaut gan tas taču ir tikpat vienkārši, kā „uzdziedāt".

Teātris nīkuļo. Teātrim nav nākotnes. Teātris nevar pastāvēt. Teātris mirst. Teātris ir jau beigts! Tā ne tikai domā, bet raksta arī avīzēs ļaudis, kam par teātri ir sava zināšana. Taču tas ir pagalam aplami. Vai tad mēs neesam arī teātŗa spēlētāja tauta? Lai runā fakti: katrā vietā, kur ir kaut vai daži desmiti latviešu, ir arī (vismaz viens) teātŗa ansamblis. Kas par to, ja pašu mājās trūkst skatītāju? Tādi ir Toronto. Uz šejieni vienmēr atmaksājas mērot garus ceļa gabalus, jo šī ir pilsēta, kur skatītāju nekad nav trūcis, kaut gan pašiem dažādu ansambļu un izrāžu vairāk kā vajaga. Te dažu nedēļu laikā uzstājās deviņi ansambļi, daži ar izrāžu atkārtojumiem, bet nav dzirdēts gadījums, ka kāds no tiem būtu cietis zaudējumus. Te ir redzētas pavisam labas izrādes, redzētas viduvējas un, protams, arī tādas, kas jākvalificē kā paškritikas trūkuma un iedomības rezultāts. Par traģēdiju skatītājs te ir dabūjis veselīgi pasmieties, bet par komēdiju to pārpēmis žēlums. Žēl lugas, ko savā repertuārā būtu varējis uzņemt kāds korrekts ansamblis, žēl laika, ko upurējuši „aktieŗi" un ko pats skatītājs pavadījis izrādē, un žēl, varbūt, arī naudas, kas samaksāta par biļeti.

3. PAR KRITIKU

Šī ir gaužam kutelīga lieta, kas jāapcer ar vislielāko uzmanību, jo skar vairāk presi kā teātri. Te jāievēro, ka kritiķi sadalās trīs galvenās kategorijās. Pirmā vieta, protams, pienākas tiem, kam ir milzīga speciālo zināšanu un pieredzes bagāža. Pret viņiem cepuri nost! Gluži kā pret kādu nacionālu piemineklī. Raksturīgi arī, ka tāds kritiķis pie spalvas neķeras par velti. — tāpēc, lai rindu sanāktu vairāk, kritikās bieži lasām šo un to, neizslēdzot pat sapņu atstāstījumus un iztulkojumus. Tas ir ļoti interesanti, taču to nevar ietilpināt ne kritikas, ne recenzijas ietvaros. Un no tā ne aktieris, ne režisors, ne skatītājs nevar mācīties vairāk kā to, ka šeit darīšana ar apskaužami talantīgu publicistu. Tādam kritiķim ir ārkārtīgi ass skats, un viņš uzreiz redz, ka pirms kara baušķenieki spēlēja labāk kā tagad nujorkieši. Teātris? Par to nav ko runāt, tas ir beigts un pagalam. Un labāki arī ir, ja latviešiem tā nemaz nav.

Otra kritiķu kategorija nav ne tik kompetenta, ne konsekventa. Tā mazliet aplaudē visos gadījumos. Tā, baidīdamās nomaitāt labo stādiņu, arī nezālītei neliek ušņu duŗamo pie saknes. Netiesājiet, tad arī jūs netiksat tiesāti... Un tiešām, kāpēc gan kādam cilvēkam sariebt tikai tāpēc vien, ka viņš slikti tēlojis savu lomu? Launumu viņš nekādu ar savu rīcību nav nodarījis, bez tam, kas lai zina, varbūt viņš nākotnē spēlēs labāki, sevišķi, ja nonāks laba režisora rokās. Vai tas nav jau piedzīvots?

Atliek vēl trešā kategorija. Tie jau pašā sākumā mēdz deklamēt: — Kritikā mums jāizvēlas pašiem sava mēraukla, un tikai tad mēs grūtdieņiem, bet atsevišķu biedrību kasēs nezin vai gribēs kaut ko pārskaitīt. Bet šīm taču vajadzētu tik daudz, ka nezin kur glābties. Tātad tomēr labāk katram savs ansamblis!

Pesimists

trise valdziņāja ar savu personīgo šarmu, pēc izrādes aktieŗiem pasniedza ziedus un albumu ādas vākos... Ir lasīta arī šāda kritika (avīzē parādījās gan nedaudz sagrozīta): — ... ubagu dejas choreografija tik groteski moderna, dinamiski spriega, izmisīgi kaisla, ka ne ik separātam dejotājam bez emocionālas elpas to interpretēt bez konsultācijas pie aktīvas karjēras kompetentiem subjektiem. Maksimālā koncepcija, temperaments un artistiskā radioaktivitāte kā kompozīcijas suverenais imperātīvs, sevišķu sugestāciju piedzīvoja protokoliskā uztverē, kad līriskā līnijā akcentētā figūras elastīgā drebelēšana asociējās ar klasiskiem sacīkšu solotāju eksemplāriem. — Varētu tikai piemetināt: — Nu, bāliņi, uzdziedāsim kaut ko...

4. PAR BIEDRĪBU LOMU TEĀTŖA DZĪVĒ

Ir taisni tā, kā tam jābūt. Katrai biedrībai ir sava kultūras daļa ar teātŗa ansambli kā smaguma punktu. Pastāv, bez šaubām, arī neatkarīgi teātŗi. Tāpēc ir jūtams aktieŗu trūkums. Tie nu jāpiesaista vai jāaizmāna no citiem ansambļiem ar visādiem līdzekļiem — sākot ar galveno lomu piedāvājumiem un beidzot ar mēģinājumiem izgādāt vecuma pensijas atbrīvotā Latvijā. Biedrību amatpersonas vajag brīžos gan pārrunā, ka vajadzētu visus ansambļus apvienot. Režisori un aktieŗi dara to pašu. Visi atzīst, ka šādai rīcībai kā mākslinieciskā, tā saimnieciskā nozīmē būtu svētīgas sekas. Un šādu apvienošanos būtu pavisam viegli izdarīt, ja vien varētu tikt pāri... direktoru, drāmaturgu, režisoru, administrātoru un citu godājamu amatu sadales grūtībām. Nav taču dzirdēts, ka kailā lietderības principa dēļ kāds upurētu savas personiskās ambīcijas. Turklāt, no tāda apvienota teātŗa taču nebūtu nekāda materiāla labuma pašām biedrībām. Ja tām sezonas noslēgumā arī būtu kāds pārpalikums, tas noteikti vēlēsies nākošo iestudējumu dot labāku, bagātāku, — kostīmus, dekorācijas, gaismekļus un nezin ko. Varbūt noziedos kādu nieku arī drīkstam audzināt aktieŗi. Pareizi, jo ko gan citu var darīt, ja citas no vispārpieņemtiem mākslas principiem vītas mēraukla nav „kritiķa" rīcībā? Šiem ir arī pašiem savs stils: — patika, nepatika, ak-

Kāpēc baidīties bezdarba, ja
WILLIAM BOLLAND
REAL ESTATE LIMITED
1199 Bloor St. W., OL 7981
2031 Yonge St., 392 Danforth Ave.
310A Bloor St. W., 2158 Queen Street E.
Apkalpo visā pilsētā

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1120 College St., Toronto. LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGA IZVĒLĒ:
VEIKALUS,
AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS
un DZĪVOJAMĀS MĀJAS
kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Ēdienu veikals
Pirmklasīga iekārta, labs rajons, 862 Eglinton W. Toronto

Indian Gr. — Bloor
6 istabu mūra māja ar visām mēbelēm, iebraucamais ceļš, dārzs, 2 garāžas. Cena $12.500

Bloor — Clinton
9 istabu mūra māja ar iebraucamo ceļu un garāžu, 2 virtuves, cietkoka grīdas. Cena $16.000, iemaksa $4.000.

Apbūves gabals 50x140"
dzīvokļu rajonā. Keele — Lawrence. Cena $2.000.

Speciālpiedāvājums būvuzņēmējiem
4 akru apbūves gabals, uz kuŗa var uzcelt 17 mājas Keele—Lawrence.

Pēc tuvākas informācijas
zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606
prasot
V. MUKTU
Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

RAAMAT
REAL ESTATE LIMITED
1199 Bloor St. W., OL 7981
2031 Yonge St., 392 Danforth Ave.
310A Bloor St. W., 2158 Queen Street E.
Apkalpo visā pilsētā

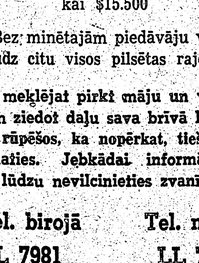

JĀNIS INKA
Ir jūsu rīcībā ar saviem laipniem pakalpojumiem
šīs dienas labākais piedāvājums
Rietumos:
ST. CLAIR — CALEDONIA — $4.000 iemaksa atsevišķai kieģeļu 2 stāvu 5 istabu mājai ar garāžu, tieši pie St. Clair. Eļļas apkure, cietkoka grīdas, liela moderna virtuve. Pilna cena $13.900
Austrumos:
TONLAND — MORTIMER — $5.500 iemaksa. Tikai 9 g. v. atsevišķa 7 istabu kieģeļu māja, celta pēc jaunākajām prasībām. Divas modernas virtuves, ūdensejļas apkure, augļu un puķu dārzs — īpašnieka lepnums. Cena tikai $15.500
Bez minētajām piedāvāju vēl daudz citu visos pilsētas rajonos.
Ja meklējat pirkt māju un varat tam ziedot daļu sava brīvā laika, es rūpēšos, ka nopērkat, tieši ko vēlaties. Jebkādai informācijai lūdzu nevilcinieties zvanīt:
Tel. birojā OL 7981
Tel. mājā LL 7139

DAUGAVAS VANAGU TORONTO NODAĻA

rīko piektdien, 18. jūnijā TOP-HAT kluba Spoguļu zālē Lakeshore Rd. un Parkside Dr. stūrī Toronto

JĀŅU IELĪGOŠANU

Telpas paredzētas tikai 400 personām. Apmeklētāji lūgti pieteikties nekavējoties pa tel. EM 8-0792

DV HAMILTONAS UN TORONTO NOD. RĪKO SESTDIEN, 19. JŪNIJĀ

LĪGO VAKARU

brīvā dabā jaukajā Brontes upes līcī, Birdgeman farmā

TORONTO LATV. NACIONĀLAIS TEĀTRIS

izrāda piektdien, 4. jūnijā, pl. 20.30 sv. Andreja baznīcas zālē Toronto

3. reiz LILIJAS AUZĀNES-VĪTOLIŅAS komēdiju

Uz Ameriku

Režisore: MILDA BĒRZIŅA

Biļetes $1.00 un $1.50 bērniem un skolēniem puscenas

Iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBA

rīko 1954. gada 5. jūnijā, plkst. 19.30

Ukraiņu draudzes zālē, 404 Bathurst St., Toronto

VASARSVĒTKU BALLI

BUFETE LOTERIJA

Ieeja $1.00

20% LĒTĀK 20% LĒTĀK

S & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550

- 20% atlaide uz jaunām riepām 20%
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Stūres ass regulēšana Garantēts darbs

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

SIGULDIEŠU PULKA ATCERES VAKARS

(ar groziņiem) Toronto, DV namā 123 Huron St.

19. jūnijā no plkst. 19 — 24.

Dalībnieku skaitu tiek lūgts pieteikt līdz š. g. 18. jūnijam T. Miezītim, 227 Indian Grove, tel. LY 7586, Toronto

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

PIEŅEM PASŪTINĀJUMUS KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

V. KUČĀNS

387 Milverton Blvd.

Tel. GE 6813, Toronto

Bagātīga angļu drānu izvēle vasarai. Rūpīgs darbs, ātrs pasūtinājuma izpildījums, labākie piederumi. Pazeminātas cenas: uzvalks $65.50, kostīms $55.50, sporta žakete $39.50, atsevišķas bikses. $18.00. Pieņem ikdienas no plk. 9—21, sestdienās 9—16.00

O.E. CARSON

LTD.

REALTOR

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

490 College St., Toronto WA 4-7121

LATVIEŠU AĢENTS

K KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT—

sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

Šujammašīnas (koferā) firmas Phoenix un Veritas

dabūjamas tieši no importiera

VERITAS SEWING MACHINE Co

Latviešu pārstāvis

P. DOMBROVSKIS

Tel. LA 2208, Toronto

Pārdodam brūnu aitādas dāmu kažoku

par $40.00. Zvanīt GE 2876, Toronto. (655)

$100.00 sākuma atalgojums mēnesī

izveicīgai meitenei vai sievietei pie vispārējiem mājas darbiem labā modernā mājā. Privāta istaba. Brīvdienas. Zvanīt HU 9-6472, Toronto. (661)

Ir sākti mēģinājumi

TORONTO LATVIEŠU PŪTĒJU ORĶESTRIM

Tiek aicināti pieteikties vēl jauni dalībnieki.

Par instrumentu iegādi tiks gādāts.

GL 8873 (katrā laikā) vai GE 4642 Toronto (no plkst. 6.30—7.30 vak.)

Vajadzīgs RUPJAS MAIZES CEPĒJS,

kuram ir mazliet prakse Kanadā.

Lūdz rakstīt šī laikraksta kantorī

IZVEICĪGS CEPĒJS

Latviešu apavu darbnīca

Carmen Custom Shoes īp. K. Ruģelis, 866 Broadview Ave., tel. — GE 0994, Toronto. Apavus pagatavo un izlabo (396)

SPORTS

BALTIEŠU SPĒLES TORONTO

Piektdien un sestdien, 28. un 29. maijā, Toronto notika Baltiešu Sporta federācijas rīkotie Baltiešu sporta svētki Kanadā. Sporta svētku oficiālā atklāšana notika sestdien. Sportistu parādi pieņēma Baltiešu sporta federācijas priekšsēdis R. Plūme, kuŗa uzrunai sekoja Anglijas un Baltijas valstu himnas. Sportistus uzrunāja arī Lietuvas ģenerālkonsuls Gylis. Sacīkšu laikā ieradās Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons, kuŗš dāvinājis balvu basketbola sacensībai. Viņa iepriekš dāvāto balvu īpašumā izcīnīja latviešu vienība. Sacīkstes ritēja ļoti raiti un draudzīgā garā.

Svētki noslēdzās ar sportistu balli Kolumbus zālē, kuŗa bija ieradušies ap 500 apmeklētāju.

Šogad baltiešu sporta spēles nedeva latviešiem gaidītos panākumus. Pati beidzamā sacensība latviešiem deva vienīgo uzvaru vīriešu basketbolā. Arī tas nācās ar lielām grūtībām, jo vēl 3 minūtes pirms beigām rezultāts abām vienībām bija līdzīgs. Taču beigās lietuviešu aizsardzība tika salauzta.

Vistuvāk uzvarai tika mūsu jaunatnes basketbolisti. Ļoti interesantās sacensībās normālais spēles laiks beidzās neizšķirti. 3 minūšu pagarinājumu lietuviešu jaunieši beidza ar 1 p. pārākumu. Sievietēm mūsu vienībā vienīgi Dz. Tora varēja līdzināties trim labākām lietuvietēm, kas arī uzvaru izšķīra pēdējo labā. Volejbolā, kā jau bija gaidīts, uzvarēja igauņi. Sevišķi bēdīgi klājās mūsu vīriešiem. Pret labi spēlējošo pretinieku, latvieši atstāja vājākas vienības iespaidu. Sievietes cīnījās ļoti enerģiski, un ja būtu ieradusies Montreālas Jansone, tad, šķiet, mūsu volejbolistes būtu igauniētes pieveikušas.

Galda tenisā uzvarēja lietuvieši. Viņu meistars Pranas Gvildys bija pārākais individuāli.

Visumā sacīkstes bija noorganizētas tīri apmierinoši. Skatītāju, kas varbūt bija mazliet mazāk kā pagājušā gadā, atsaucība bija ļoti liela. Basketbola spēlēs skatītāji piedalījās tik dzīvi, ka bieži informātora balsi skaļruņi bija grūti sadzirdēt. Dažās vietās tiesnešu darbība neapmierināja. Tā sieviešu un jaunatnes basketbola spēlēs radās nevajadzīgi pārtraukumi, kas ilgo sacensību laiku vēl pagarināja.

Visdzīvāko dalību sacīkšu organizēšanā no latviešu puses ņēma Z. Zentiņš un J. Kāpostiņš. Finanču sacensības visienesīgākā daļa bija sportistu saviesīgais vakars, kad arī apmierināti šķita kā rīkotāji, tā apmeklētāji. Vieglatlētikas un futbola sacensības vēl nav notikušas.

Sacīkšu tehniskos rezultātus un vienību sastāvus ievietosim nākošajā izdevumā.

JOPROJĀM BEZ ZAUDĒJUMIEM

Toronto DV futbolisti pieveica G.S.C. ar 4:3. Šoreiz, iztrūkstot vairākiem pamatsastāva spēlētājiem, latvieši bez maz piedzīvoja pirmo zaudējumu. Vēl 10 min. pirms spēles beigām rezultāts rādīja 3:1 kanadiešu labā. Īsajā laikā latvieši guva 4 vārtus, no kuŗiem tiesnesis vienus, Buša iegūtos, neatzina. Bumba vārtu iekšpusē atsitās pret tīkla nostiprinājumu un atlēca laukumā. Latviešu vārtu guvēji: Bušs — 2, Kudrāšovs un Muskats pa vienam.

ANSIS BERGVALDS LABO REKORDU

30. maija vieglatlētikas sacīkstēs Toronto atzīmējās viens otrs jauks sasniegums. Tālavieša Bergvalda mests disks lidoja 43.24 m tālu, kas nozīmē ne vien labāko šīgada šīs disciplīnas sasniegumu trimdā un jaunu Kanadas latviešu „rekordu", bet ir arī vispār labākais šejienes latviešu sasniegums, somu tabulu vērtējumā, güstot 721 pnkt. Teteris, sacensībā ar somu sportistiem, atkārtoja savu rezultātu 200 m skrējienā — 24.1. Virkavs veica 400 m 56.7 un 1500 m 4:38.8, Bergvalds un Viškers grūda lodi 13.07 un 13.05 m tālu, Teteris 100 m skrējienā ar 12.2 ierindojās otrā vietā aiz soma Lehtinena, bet Vilsone 60 metros (8.8) pārspēja Ādmini (9.1). Otrāda aina bija tāllēkšanā, kur abas dalībnieces spēja 4.38, resp. 3.99 m. Viškere meta disku 31.31, Admine grūda lodi 8.56 un lēca augstumā 1.30, taču šeit uzvarēja Tora — 1.35, atstājot 3. v. Brasliņu — 1.15. Igauņu pīka vīrs aizpīkoja 62.45 m tālu, Bernāts, kuŗš ar 1.64 uzvarēja augstlēkšanā, spēja savu labāko Kanadā — 52.62 m, un soms Vuosalo reālizēja 52.16 m. tālumu.

Īsti kupls sacīkšu kalendārs paredzams tuvākā nākotnē: pārbaudes sacīkstes 5. jūnija vakarā; somu, igauņu un latviešu vieglatlētu klubu sacīkste ar kanadiešu EYTuFC nākošajā nedēļā, kam sekos somu sacīkstes, Ontario meistarība Hamiltonā 19. jūn. un Kanadas atklātās meistarsacīkstes Toronto East York stadionā, 26. jūnijā, kur sacīkšu rīkotāji cer redzēt dalībnieku vidū arī amerikāni Ašen felteru.

NIKAZIS MET VESERI 42.79 m.

29. maijā Lutonā, Anglijā, Bedfordas vieglatlētikas meistarsacīkstēs turienes tālavieši izcīnīja vairākas uzvaras. Divkāršs meistars kļuva Zigfrīds Nikazis, grūžot lodi 11.45 m. un aizlidinot veseri 42.79 m. — šīs sezonas labākais sasniegums trimdā.Indulim Šmitam triju metienu serijā pietika ar 33. 21 m diskā, lai paliktu nepārspēts, bet Elmārs Salnājs spēcīgā konkurencē izcīnīja bronzas medaļu 3 jūdžu skrējienā ar 15:50.4. Tas nozīmē, ka nedaudz garākā 5 km distance būtu veikta nedaudz virs 16 min. Savainoto kāju dēļ augstlēcējam Brencītim nācās palikt skatītājos, bet Mundeciems ar 2: 17.6 laiku pusjūdzes priekšskērjienā neiekļuva finālā.

Nikazis ar Šmitu pārstāvēs savu apgabalu tradicionālajās Britu spēlēs 5.—7. jūn. Londonas Vaitsitijas stadionā, kur jaunais jūdzes rekordists Banisters pieteicis rekordmēģinājumu 880 jardu distancē, un lūdzis arī oficiālu starplaiku 800 metros. Ja arī anglim izdotos pārspēt jeņķa Vitfīlda jardu rekordu, tad vācieša Harbiga 15 gadus nepārspētais laiks (1:46.6) metriskajā distancē, šķiet, izturēs vēl ilgus uzbrukumus.

STENDZENIEKS JOPROJĀM STARTĒ

Mūsu dižākais trimdas sportists — šķēpraidis Jānis Stendzenieks, kas savu 40. dzimumdienu atzīmēja nosvinēja tālajā un karstajā Čīlē, nule piedalījies Dienvidamerikas meistarsacīkstēs Sao Paulo, Brazilijā. Nestartējot Hēberam (argentīnietis nepiedalījās, šķēpa mešanā uzvarēja Peru pārstāvis Mojess ar 61.33 m., atstājot tālākās vietās Stendzenieku (60.88 m.) un viņa skolnieku čīlieti Cespedes (56.80 m.). Jāņa labākais sasniegums ir 1948. gada jūnijā Linkolnā iespētie 71.31 m., un pirmoreiz Otto Jurģa un Pētera Breikša rekordi un labākie sasniegumi tika pārspēti 1943. g. maijā Rīgā, Uzvaras parka laukumā.

FRED PRICE CONSTRUCTION LTD.

LAKESHORE HIGHWAY EAST, OAKVILLE

OAKVILLE Tel. — Victor 5-2631

CLARKSON Tel. — Taylor 2-0891

PIEDĀVĀ

latviešu būvuzņēmējiem savus pakalpojumus:

- ROK PAGRABUS (excavating) un
- NOLĪDZINA ZEMI (grading) ar mašīnām,
- PIEDĀVĀ ĪRĒŠANAI attiecīgas mašīnas

ārpus konkurences cenām.

Pārstāvis I. BĒRZIŅŠ, mājās LA 2208, Toronto

Leģendārā karadēla ARNOLDA ŠIŅĶA

KURZEMES CIETOKSNIS

I daļa. Krājumā palicis maz. Drīzumā izdos 2. iesējumu. Sagatavošanā grāmatas II daļa.

Šī grāmata ir patīkama dāvana ne tikai bijušiem kaujiniekiem Vasarsvētkos, bet arī visai latviešu trimdas saimei. Tautieši un tautietes, kas vēlas, var pasūtināt šo grāmatu tieši no autora ar personīgu parakstu vai ierakstu.

Grāmatas cena $3.50, bet uz speciālu pieprasījumu var dabūt iesietu latviskā audumā par $4.00

Galvenais pārstāvis R. ANCĀNS

(13b) Augsburg, Vogesenstrasse 55, Germany

AUTORA ADRESE

348 Frood Rd. Sudbury, Ont., Canada

Radio un televīzijas tehniķis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televizijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

LAIME, KUR ESI TU?

Ja Tev ir drosme, tad lūdzu rakstīt latvietim, kas jau ilgus gadus klīst svešumā viens.

Tev nav jābūt nekādai skaistulei, bet gan mīļai un klusas dabas cienītājai.

Nopietni domātas vēstules lūdzu rakstīt šī laikrak. kantorī

VIESTURAM 657

ST. CLAIR — DUFFERIN rajonā izīrējams tikko remontēts mājas 2. stāvs — 2 istabas un virtuve ar karstu ūdeni un izlietni. Veļas mašīnas un ledus skapja lietošana. Ja vajadzīgs, garāža, 145 Day Ave. Zvanīt MA 6806, Toronto. (651)

IZĪRĒJAMAS divas mēbelētas istabas ar vārīšanas iespēju Gerrard — Church rajonā. Zvanīt — EM 6-4528.

DANFORTH — LOGAN rajonā izīrējams 2. stāvs — divas istabas un virtuve. 50 Garnock Ave, Toronto. GL 7340. (662)

IZĪRĒJAMAS divas mēbelētas istabas ar virtuvi 53 Rainsford Rd., Toronto. (656)

DIVAS LIELAS nemēbelētas istabas izīrējamas pilsētas austrumu daļā. Auto noivetošanas iespējas. Zvanīt vakaros HA 2093, Toronto. (602)

IZĪRĒJAMAS divas nemēbelētas istabas ar virtuvi High Park rajonā pus minūti līdz autobusam. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. Tel. — JU 9522, Toronto . (653)

ST. CLAIR — LAUDER Ave, mēbelēta istaba izīrējama ar virtuves lietošanu. LA 6569, Toronto. (665)

IZĪRĒJAMA kundzei vai j-kdzei mēbelēta istaba I stāvā ar vārīšanas iespējām Yonge — Davisville rajonā, 5 min. no apakšzemes dz.ceļa. HU 9-8139, Toronto. (654)

IZĪRĒJAMA liela gaiša nemēbelēta istaba labā satiksmes rajonā. Zvanīt HA 0944, Toronto. (659)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba klusā mājā vienai personai Bloor — Dovercourt rajonā. Zvanīt pēc plkst. 5 vak. LO 5235, Toronto. (638)

HIGH PARK rajonā izīrējams 5 istabu dzīvoklis, uz vēlēšanos arī garāža. Zvanīt ME 8967, Toronto. (637)

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba Bloor — Dovercourt rajonā. Uz vēlēšanos pilna pansija. Zvanīt LO 2411, Toronto. (643)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vieniniecei. Zvanīt katrā laikā tel. EM 6-2434, Toronto. (658)

HIGH PARK AVE izīrējama mēbelēta istaba un virtuve ar siltu un aukstu ūdeni. Tel. RO 3568, Toronto. (660)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves iespējām College — Dovercourt rajonā. Zvanīt LL 5378, Toronto. (649)

NEMĒBELĒTA istaba jaunā mājā High Park rajonā ar virtuves lietošanu izīrējama. Priekšroka nesmēķētājam. Tel. LY 5969, Toronto. (647)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

Izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Svētdien, 6. jūnijā Betlemes baznīcā svētdienas skolas izlaiduma dievkalpojums sāksies pl. 2 dienā.

Vasarsvētku dievkalpojumu Port Vašingtonā, 6. jūnijā, pl. 2 vadīs māc. A. Ozols.

Aizvesto pieminas dievkalpojumi ar Sv. vakarēdienu 13. jūnijā, pl. 9.15 Sv. Toma baznīcā, Bronksā un pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā. Abās vietās māc. A. Ozols.

SANFRANCISKO

Vasarsvētkos, svētdien, 6. jūnijā, plkst. 4.00 p.p. Sv. Paulus baznīcā dievkalpojums. Pie ērģelēm A. Uzans. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē „Nutrilite" pārstāvis Mr. H. Cox demonstrēs 3 interesantas Metro Goldwin Mayer filmas.

Plkst. 3.15 p.p. baznīcas apakšējās telpās svētdienas skola.

Svētdien, 13. jūnijā, plkst. 2 p. p. Sv. Paulus baznīcā, 950 Gough ielā Sēru dienas dievkalpojums. Pie ērģelēm A. Uzans. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē akts ar G. Cauca referātu: „Baltās Latvijas nebaltās dienas". Noslēgumā koncerts.

Hamilton City, piektdien, 11. jūnijā, plkst. 7.30 vakarā Holly Hotel telpās dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars un gaismas bilžu izrāde.

Sakramento, sestdien, 13. jūnijā, plkst. 7.30 vakarā YMCA's telpās, 1122 - 17th Str., Sēru dienas dievkalpojums. Pie klavierēm komp. N. Kreišmanis. Pēc dievkalpojuma akts ar referātu.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.).

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagara Falls, 6. jūnijā (Vasaras svētkos), plkst. 3 p.p. All Saints dr. zālē dievkalpojums.

Londonā, 13. jūnijā, plkst. 9 no rīta Aizvesto pieminas dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Veilandā, 20. jūnijā, plkst. 1 p. p. Ungāru baznīcā dievkalpojums Aizvesto pieminai.

St. Katarinēs, 20. jūnijā, plkst. 3 p.p. Kristus bazn. dievkalpojums Aizvesto pieminai.

Sarnia, 26. jūnijā, plkst. 6 vak. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South)

Sestdien, 5. jūnijā, plkst. 7.00 vakarā Hamiltonas latviešu draudzes dāmu komiteja sarīko Dalewood skolas telpās (Main West un Haddon ielu stūrī) vīru dubultkvarteta „Kalvis" koncertu. Ieeja: pieaugušajiem $1.00, skolēniem $0.25. Koncerta ienākumu atlikums bērnu vasaras atpūtas nometnei par labu.

Hamiltonā, 6. jūnijā, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto. Sv. Andreja bazn. Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Vasarsvētkos, 6. jūnijā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums.

Svētdien, 13. jūnijā, pl. 11.00 Aizvesto pieminas dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 20. jūnijā, pl. 4 p.p. dievkalpojums.

Svētdien, 27. jūnijā, pl. 11.00 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

6. jūnijā, 1. Vasaras svētkos, pl. 4 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā. (Māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

13. jūnijā — Aizvesto pieminas dienā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

20. jūnijā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. (Māc. A. Lūsis).

27. jūnijā, plkst. 4 p.p. bērnu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Briedis).

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas bcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

Otavā, Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze, 210 Wilbrod St.

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī.

6. jūnijā, plkst. 1 p.p. Vasarsvētku dievk.

13. jūnijā, plkst. 1 p.p. Aizvesto pieminas dievk. ar dievgaldu.

27. jūnijā, plkst. 1 p.p., Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Otavā — Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzei, 210 Wilbrod Ave.

14. jūnijā (pirmdien), plkst. 7.30 vak. Aizvesto pieminas dievk. ar dievgaldu.

20. jūnijā — Latviešu skolas mācības gada noslēgums un draudzes vakars.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā, Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā:

Pirmajos Vasaras svētkos, 6. jūnijā dievkalpojums pl. 3 p.p., 13. jūnijā, pl. 3 p.p. dievkalpojums aizvesto pieminai.

4. jūlijā, pl. 3 p.p. dievkalpojums.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str. Edmonton, Alta, tel. 41890.

Edmontonā: Aizvesto pieminas dievkalpojums, svētdien, 13. jūnijā, plkst. 3-os p.p., Sv. Jāņa baznīcā. Pēc tam baznīcas zālē biedrība Imanta rīko aktu.

Svētdien, 27. jūnijā, plkst. 7.30 vakarā Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Kalgarijā: Aizvesto pieminas dievkalpojums svētdien, 12. jūnijā, plkst. 7.30 vakarā Pirmā luterāņu baznīcā. Pēc tam baznīcas zālē b-ba Daugava rīko aktu.

Letbridžā: Svētdien, 6. jūnijā, plkst. 3-os p.p. Vasarsvētku dievkalpojums.

Māc. E. Bērziņš, 5833 - 45 Ave. Red Deer, Alberta. Tel.: 2918; 248 Selkirk Ave. Winnipeg, Manitoba. Tel. 527108.

Vinipegā, 6. jūnijā, plkst. 3 p.p. Immanuela baznīcā, McKenzie un College stūrī, Vasaras svētku dievkalpojums.

Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma baznīcas zālē.

Red Dīrā, 12. jūnijā, plkst. 8 vakarā Aizvesto pieminas dievkalpojums.

27. jūnijā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums Mt. Calvary baznīcā.

Kalgarijā, 13. jūnijā, plkst. 3 p. p. Mt. Calvary baznīcā, 3 Str. un 4 Ave, W. stūrī, Aizvesto pieminas dievkalpojums.

Edmontonā, 20. jūnijā, plkst. 3 p. p., Pētera baznīcā, 96 Str. un 110 Ave. stūrī, dievkalpojums.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Banfroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kilklandleikā, Vasaras svētkos, 6. jūnijā, plkst. 8.45 lut. baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.

Virdžinijtaunā, Vasaras svētkos, 6. jūnijā, plkst. 14, anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, Vasaras svētkos, 6. jūnijā, plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 13. jūnijā, plkst. 14 Sv. Jāņa bazn. (238 Pine St.) Aizvesto pieminai veltīts dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Svētdien, 6. jūnijā, plkst. 14.00 Vasaras svētku dievkalpojums.

Sestdien, 12. jūnijā, plkst. 20. 00, 14. jūnijā aizvesto pieminas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

Svētdien, 20. jūnijā, plkst. 14.00 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Svētdienas skolas mācības gada noslēgums un 1. audzēkņu izlaidums.

Māc. Arturs Voitkus, Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē (Pāvila baznīcā) dievkalpojums Vasaras svētkos, plkst. 2 dienā. Dievgalds, jauniešu iesvēte. Dziesmu lapiņas. Latviešu tautas sēru dienā, 13. jūnijā dievkalpojums pl. 8.30 no rīta.

Bruno Purins

REAL ESTATE BROKER

Active Member of Toronto Real Estate Board

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

SPECIĀLS PĀRSTĀVIS FARMU LIETĀS

VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS **OL 7561**

1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10

Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

YONGE — EGLINTON RAJONĀ.
3 minūtes no apakšzemes dz.-c. gala stacijas, jauna 2 stāvu dubultķieģeļu (Rug) 7 istabu māja, mod. virtuve ar vannas istabu un dušu. Pagrabs ar dzelzs sijām, iesp. izbūvēt, ūdens-eļļas apkure, laba garāža. Iemaksa $5.000. Atlikums 1 atklāta obligācija

BLOOR — ANNETTE RAJONĀ
par $800 iemaksu varat iepirkt dubultķieģeļu īpašumu. Var tikt izmantots kā trīs ist. dzīvoklis, darbnīca vai birojs. Eļļas apkure. Īpašums 12 g. v. Pirkuma cena $7.200. Mēneša maksājums $55
Lūdz zvanīt O. PERRO, tel. OL 7561

ROGER — SILVERSON RAJONĀ
Atsevišķa dubultķieģeļu māja ar 7 istabām. Garāža. Tūliņ var ievākties. Pilna cena $12.000, apm. $3.000 iemaksa
Zvanīt GUNĀRAM STŪRIM, OL 7561

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA
METEOR, MERCURY un LINCOLN
vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle
PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

Lielais vairums kanadiešu brauc **C·C·M's**

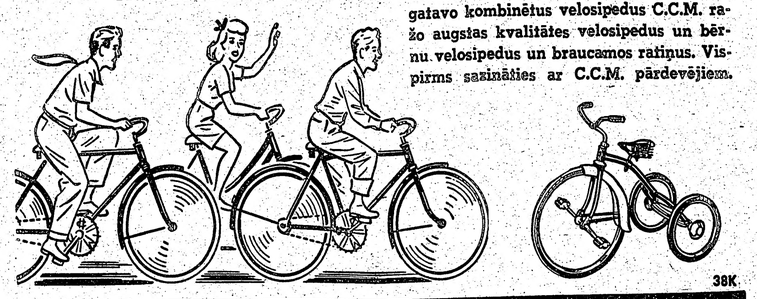

gatavo kombinētus velosipedus C.C.M. ražo augstas kvalitātes velosipedus un bērnu velosipedus un braucamos ratiņus. Vispirms sazinājaties ar C.C.M. pārdevējiem.
38K

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Šiņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
Dr. med. H. Budulis, CILVĒKS DZĪVES SPOGULĪ, ies.	2.75
Dr. med. H. Budulis, VESELĪGA DZĪVE, ies.	2.10
K. Hamsuna, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMĀ GAISMA, ies.	3.90
LATVIAN LITERATURE, brošēts	5.50
„ ies.	6.70

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, tel. EM 8-0792

Iris PUĶU SALONS
588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665
Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

BALTIC GARAGE
445 KING ST. E. Tel. EM 8-8153, Toronto
Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs
AUTO TRANSPORTS
A. PURJE P. KURRE

Pieņemu labošanā visāda veida
PULKSTEŅUS
Garantēts darbs
O. BARONIŅŠ
553 Concord Ave, Toronto
Tel. LA 6139

PUĶU VEIKALS
802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūra)
Tel. KE 3884, Toronto
Lotus
Krāšņi ziedu sakārtojumi līgavām eiropiešu un kanadiešu stilā
Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes. Latviešu daiļamatniecības izstrādājumi: keramika, sudraba rotas lietas, kokgriezumi, audumi utt.

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Birojā tel. WA 4-5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569
E. BĀLIŅŠ
RIDOUT REAL ESTATE LIMITED
Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton
MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI FARMAS,
APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONA UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT
REAL ESTATE, LTD., REALTORS
Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.
Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju
Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU
Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE AGENCY
Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.
227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Dāmu un kungu drēbnieciba • Ķīmiskā tīrītava
Veļas mazgātuve • Apdrošināta kažoku un drēbju glabātuve
• Kažoku labošana un tīrīšana •
Piegāde mājā Zvanīt ME 7545
FEDERAL CLEANERS CUSTOM TAILORS
728 St. Clair Ave, W., Toronto

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

KANADĀ LICENCĒTS
ZOBU TECHNIĶIS
ELMĀRS ŠĶOBE
51 Laws St., Toronto, tel. MU 9117
(3. iela no High Park Ave, braucot pa Annettes vai Dundas ielu)

Visāda veida
RAKSTAMMAŠĪNAS
ir un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont., (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

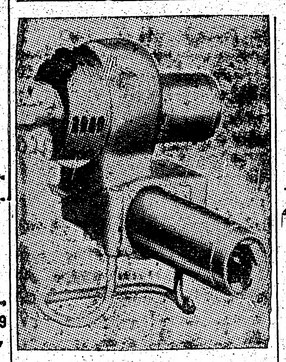

NAMSAIMNIEKU IEVĒRĪBAI!
Neatlieciet uz vēlāku laiku, bet zvaniet tūlīt!
Krāsns, dūmvada un eļļas apkures ierīces iztīrīšana un savešana kārtībā nākošai sezonai jāizdara laikus, jo vēlāk parasti apkure ļoti svīst — nav iespējams tīrīt.
Garantēts darbs par $6.00
A. LAGUNS
964 Bathurst St.
ME 6583, Toronto

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P.Q. Pilsētas centrā
Tel. WE 5543

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA
Addison NORGE
REFRIGERATOR

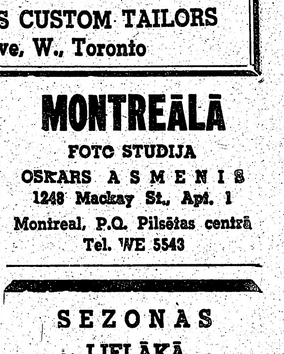

PLAŠĀ IZVĒLĒ
• māju un biroju mēbeles,
• veļas mazgājamās mašīnas,
• ledus skapji
PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM
Nāciet un apskatiet
Burlacoff's Furnitur
Tel. EM 8-6812
619 QUEEN ST. W. TORONTO

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski up krieviski

Dr. S. UŽANS
Bērnu, iekšķīgās un ādas slimības. No plkst. 5—7, sestdienās no plkst. 12—1.
52 LINSMORE CRES. (Bloor-Danforth tr. piestātne).
Tel. GL 2892, Toronto

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadina stūrī.
Zvanīt EM 8-9036, Toronto
(168)

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

VANKUVERĀ IGAUNU ĀRSTS
Dr. ERIKS LINNOLT
pieņem slimniekus 2847 West — 4.Ave, tel. BA 1240
Runā zviedriski un vāciski

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave, W.
Toronto
Runas stundas no 2—7 pp vai un iepriekšēju vorunu pa tel.
WA1-0556 vai MA 5243

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Dr. JĀNIS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI
iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W.
Toronto, Ont.
Iepr. telef. pieteikšanās
WA 3-2395

Kungu un dāmu drēbnieks
A. SILAVS
634 Ontario St., Toronto
Tel. WA 4-8855

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Dr. med.
ŽYMANTIENĖ
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave)
Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 vak. pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TIRSKAŅOTĀJS
J. MEDNIS
Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto. (Latvijas Konservātorijas absolv.)
piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tirskaņotājs, remontētājs un eksperts.
Pērkot klavieres no augšminētās firmas, 15 proc. atlaide
Lietotas klavieres pēc izvēles

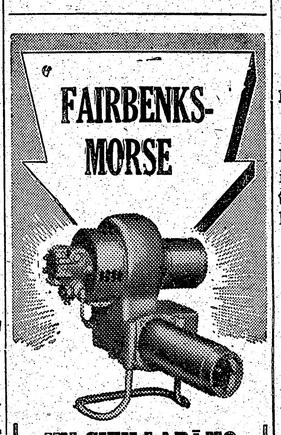

FAIRBENKS-MORSE
UN CITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS APKURES
Par jūsu apkures problēmu
sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās
GARNEY & Co
15 BARTON AVE
Toronto, ME 2554

DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
OPTOMETRISTS
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494
Acu pārbaude Recepte

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 8-5284
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
igauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto
(697)